

Zbawieni w Jezusie Chrystusie

Program nauczania religii
dla klasy IV – VI szkoły podstawowej

Nr WK/4-6/2014

Krocząc drogą Jezusa Chrystusa

Program nauczania religii
dla klasy VII – VIII szkoły podstawowej
(Kontynuacja programu - Zbawieni w Jezusie Chrystusie)

Nr WK/7-8/2017

Opole 2017

Wstęp

Program *Zbawieni w Jezusie Chrystusie* dla kl. IV – VI oraz *Krocząc drogą Jezusa Chrystusa* dla kl. VII – VIII ma spójną, uporządkowaną strukturę, która w poszczególnych latach koncentruje się na określonych zagadnieniach. Jednocześnie w sposób ciągły i systematyczny poszerza i utrwala już posiadaną przez uczniów wiedzę. Umożliwia młodym chrześcijanom z roku na rok coraz bardziej odpowiedzialne i dojrzałe udzielanie odpowiedzi na wezwanie Chrystusa zapraszającego ich do wspólnego podążania drogą prowadzącą do zbawienia. Oparty jest na schemacie spirali, która zatacza coraz szersze kręgi.

Specyfika programu

Cele nadrzędne:

1. Motywowanie do przyjęcia zasad chrześcijańskiej moralności i postępowanie zgodnie z nimi.
2. Umacnianie w budowaniu dojrzałej relacji z Bogiem i bliźnimi.
3. Kształtowanie przyjęcia odpowiedzialności za drogę własnego zbawienia.
4. Prowadzenie do świadomego udziału w wydarzeniach roku liturgicznego.
5. Ukazywanie pięknego przykładu życia świętych i zachęcanie do naśladowania ich.
6. Budowanie wspólnoty Kościoła.

Do kl. IV uczęszczają dzieci, które kilka miesięcy wcześniej przystąpiły pierwszy raz do sakramentu pokuty i przyjęły Pana Jezusa w Komunii Świętej. Wydarzenia te są przypominane na katechezie, a wiadomości, z nimi związane, są utrwalane i pogłębiane, aby dzieci ciągle pamiętały, że ich serca stały się jak tabernakulum, w którym mogą nieść Chrystusa ludziom, z którymi spotykają się w codziennym życiu. Dzięki przyjęciu właściwej postawy chrześcijańskiej każdy, nawet bardzo młody człowiek, może doprowadzić innych ludzi do spotkania z Bogiem.

Zadaniem katechetów jest ciągle poszerzanie wiedzy uczniów o Bogu, ale przede wszystkim budowanie w nich relacji prowadzącej do nawiązania prawdziwej przyjaźni z Chrystusem. Klasa czwarta jest pierwszym rokiem kiedy dzieci mogą w pełni uczestniczyć w Eucharystii. Zadaniem katechetów w tym przypadku jest ciągle uświadamianie dzieciom prawdy, że I Komunia Święta nie jest wydarzeniem jednorazowym, ale uroczystym początkiem stałego życia w Komunii – wspólnocie z Chrystusem. Zagadnienia poruszane w kl. IV ukazują również spisana w Starym Testamencie historię nieustannej miłości Pana Boga do człowieka. Mądrość płynąca ze starotestamentalnych wydarzeń jest nadal aktualna. Pomaga żyć w jedności z Bogiem i przypomina, że w rodzinach Bóg powinien być zawsze stawiany na pierwszym miejscu. Obecnie historia Starego Testamentu jest praktycznie dzieciom nieznana, dlatego należy ją podawać w sposób prosty i przystępny, ciągle uświadamiając uczniom, że żyjemy w czasach, gdy zapowiedź przyjścia na świat Zbawiciela już się wypełniła i możemy w pełni korzystać ze zrealizowanej obietnicy.

Do kl. V uczęszczają uczniowie, którzy w poprzednim roku katechetycznym zapoznali się z wybranymi wydarzeniami spisanymi w Starym Testamencie. Uczyli się wykorzystywać w codziennym życiu zawartą w nich naukę Bożą oraz poznali nieskończoną miłość Boga, który wciąż na nowo oczekuje nawrócenia i przebacza ludziom ich przewinienia. Czas Starego Testamentu przygotowywał ludzi do przyjścia na świat Zbawiciela. Z tego powodu treści katechetyczne w klasie piątej przedstawiają głównie naukę i historię Jezusa Chrystusa. We wspólnocie Kościoła wierni przeżywają ją wciąż na nowo w czasie każdego roku liturgicznego, dlatego ukazanie osoby Syna Bożego jest ściśle powiązane z uroczystościami i świętami obchodzonymi w roku liturgicznym. Omawiane w tej klasie zagadnienia mają za zadanie pomóc dzieciom dobrze przygotować się do świadomego uczestniczenia w kolejnych wydarzeniach roku liturgicznego. Przedstawiają także uczniom centralne znaczenie niedzielnej Eucharystii w życiu każdego katolika, który prawdziwie i autentycznie przeżywa swoją wiarę.

Do kl. VI uczęszczają uczniowie, którzy na katechezie omawiali już historie Starego Testamentu oraz uczyli się, w jaki sposób zapowiedziane poprzez Boga Ojca zbawienie człowieka zrealizowało się w osobie Pana Jezusa. Dowiedzieli się również o tym, jak spisane w Ewangelii wydarzenia z

życia Chrystusa są wciąż na nowo przeżywane w czasie każdego roku liturgicznego oraz poznali różne święta i uroczystości, w których mogą uczestniczyć z dużo większą świadomością. Kolejny rok katechezy jest poświęcony wspólnocie Kościoła. W tej klasie omawiane są zagadnienia, które wyjaśniają, dlaczego Jezus Chrystus założył wspólnotę Kościoła oraz w jaki sposób w dalszym ciągu ją prowadzi i jest w niej obecny poprzez udzielane w Kościele sakramenty. Każdy uczeń jest, od chwili chrztu świętego, włączony do wspólnoty Kościoła, dlatego powinien starać się świadomie tworzyć ją biorąc udział w jej życiu, ponieważ w ten sposób staje się częścią Bożego planu zbawienia.

Do kl. VII uczęszczają uczniowie, którzy dowiedzieli się już jak ważna i odpowiedzialna jest ich rola w budowaniu wspólnoty Kościoła oraz pogłębili i na nowo uświadomili sobie znaczenie życia łaską Bożą udzielaną w sakramentach. W kolejnym roku katechetycznym są na nowo omawiane przykazania, aby przedstawić ich znaczenie w życiu dorastającego człowieka. Zawarte w tej klasie treści ukazują Chrystusa jako Przewodnika wskazującego drogę prowadzącą do zbawienia. To On uczy wiernych, że najważniejsza w przestrzeganiu przykazań Bożych jest miłość okazana Bogu, bliźnim i samemu sobie. Na drodze prowadzącej do zbawienia uczniowie nie są sami, ale podążają nią za Jezusem razem z innymi ludźmi – bliższymi i dalszymi.

Kierowanie się w życiu *Błogosławieństwami* Jezusa Chrystusa jest ukazane jako możliwość pogłębienia bliskości z Chrystusem. To droga bardziej świadomego kierowania się i realizowania w swoim życiu nauczania Pana Jezusa. Przedstawiają szczęśliwe życie rozumiane na sposób Boży, jako powołanie do świętości, a nie na sposób ludzki – jedynie jako maksymalizacja doświadczanych przyjemności.

Przestrzeganie przykazań kościelnych jest z kolei drogą umacniania więzi z Kościołem – wspólnotą uczniów Chrystusa. Kierowanie się nimi zapewnia rozwój Kościoła – Mistycznego Ciała Chrystusa.

Do kl. VIII uczęszczają uczniowie, kończący nauczanie w szkole podstawowej. Rok ten jest przewidziany na poszerzenie i usystematyzowanie posiadanych wiadomości. Celem katechezy jest głównie motywowanie uczniów, aby współpracując z Bożą łaską starali się stopniowo odkrywać drogę swojego powołania oraz świadomie nią podążać zgodnie z nauczaniem Pana Jezusa, ponieważ jest to warunek szczęśliwego życia. W tej klasie ukazane jest powołanie do założenia rodziny, wstąpienie do wspólnoty zakonnej, przyjęcie sakramentu kapłaństwa lub wybranie życia w samotności. Każda z tych dróg przedstawiona jest jako powołanie do życia we wspólnocie oraz tworzenia relacji. Ich fundamentem jest modlitwa, która jest konieczna do budowania własnej relacji łączącej człowieka z Bogiem. Uczniowie są również przygotowywani do stopniowego przejmowania odpowiedzialności za Kościół i tworzenia jego historii. Największe znaczenie ma dawanie świadectwa przykładem własnego życia - jako osoba należąca do wspólnoty Kościoła jest się jednocześnie w świecie reprezentantem całego Kościoła.

Na początku roku szkolnego są omówione poszczególne artykuły wyznanie wiary. Każdy młody człowiek powinien znać swoją wiarę – wiedzieć w Kogo wierzy i dlaczego. Kolejno są omówione wybrane dyskusyjne zagadnienia religijne, aby uświadomić młodym ludziom, że najpierw trzeba poznać prawdy wiary, aby później wiedzieć w jaki sposób rozmawiać na ich temat.

W tej klasie dokonuje się również bliższe przygotowanie do sakramentu bierzmowania, aby uczniowie świadomie przyjęli łaskę sakramentu, kierowali się nią przyjmując dary Ducha Świętego, a ich życie przyniosło dobre owoce.

Struktura programów

Klasa IV - Zapowiedź zbawienia

Cele wiodące:

- poznanie znaczenia Pisma Świętego,
- poznanie prawdy o Bożym planie zbawienia, spisany w Starym Testamencie,
- życie w Komunii z Panem Jezusem,
- kształtowanie postawy ciągłego nawracania się,
- udział w głównych wydarzeniach roku liturgicznego.

Rozdziały:

1. Bóg daje nam się poznać
2. Bóg obdarza nas życiem
3. Bóg nie przestaje kochać ludzi
4. Bóg zawiera przymierze
5. Bóg wypełnia warunki przymierza
6. Bóg wyznacza przywódców Narodu Wybranego
7. Bóg powołuje proroków
8. Boże tajemnice w naszym życiu - Rok Kościelny

Treści:

Ponadczasowe znaczenie Pisma Świętego.

Bóg Stworzycielem i Opiekunem świata widzialnego i niewidzialnego.

Grzech pierworodny i zapowiedź zbawienia.

Zawarcie przymierza Boga z ludźmi.

Bóg prowadzi swój lud do Ziemi Obiecanej.

Zadania przywódców i proroków w Narodzie Wybranym.

Rozwijanie życia sakramentalnego.

Najważniejsze uroczystości i święta roku liturgicznego.

Klasa V - Jezus Chrystus naszym Zbawicielem

Cele wiodące:

- pogłębienie wiadomości o życiu i nauce Pana Jezusa,
- przyjęcie Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela,
- kształtowanie własnego życia zgodnie z nauką Pana Jezusa,
- poznanie znaczenia roku liturgicznego
- poznanie uroczystości i świąt obchodzonych w roku liturgicznym.

Rozdziały:

1. Bóg wypełnia obietnicę daną w Starym Testamencie
2. Jezus zaprasza do przyjaźni ze Sobą
3. Tajemnica wcielenia Syna Bożego
4. Moc Boża objawiona w działaniu Jezusa
5. Wypełnienie woli Ojca
6. Serce Jezusa i Maryi źródłem i wzorem naszej pobożności

Treści:

Znaczenie Nowego Testamentu.

Przeżywanie historii zbawienia w roku liturgicznym.

Pan Jezus uczy modlitwy.

Nauczanie Pana Jezusa.

Jezus Chrystus Synem Bożym.

Wydarzenia z życia i działalności Pana Jezusa.
Dokonanie zbawienia.
Święta i uroczystości w roku liturgicznym

Klasa VI - Kościół wspólnotą zbawionych

Cele wiodące:

- poznanie początków wspólnoty Kościoła,
- poznanie osób żyjących dla wspólnoty Kościoła,
- udział w życiu wspólnoty Kościoła,
- kształtowanie postawy dziecięstwa Bożego,
- pogłębienie wiedzy o znaczeniu sakramentów w życiu wspólnoty Kościoła,
- świadome otwarcie się na działanie łaski Bożej udzielanej w sakramentach.

Rozdziały:

1. Naśladowanie Chrystusa wśród pierwszych i współczesnych chrześcijan
2. Należć do wspólnoty zbawionych
3. Oddać życie Bogu
4. Życ łaską Bożą
5. Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego
6. Sakramenty uzdrowienia
7. Sakramenty w służbie komunii i posłaniu

Treści:

Powstanie i rozwój wspólnoty Kościoła.
Udział w życiu lokalnej wspólnoty Kościoła.
Powołanie do życia kapłańskiego i zakonnego.
Znaczenie łaski Bożej.
Spotkanie z Chrystusem w sakramentach.
Rodzaje sakramentów.
Znaczenie sakramentów w życiu katolika.

Klasa VII - Droga wspólnoty zbawionych

Cele wiodące:

- budowanie świadomej relacji miłości do Boga, bliźniego i siebie samego,
- pogłębienie wiedzy o roli przykazań Bożych w życiu dorastającego człowieka,
- kształtowanie postawy przyjęcia odpowiedzialności za swoje życie,
- uznanie Jezusa Chrystusa jako Przewodnika na drodze prowadzącej do zbawienia,
- świadome dążenie do stania się człowiekiem szczęśliwym – błogosławionym,
- umacnianie postawy przynależności do wspólnoty Kościoła.

Rozdziały:

1. Bóg zaprasza na drogę zbawienia
2. Źle rozumiana wolność – odejście z Bożej drogi
3. Relacja z Bogiem
4. Odpowiedzialność za siebie i relacja z bliźnim
5. Wypełnianie Dekalogu z miłością
6. Zaproszenie Chrystusa do królestwa Bożego
7. Drogowskazy wspólnoty Kościoła

Treści:

Bóg prowadzi człowieka.
Grzech odejściem człowieka od Boga.

Przykazania odnoszące się do relacji człowieka względem Boga.
Przykazania odnoszące się do relacji człowieka względem bliźniego i siebie samego.
Błogosławieństwa Jezusa Chrystusa.
Miłość sposobem wypełniania przykazań.
Przykazania umacniające więź z Kościołem.

kl. VIII Codziennosc uczniów Jezusa - Zbawiciela

Cele wiodące:

- kształtowanie żywej i świadomej wiary,
- pogłębienie i usystematyzowanie wiadomości dotyczących prawd wiary,
- umocnienie w odważnym dawaniu świadectwa swojej wiary słowem i przykładem,
- uświadomienie odpowiedzialności ponoszonej za obraz Kościoła w świecie,
- uwrażliwienie na znaczenie, jakie ma odkrycie i podjęcie drogi życiowej, do której jest się powołanym,
- przygotowanie do przyjęcia sakramentu bierzmowania.

Rozdziały:

1. Znać prawdy wiary
2. Bronić prawd wiary
3. Żyć według prawd wiary
4. Bierzmowanie (realizacja zależy od terminu udzielenia sakramentu)

Treści:

Prawdy wiary

Kościół i jego nauczanie w świecie

Wybór życiowej drogi powołania oraz podążanie nią zgodnie z nauczaniem Pana Jezusa

Bezpośrednie przygotowanie do sakramentu bierzmowania

Cele katechetyczne - wymagania ogólne

I. Odbiór, analiza i interpretacja tekstów o charakterze religijnym

Uczeń rozwija sprawność uważnego słuchania Pisma Świętego, katechizmu i innych tekstów, umiejętność rozumienia znaczeń słownictwa religijnego; rozwija umiejętność poszukiwania interesujących go wiadomości, a także ich porządkowania oraz poznawania dzieł sztuki religijnej; poznaje teksty biblijne i inne teksty religijne niezbędne dla tego etapu rozwoju religijnego; uczy się odbierać świadomie i refleksyjnie; rozwija zainteresowania różnymi dziedzinami religii; poznaje specyfikę sposobów wypowiedzi o charakterze religijnym; w kontakcie z tekstami biblijnymi i innymi tekstami religijnymi kształtuje chrześcijańską hierarchię wartości, swoją wrażliwość, gust estetyczny, poczucie własnej tożsamości ucznia Chrystusa i postawę miłości Kościoła i Ojczyzny.

II. Tworzenie wypowiedzi

Uczeń rozwija umiejętność wypowiadania się w mowie i w piśmie na tematy poruszane na zajęciach, związane z poznawanymi tekstami biblijnymi i innymi tekstami o charakterze religijnym i własnymi zainteresowaniami; dba o poprawność wypowiedzi własnych, a ich formę kształtuje odpowiednio do celu wypowiedzi.

III. Zainteresowanie problematyką kościelną

Uczeń zadaje pytania, *dlaczego Jest tak, jak jest?* i *czy mogłoby być inaczej?* w odniesieniu do obecności Kościoła w świecie oraz próbuje odpowiedzieć na zadane pytania.

IV. Zaciekawienie otaczającym światem i praktyczne wykorzystanie wiedzy religijnej

Uczeń stawia pytania dotyczące zjawisk zachodzących w jego najbliższym otoczeniu i w społeczności świeckiej i kościelnej, prezentuje postawę badawczą w poznawaniu relacji; Kościół - świat przez poszukiwanie odpowiedzi na pytania: *dlaczego?, jak jest?, co się stanie, gdy?'*, rozpoznaje podstawowe sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu oraz podejmuje działania zwiększające bezpieczeństwo własne i innych, świadomie działa na rzecz ochrony zdrowia własnego i szacunku dla zdrowia innych; mając świadomość, że świat został stworzony przez Boga, szanuje przyrodę i dorobek kulturowy społeczności.

V. Postawa moralna

Uczeń prezentuje refleksyjną postawę wobec człowieka, jego natury, powinności moralnych oraz wobec różnych sytuacji życiowych; rozpoznaje swoje obowiązki wobec najbliższego otoczenia, rodziny i szkoły; rozpoznaje podstawowe wartości i dokonuje właściwej ich hierarchizacji; wyraża opinie i wartościuje zjawiska społeczno-religijne na poziomie społeczności szkolnej i społeczności lokalnej.

Klasa IV szkoły podstawowej

Zapowiedź zbawienia

I. Bóg daje nam się poznać

Cele katechetyczne

Kształtowanie postawy otwartości na poznanie Boga przez aktywny udział w katechezie.

Wzbudzanie stałej postawy miłości i wdzięczności wobec zbawczej ofiary Chrystusa oraz pragnienia życia w komunii z Nim.

Ukazanie konieczności troski o sumienie przez systematyczne przystępowanie do sakramentu pokuty.

Ukazanie wyjątkowości księgi Pisma Świętego.

Kształtowanie postawy szacunku wobec Pisma Świętego poprzez które Bóg kieruje do ludzi swoje Słowo oraz pragnienia poznawania go.

Podanie prawdy, że głównym autorem Pisma Świętego jest Bóg, a drugorzędnym człowiek.

Uświadomienie dzieciom, że odczytując Boże słowo przebywamy w obecności samego Boga.

Przedstawienie głównego podziału Pisma Świętego na Stary i Nowy Testament oraz rodzajów i układu zawartych w nich ksiąg.

Zapoznanie ze skrótami nazw poszczególnych ksiąg.

Kształtowanie umiejętności odszukiwania podanych fragmentów tekstu Pisma Świętego przez odczytywanie sygnatur.

Treści

Katecheza drogą aktywnego poznania Boga poprzez wspólną modlitwę, poznanie słowa Bożego zawartego w Piśmie Świętym, kształtowanie postaw dobrego życia i potrzeby nieustannego życia w komunii z Chrystusem obecnym w sakramentach.

Chrystus źródłem nieprzebranych łask ubogacających i rozwijających nasze codzienne życie, oddawanie czci Najświętszemu Sercu Pana Jezusa, potrzeba troski o systematyczne korzystanie z sakramentu pokuty oraz przyjmowanie Komunii św.

Wyjątkowe znaczenie Pisma Świętego wśród wszystkich pozostałych ksiąg, ponadczasowy charakter Pisma Świętego, miejsce przeznaczone dla Pisma Świętego w naszych domach, potrzeba poznawania Słowa Bożego, ponieważ Bóg kieruje je indywidualnie do każdego człowieka niezależnie od czasu i miejsca życia człowieka na świecie.

Bóg głównym autorem Pisma Świętego, człowiek drugorzędnym autorem Pisma Świętego, autorzy wybranych ksiąg, zapalona świeca podczas czytania Pisma Świętego znakiem przebywania w Bożej obecności.

Ogólne treści zawarte w Starym i Nowym Testamencie, Boże narodzenie, jako wydarzenie rozpoczynające Nowy Testament oraz naszą erę w historii, korzystanie ze skrótów nazw ksiąg biblijnych, użycie imienia *Chrystus* w podawaniu konkretnych dat historycznych

Sygnatura skrótem umożliwiającym szybkie odszukanie każdego wersetu biblijnego, podział ksiąg biblijnych na rozdziały i wersety, *Pamiętnik biblijny* sposobem poznania i przyjęcia słowa, które Bóg kieruje do człowieka.

1. Katecheza drogą poznania Boga
2. Pierwsze piątki miesiąca
3. Wyjątkowa Księga
4. Bóg i człowiek - autorami Pisma Świętego
5. Podział Pisma Świętego
6. Odczytywanie sygnatur Pisma Świętego

Wymagania

Uczeń:

- wie, że katecheza to czas spotkania z Bogiem,
- wymienia sposoby spotkania z Bogiem na katechezie,
- rozumie, jak właściwie należy zachowywać się na katechezie,
- rozumie znaczenie obietnic, które Pan Jezus dał czcicielom Jego Najświętszego Serca,
- rozpoznaje elementy obrazu Najświętszego Serca Pana Jezusa,
- potrafi wskazać, który dzień w miesiącu jest szczególnie poświęcony Najświętszemu Sercu Pana Jezusa.,
- wie, czym jest Pismo Święte,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego Pismo Święte jest wyjątkową Księgą
- rozumie, dlaczego czytanie Pisma Świętego jest ważne w życiu dziecka Bożego,
- wie, że Biblia jest najważniejszą Księgą chrześcijan,
- wymienia Boga i ludzi jako autorów biblijnych,
- rozumie, że czytając Pismo Święte poznajemy słowa, które Bóg kieruje do człowieka i trwamy w Jego obecności,
- zna strukturę Pisma Świętego,
- potrafi odszukać w spisie i odczytać skrót nazwy księgi Pisma Świętego,
- potrafi podać historyczną datę z użyciem imienia Chrystusa,
- zna pojęcie: sygnatura, rozdział, werset
- potrafi odnaleźć właściwy fragment Pisma Świętego,
- wyjaśnia cel prowadzenia *Pamiętnika biblijnego*.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Przyroda: wymienia zasady prawidłowego uczenia się i stosuje je w życiu; uzasadnia potrzebę planowania zajęć w ciągu dnia i tygodnia; prawidłowo planuje i realizuje swój rozkład zajęć w ciągu dnia.

II. Bóg obdarza nas życiem

Cele katechetyczne

Przedstawienie Boga jako Wszechmogącego i Wiecznego Stworzyciela całego świata.

Ukazanie prawd wiary, które możemy poznać odczytując biblijne opisy stworzenia świata.

Podanie relacji, jaka zachodzi pomiędzy Pismem Świętym a naukami przyrodniczymi.

Kształtowanie postawy wdzięczności za *Bożą Opatrzność*.

Ukazanie człowieka jako obrazu Boga.

Uświadomienie równości mężczyzny i kobiety zapisanej w biblijnych opisach stworzenia człowieka.

Zachęcenie uczniów do pracy nad sobą w trosce o zbawienie nieśmiertelnej duszy.

Przedstawienie rodziny, jako podstawowej wspólnoty realizującej Boży plan zbawienia.

Przedstawienie stworzonego świata jako Bożego daru.

Uświadomienie odpowiedzialności spoczywającej na człowieku za stworzony świat.

Zachęcenie do naśladowania św. Franciszka w okazywaniu Bogu wdzięczności za stworzony świat oraz umiłowania całej przyrody.

Podanie prawd wiary związanych ze stworzeniem przez Boga świata niewidzialnego.

Przedstawienie Archaniołów.

Uświadomienie roli aniołów wiernych Bogu i zbuntowanych w życiu człowieka.

Ukazanie konieczności przeciwstawiania się pokusom szatana.

Treści

Bóg Stworzycielem całego otaczającego nas świata, przymioty Boga Stworzyciela świata, treść biblijnych opisów stworzenia i ich ogólna interpretacja, znaczenie Bożej Opatrzności, relacja tekstów Pisma Świętego opisujących stworzenie do nauk przyrodniczych.

Człowiek stworzony na obraz i podobieństwo Boże, dusza nieśmiertelna obdarowana przez Boga rozumem, wolną wolą i zdolnością do miłości, równość mężczyzny i kobiety, rodzina podstawową i najważniejszą wspólnotą realizującą Boży plan zbawienia, konieczność pracy nad swoim postępowaniem w trosce o zbawienie nieśmiertelnej duszy.

Bóg powierza stworzony świat człowiekowi, współpraca człowieka z Bogiem w dziele stworzenia poprzez odpowiedzialne korzystanie z dóbr, postać św. Franciszka, wyrażenie spontaniczną modlitwą wdzięczności Bogu za stworzony świat.

Bóg stworzycielem aniołów, aniołowie wysłannikami Boga i opiekunami ludzi, zbuntowani aniołowie, kuszenie ludzi do zła przez szatana, Archanioł, znaczenie indywidualnego i wspólnotowego odmawianie modlitwy do Archanioła Michała.

7. Bóg Stworzycielem świata

8. Bóg Stworzycielem człowieka

9. Bóg powierza stworzony świat człowiekowi

10. Bóg Stworzycielem świata niewidzialnego

Wymagania

Uczeń:

- potrafi wyjaśnić pojęcia *Stworzyciel*, *stworzenie* i *stwarzać*, *Wszechmogący*, *Wieczny*,
- wie czym jest *Boża Opatrzność*,
- potrafi podać prawdy wiary, które odczytujemy z perykop o stworzeniu,
- rozumie odrębne oraz wzajemnie uzupełniające się znaczenie Pisma Świętego i nauk przyrodniczych w poznaniu otaczającego świata,
- zna dwa biblijne opisy stworzenia człowieka,
- wie, że człowiek jest stworzony na obraz i podobieństwo Boże poprzez posiadanie nieśmiertelnej duszy,
- potrafi wymienić, czym Bóg obdarował duszę człowieka,
- potrafi powiedzieć, jak należy postępować, aby właściwie ukazywać innym ludziom *obraz Boga*, którym sam jest,
- rozumie podstawowe znaczenie rodziny w życiu człowieka,
- wie, że świat jest darem Bożym, z którego człowiek może odpowiedzialnie korzystać,
- zna zachowania proekologiczne,
- wskazuje św. Franciszka z Asyżu jako wzór człowieka, który szczególnie umiłował świat stworzony przez Boga,
- rozumie znaczenie własnego postępowania w ochronie środowiska,
- potrafi okazać Bogu wdzięczność za stworzony świat,
- wie kim są aniołowie i jakie są ich zadania,
- potrafi wymienić Archaniołów,
- zna modlitwę do Archanioła Michała,
- wie kim jest szatan,
- rozumie potrzebę walki z pokusami szatana w codziennym życiu.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy

poruszane na zajęciach.

Wychowanie do życia w rodzinie: Podstawowe funkcje rodziny z podkreśleniem miejsca dziecka w rodzinie.

Przyroda: Uczeń wyjaśnia wpływ codziennych zachowań w domu, w szkole, w miejscu zabawy na stan środowiska: proponuje działania sprzyjające środowisku przyrodniczemu; podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu środowiska na zdrowie człowieka.

III. Bóg nie przestaje kochać ludzi

Cele katechetyczne

Przypomnienie prawdy, że każdy grzech jest nieposłuszeństwem człowieka wobec Boga.

Przypomnienie dziedziczności grzechu pierworodnego, jego skutków.

Przedstawienie protoewangelii, jako zapowiedzi przyjścia na świat Zbawiciela.

Podanie prawdy o niepokalanym poczęciu Maryi i jej nieprzerwanym życiu w komunii z Bogiem.

Wskazanie grzechów głównych jako drogi prowadzącej do popełniania innych grzechów.

Ukazanie troski Boga o każdego grzesznika.

Wzbudzenie w uczniach pragnienia nieustannego nawracania się.

Przedstawienie rodzeństwa jako osób, z którymi łączą nas szczególne więzy.

Przedstawienie opieki Boga nad wszystkimi ludźmi sprawiedliwymi.

Podanie prawdy o przymierzu zawartym przez Boga po potopie.

Ukazanie Kościoła jako Arki, w którym dostępujemy łaski zbawienia.

Uświadomienie uczniom odwiecznego pragnienia „sięgnięcia nieba” bez Bożego wsparcia.

Przedstawienie *pychy* jako pierwszego grzechu głównego.

Motywowanie uczniów do życia w życzliwym dialogu z innymi ludźmi.

Wzbudzenie wdzięczności Bogu z obecność Ducha Świętego budującego wspólnotę Kościoła.

Treści

Grzech pierworodny skutkiem wejścia człowieka w dialogu z szatanem i ulegnięcia jego pokusom, Maryja naszym wzorem w unikaniu grzechu, konieczność dokonywania codziennie świadomego wyboru życia w wierności Bogu.

Grzech zazdrości przyczyną bratobójstwa, znaczenie grzechów głównych, potrzeba kształtowania w swoim życiu cnót, potrzeba nawrócenia i wynagrodzenia popełnionych grzechów, modlitwa za rodzeństwo.

Przymierze Boga z ludźmi po potopie, Arka starotestamentalną figurą Kościoła, język obrazowy, konieczność unikania grzechu prowadzącego człowieka do zagłady, postawa ufności i zawierzenia siebie Bogu.

Pycha jako grzech główny prowadzący człowieka do innych grzechów niszczący przyjaźń z Bogiem i ludźmi, niezasłużonym darem Boga dla człowieka, przynależność do wspólnoty Kościoła zjednoczonego w Duchu Świętym, konieczność dążenia do porozumienia się z innymi ludźmi.

11. Grzech nieposłuszeństwem człowieka

12. Zazdrość Kaina

13. Potop

14. Wieża Babel

Wymagania

Uczeń:

- wymienia skutki grzechu pierworodnego w oparciu o historię biblijną,

- wie, że Bóg odpowiada z miłością na nieposłuszeństwo ludzi zapowiadając przyjście na świat Zbawiciela,

- rozumie czym są konsekwencje złego postępowania,
- wskazuje Maryję jako przykład osoby unikającej grzechu,
- okazuje Bogu wdzięczność za dar chrztu oczyszczający człowieka z grzechu pierworodnego,
- wie, na podstawie historii Kaina i Abla, do czego może doprowadzić grzech zazdrości,
- wymienia grzechy główne i przeciwstawne im cnoty,
- potrafi wyjaśnić czym jest czas dany przez Boga na zadośćuczynienie za popełnione grzechy,
- rozumie konieczność kształtowania poprawnych relacji wśród rodzeństwa oraz modlitwy za swoje rodzeństwo,
- wie, na podstawie biblijnej historii o potopie, czym jest język obrazowy wykorzystywany w Biblii,
- przedstawia Arkę jako starotestamentalną figurę Kościoła,
- ma świadomość, że grzech prowadzi człowieka do zagłady, rani i obraża Boga,
- wskazuje Kościół jako wspólnotę, w której może przystąpić do sakramentu pokuty, w którym Bóg oczyszcza serce człowieka z popełnionych grzechów,
- wskazuje pychę, na podstawie biblijnej historii o wieży Babel, jako główny grzech niszczący przyjaźń człowieka z Bogiem i innymi ludźmi,
- rozumie znaczenie postawy pokory i życzliwości w kształtowaniu relacji z Bogiem i innymi ludźmi,
- potrafi podziękować za obecność Ducha Świętego we wspólnocie Kościoła, do której należy.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach. Uczeń odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury

Zajęcia komputerowe: Wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł.

Plastyka: Uczeń podejmuje działalność twórczą, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego i innych dziedzin sztuki w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni

IV. Bóg zawiera przymierze

Cele katechetyczne

Ukazanie relacji, która łączyła Boga z patriarchami Narodu Wybranego.

Zachęcenie uczniów do życia zgodnego z wolą Bożą.

Kształtowanie w uczniach woli otaczania starszych ludzi potrzebną im pomocą.

Przedstawienie konieczności modlitwy za swoją rodzinę, szczególnie dziadków.

Przedstawienie Boga jako inicjatora i gwaranta przymierza zawartego z Abrahamem.

Ukazanie sakramentu chrztu jako indywidualnego przymierza, które Bóg zawiera z każdym ochrzczonym.

Kształtowanie woli wytrwania w przymierzu, które Bóg zawiera z człowiekiem ochrzczonym.

Przedstawienie znaczenia ofiary Melchizedeka.

Ukazanie Eucharystii jako dziękczynienia wyrażanego z miłością Bogu.

Kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za wszystko, co od Niego otrzymujemy.

Przedstawienie hierarchii wartości opartej na wierze w Boga.

Uświadomienie uczniom, że wiara jest darem, o rozwój którego musimy szczególnie dbać.

Kształtowanie postawy zaufania Bogu oraz wytrwania w wierze mimo napotykaných trudności.

Ukazanie niszczącego wpływu grzechu zazdrości na relacje zachodzące we wspólnocie.

Przedstawienie wzajemnej życzliwości jako postawy budującej każdy rodzaj wspólnoty.

Kształtowanie postawy życzliwości i wsparcia wobec drugiego człowieka.

Ukazanie obecności Boga we wszystkich sytuacjach życia człowieka, szczególnie trudnych.

Kształtowanie postawy empatii oraz gotowości niesienia pomocy potrzebującym.

Ukazanie Bożego wezwania do przebaczenia innym ludziom doświadczonych od nich krzywd.
Przedstawienie wartości sakramentu pokuty, jako źródła Bożego przebaczenia.
Wskazanie złych konsekwencji zemsty.
Kształtowanie postawy gotowości przebaczenia doświadczonych krzywd.
Wyjaśnienie uczniom wartości słów wypowiadanego błogosławieństwa.
Zapoznanie uczniów z różnymi rodzajami błogosławieństwa.
Kształtowanie postawy otaczania innych ludzi błogosławieństwem.

Treści

Obdarowanie patriarchów przez Boga szczególną opieką, potrzeba modlitwy w odkrywaniu i realizowaniu bożego planu w swoim życiu, dziadkowie seniorami naszych rodzin, otaczanie starszych opieką i modlitwą.

Przymierze Boga z Abrahamem, zapowiedź obdarowania Abrahama przez Boga błogosławieństwem, licznym potomstwem i ziemią, wiara i zaufanie odpowiedzią Abrahama na Boże wezwanie, dziecięstwo Boże darem wypływającym z sakramentu chrztu, konieczność wytrwałego podążania przez życia drogą wiary do Boga.

Znaczenie ofiary Melchizedeka, ofiara Melchizedeka starotestamentalną figurą Eucharystii, Melchizedek figurą Chrystusa, Eucharystia dziękczynieniem wyrażanym Bogu za składany w ofierze dar chleba i wina stające się dla człowieka chlebem życia i napojem duchowym, indywidualne dziękczynienie składane Bogu podczas każdej Eucharystii.

Wiara w Boga najwyższą wartością człowieka, - modlitwa, czytanie Pisma Świętego, przyjmowanie sakramentów oraz przykład wiary innych ludzi – drogą umocnienia i pogłębienia wiary, trudności osłabiające wiarę człowieka.

Skutki grzechu zazdrości, cnoty budujące wspólnotę, zachowanie wiary i zaufania do Boga w przeżywanych trudnościach, możliwość porozumienia z drugim człowiekiem poprzez okazanie mu życzliwego wsparcia.

Działanie Opatrzności Bożej w życiu człowieka; możliwe reakcje wierzącego na przeżywane cierpienie, chorobę i śmierć; Bóg jedyną osobą zdolną do przemiany przeżywanego przez człowieka cierpienia we większe dobro, chrześcijańska postawa wobec osób potrzebujących pomocy.

Przebaczenie krzywd doświadczonych od ludzi podstawą życia w przyjaźni z Bogiem i bliźnimi, Bóg przebacza nasze grzechy tak jak my przebaczymy innym ludziom, wartość Bożego przebaczenia otrzymywanego w sakramencie pokuty, zemsta odrzuceniem Bożego wezwania do przebaczenia.

Życzyć dobra drugiemu człowiekowi poprzez wypowiedzenie słów błogosławieństwa, błogosławieństwo dzieci i dorosłych udzielane w różnych momentach życia, przyjmowanie udzielanego błogosławieństwa.

15. Patriarchowie
16. Powołanie Abrama – Abrahama
17. Ofiara Melchizedeka
18. Wiara Abrahama. Izaak
19. Jakub i jego synowie.
20. Opatrzność Boża w życiu Józefa
21. Spotkanie Józefa z braćmi
22. Błogosławieństwo Izraela

Wymagania

Uczeń:

- zna relację, jaka łączyła Boga ze starotestamentalnymi patriarchami,
- potrafi wyjaśnić na czym polega konieczność realizowania Bożego planu w życiu człowieka,
- rozumie rolę pełnioną w rodzinie przez dziadków oraz konieczność otaczania ich opieką,

- wie o konieczności modlitwy za dziadków,
- potrafi własnymi słowami opowiedzieć o przymierzu, które Bóg zawarł z Abrahamem,
- wie, dlaczego Abrahama nazywamy „ojcem wszystkich wierzących”,
- potrafi okazać wdzięczność za dar dziecięstwa Bożego otrzymanego w sakramencie chrztu świętego,
- wie kim był Melchizedek i jaką złożył ofiarę,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego Eucharystia jest dziękczynieniem człowieka wyrażanym Bogu,
- wymienia za co może złożyć Bogu dziękczynienie w czasie Eucharystii,
- wie, że Abraham pragnął zawsze dochować wierności Bogu,
- rozumie, że wiara człowieka jest poddawana w codziennym życiu różnym próbom,
- potrafi wymienić dzięki czemu człowiek może umocnić swoją wiarę,
- zna Symbol Apostolski,
- wyjaśnia, na podstawie biblijnej historii synów Jakuba, jakie są konsekwencje grzechu zazdrości w rodzinie,
- rozumie potrzebę okazywania życzliwości drugiemu człowiekowi w budowaniu wspólnoty,
- wie w jaki sposób okazać innym życzliwość,
- wyjaśnia, wykorzystując losy Józefa w Egipcie, działanie Bożej Opatrzności w życiu człowieka,
- wie, Bóg towarzyszy człowiekowi we wszystkich doświadczanych trudnościach,
- wyjaśnia w jaki sposób należy zachować się wobec młodszych, słabszych, chorych i potrzebujących pomocy,
- przedstawia konieczność, na podstawie biblijnej historii spotkania Józefa z braćmi, przebaczenia krzywd,
- potrafi wymienić złe skutki zemsty,
- wie, jak należy starać się odpowiedzieć na Boże wezwanie do przebaczenia doświadczonych krzywd,
- wie, że Bożego przebaczenia możemy dostąpić w sakramencie pokuty,
- wie, czym jest błogosławieństwo,
- zna różne formy Bożego błogosławieństwa,
- potrafi ułożyć proste błogosławieństwo drugiego człowieka.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach. Uczeń odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury

Wychowanie do życia w rodzinie: Podstawowe funkcje rodziny z podkreśleniem miejsca dziecka w rodzinie. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu. Wiąż rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie; konflikty i ich rozwiązywanie.

Muzyka : Uczeń śpiewa ze słuchu.

V. Bóg wypełnia warunki przymierza

Cele katechetyczne

Ukazanie Boga, jako Ojca troszczącego się o swoje dzieci. Przedstawienie uczniom, na czym polega posiadanie godności dziecka Bożego.

Kształtowanie postawy zaufania Bogu w trudnych momentach życia.

Wyjaśnienie, do czego mogą doprowadzić we wspólnocie niewyjaśnione problemy i kłopoty w porozumieniu się z innymi ludźmi.

Zachęcenie uczniów do reagowania w sytuacjach, gdy będą świadkami krzywdzenia innych ludzi.
 Ukazanie Wieczności Boga.
 Przedstawienie uczniom znaczenie Bożego Imienia.
 Kształtowanie postawy odpowiedzialności w realizowaniu obowiązków.
 Ukazanie Boga, jako obrońcy uciśnionych.
 Wskazanie dobrych konsekwencji wynikających z życia w komunii z Bogiem.
 Kształtowanie postawy gotowości życia zgodnego z Bożą wolą poprzez realizowanie przykazania miłości Boga i człowieka w codziennym życiu.
 Ukazanie Boga, jako Przewodnika prowadzącego przez życie.
 Przedstawienie w jaki sposób należy rozumieć paschę Izraelitów, paschę Jezusa Chrystusa i paschę chrześcijanina.
 Kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za udział w życiu wiecznym Jezusa Chrystusa.
 Ukazanie Boga, jako Wybawcy w doświadczanych trudnościach.
 Przedstawienie Chrystusa, jako *pokarmu duchowego, źródła wody żywej*, Zbawiciela dającego życie wieczne.
 Ukazanie Boga, jako Prawodawcy broniącego praw każdego człowieka.
 Pogłębienie wiadomości uczniów o przymierzu zawartym przez Boga z Narodem Wybranym na górze Synaj.
 Ukazanie przykazania miłości jako wykładni Chrystusa, jak należy wypełniać przykazania Dekalogu.
 Kształtowanie postawy posłusznego wypełniania przykazania Bożych.
 Ukazanie Boga, jako Pana, któremu należy się pierwsze miejsce w naszym życiu.
 Ukazanie skutków grzechu bałwochwalstwa.
 Kształtowanie postawy wiary w jedynego Boga. .
 Ukazanie Wierności Boga, który wypełnia dane obietnice.
 Przedstawienie *Ziemi Obiecanej* jako Bożego daru.
 Zachęcenie do świadomego podążania za Chrystusem, który jest naszą *Drogą*.
 Kształtowanie postawy wytrwałości w podążaniu do nieba.
 Ukazanie Boga, jako Wszechpotężnego Dawcy, doświadczanego przez nas dobra.
 Przedstawienie pomocy, jakiej udziela nam Chrystus w pokonywaniu życiowych trudności.
 Ukazanie nieprzerwanej obecności Chrystusa w Najświętszym Sakramencie.

Treści

Bóg Ojcem zatroskanym o dobro ludzi, godność dziecka Bożego stworzonego na obraz i podobieństwo Boga, niszczący wpływ grzechu (uprzedzenia, niesprawiedliwości, dyskryminacji i prześladowania) na wspólnotę, konieczność zachowania odpowiedzialnej i aktywnej postawy wobec krzywdzonych ludzi.
 Bóg powołuje człowieka do wypełnienia w życiu określonego zadania, JESTEM KTÓRY JESTEM – Imię Boże, Bóg daje nam się poznać, Bóg działa w naszym życiu, Bóg nas kocha, obowiązki ucznia i dziecka.
 Działanie Boga w świecie, konsekwencje sprzeciwiania się Bogu, postawa oziębłości wobec Boga, konieczność wzajemnego wsparcia w doświadczanych trudnościach, sakrament pokuty źródłem Bożej łaski oczyszczającej człowieka z grzechu, postawa wrażliwości i otwartości na potrzeby drugiego człowieka.
Pascha - przejście:
 dla Izraelitów z niewoli do wolności,
 dla Jezusa poprzez zmartwychwstanie ze śmierci do życia,
 dla chrześcijan poprzez chrzest z grzechu pierwotnego do życia dziecka Bożego, a po śmierci do życia wiecznego.
 Bóg zaspokaja wszystkie potrzeby Izraelitów wędrujących przez pustynię, znaczenie czterdziestoletniej wędrówki dla Izraelitów – wejście do Ziemi Obiecanej nowego pokolenia, manna figurą Eucharystii, woda ze skały figurą łaski Bożej, miedziany wąż figurą krzyża Pana Jezusa, Eucharystia, źródłem łask Bożej zaspokajającej głód naszej duszy w podążaniu przez życie

do wieczności w niebie, Chrystus naszym Zbawicielem.

Warunki przymierza zawartego przez Boga na Synaju, *Dekalog* podstawowym prawem w życiu chrześcijanina, *Dekalog* wyrazem miłości Boga do ludzi, przykazanie miłości Boga i bliźniego najprostszą drogą realizacji przykazań Bożych.

Grzech bałwochwalstwa odrzuceniem Boga i Jego przykazań, bożki współczesnego życia (zabawa, bogactwo, sława), stawianie siebie w miejscu Boga, odrzucenie Boga przyczyną doświadczanych w życiu nieszczęść, ufna wiara w Boga źródłem prawdziwej radości i szczęścia tu na ziemi i w niebie. Ziemia Obiecana celem wędrówki Narodu Wybranego, Jozue starotestamentalną figurą Chrystusa, życie wieczne celem wędrówki chrześcijanina, znaczenie kształtowania w sobie cnót (miłości, wiary, nadziei, radości i pokoju) w podążaniu za Chrystusem do nieba.

Pomoc Boga w osiągnięciu przyobiecanego celu, nieustanne trwanie Jezusa w życiu człowieka, w jego radościach i cierpieniach, modlitwa i życie w komunii z Bogiem wyrazem wdzięczności człowieka za doświadczane dobro,

Eucharystia źródłem umocnienia, pocieszenia oraz wszystkich łask potrzebnych do wytrwania w bliskości Boga.

23. Niewola Izraelitów w Egipcie

24. Powołanie Mojżesza

25. Plagi egipskie

26. Wyjście z Egiptu

27. Bóg prowadzi Naród Wybrany przez pustynię

28. Synaj – góra przymierza

29. Złoty cielec

30. Wejście Izraelitów do Ziemi Obiecanej

31. Zdobycie Jerycha

Wymagania

Uczeń:

- wymienia, posługując się biblijną historią niewoli Izraelitów w Egipcie, różne rodzaje krzywd,
- rozumie czym jest wolna wola,
- wie, że Pan Bóg nieprzerwanie nas kocha i pomaga nam w życiu,
- wie, jak zareagować na niewłaściwe zachowania w określonej grupie,
- potrafi opowiedzieć swoimi słowami powołanie Mojżesza,
- wie, jak brzmi Imię Boga
- potrafi wyjaśnić znaczenie Bożego Imienia,
- potrafi wymienić swoje obowiązki,
- wie, jak należy wypełniać powierzone sobie obowiązki,
- potrafi wyjaśnić, posługując się biblijną historią plag egipskich, do czego prowadzi sprzeciwianie się Bogu,
- wyjaśnia, co to znaczy mieć „twarde serce”,
- potrafi powiedzieć, czego ludzie doświadczają w trudnych sytuacjach życiowych,
- rozumie, jakie konsekwencje wynikają z życia w komunii z Bogiem,
- rozumie znaczenie słowa *Pascha*,
- wyjaśnia, na czym polegała pascha zmartwychwstałego Jezusa,
- rozumie, że przyjęcie sakramentu chrztu daje ochrzczoneму udział w paszce Jezusa Chrystusa,
- potrafi opowiedzieć jakiej pomocy udzielił Bóg Izraelitom wędrującym przez pustynię,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego wędrówka Izraelitów jest symbolem naszej drogi poprzez życie do nieba,
- potrafi powiedzieć na czym polega pomoc Jezusa udzielana nam dzisiaj w Kościele,
- potrafi opowiedzieć na czym polegało przymierze zawarte przez Boga z Narodem Wybranym,
- wyjaśnia czym jest *Dekalog*,

- rozumie jaki jest związek przykazań Bożych spisanych w *Dekalogu* z przykazaniami miłości,
- wie, czym jest złoty cielec,
- rozumie, do czego może doprowadzić odejście od wiary w Boga,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego Pan Bóg powinien być w życiu najważniejszy,
- zna znaczenie I przykazania Bożego,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego przykazanie *Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną* jest wymienione w *Dekalogu* na pierwszym miejscu,
- wie, czym była dla Izraelitów Ziemia Obiecana,
- wyjaśnia, kim był Jozue,
- rozumie, co jest ważne w osiągnięciu nieba - naszej *Ziemi Obiecanej*,
- potrafi powiedzieć, dzięki czemu Izraelici zdobyli Jerycho,
- wyjaśnia, w jaki sposób Chrystus pomaga nam osiągnąć zbawienie wieczne,
- wie w jaki sposób człowiek może okazać wdzięczność Bogu w codziennym życiu.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach. Uczeń odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury

Zajęcia komputerowe: Bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem.

Muzyka: Uczeń śpiewa ze słuchu

VI. Bóg wyznacza przywódców Narodu Wybranego

Cele katechetyczne

Przedstawienie cierpliwości i miłości Boga mimo niewierności człowieka.

Przedstawienie wiary jako daru przekazywanego z pokolenia na pokolenie.

Ukazanie indywidualnej odpowiedzialności za przyjęcie wiary w Boga, życie nią i przekazanie następnym pokoleniom.

Kształtowanie postawy wierności Bogu.

Ukazanie znaczenia sakramentu kapłaństwa we wspólnocie Kościoła.

Przedstawienie konieczności modlitwy za kapłanów.

Uświadomienie prawdy, że Bóg każdego człowieka wzywa do realizacji indywidualnego powołania.

Kształtowanie postawy zasłuchania w Boży głos.

Przedstawienie wartości postawy posłuszeństwa wobec Boga, rodziców i opiekunów.

Uświadomienie bogactwa, jakim jest doświadczenie życiowe rodziców.

Kształtowanie postawy posłuszeństwa.

Podanie czym jest namaszczenie.

Przedstawienie symbolicznego znaczenia namaszczenia w czasie chrztu.

Uświadomienie wszechwiedzy Pana Boga, który zna najskrytsze myśli i pragnienia serca.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za rozwój własnego dzieciństwa Bożego.

Ukazanie czym jest zawierzenie samego siebie i swojego życia Panu Bogu.

Uświadomienie znaczenia całkowitego zaufania Panu Bogu.

Kształtowanie postawy gotowości do usuwania grzechów ze swojego życia.

Uświadomienie znaczenia modlitwy w życiu człowieka.

Podanie różnych rodzajów modlitwy.

Przedstawienie *psalmów* jako modlitwy całej wspólnoty Kościoła.

Kształtowanie potrzeby codziennej modlitwy.

Ukazanie mądrości jako Bożego daru.

Przedstawienie mądrości jako umiejętności rozróżniania dobra od zła i wybierania dobra.
Uświadomienie konieczności modlitwy o dar mądrości.
Kształtowanie postawy odpowiedzialności za podejmowane decyzje i zdobywanie mądrości.
Ukazane Świątyni jako jedynego domu Bożego dla Izraelitów.
Uświadomienie stałej obecności Boga w każdym kościele w postaci Najświętszego Sakramentu.
Przedstawienie kościoła jako szczególnego miejsca spotkania człowieka z Bogiem.
Zachęcanie uczniów do częstego spotkania z Bogiem w kościele.
Kształtowanie postawy odpowiedzialności za kościoły.

Treści

Bóg powołuje w Narodzie Wybranym sędziów; sędziowie odpowiedzialni w Narodzie Wybranym za przekaz wiary, rozstrzyganie spornych spraw oraz obronę przed niebezpieczeństwami; spoczywająca na nas odpowiedzialność za przekaz wiary następnym pokoleniom.
Przyjęcie sakramentu kapłaństwa odpowiedzią na Boże powołanie, zadania kapłanów (modlitwa, składanie ofiary Mszy świętej, sprawowanie sakramentu pokuty, udzielanie chrztu świętego i namaszczenia chorych, błogosławienie małżeństw, praca duszpasterska), potrzeba modlitwy za kapłanów i o nowe powołania, potrzeba odkrycia i zrealizowania własnego powołania.
Posłuszeństwo Bogu wypełnianiem Jego woli, Maryja wzorem posłuszeństwa, IV przykazanie Boże – posłuszeństwo okazane rodzicom i opiekunom, posłuszeństwo starszym korzystaniem ze zdobytego przez nich doświadczenia życiowego, nieposłuszeństwo Saula wobec Boga.
Namaszczenie dziecka w czasie chrztu znakiem przynależności do wspólnoty Kościoła, do której powołuje Bóg; Bóg zna to, co skrywamy w naszych sercach, potrzeba troski o czystość i piękno naszego serca.
Odważna i zdeterminowana postawa Dawida wobec Goliata, ufność i zawierzenie pokładane w Panu Bogu, Bóg pomaga nam w pokonywaniu zła i grzechu w codziennym życiu.
Psalm, pieśni religijne, które stały się modlitwą Kościoła; Dawid przykładem człowieka żyjącego modlitwą - rozmową z Bogiem; modlitwa uwielbienia Boga; modlitwa dziękczynienia za wszystko, co otrzymujemy od Boga; modlitwa prześlągnięcia za grzechy; modlitwa prośby w różnych potrzebach.
Rządy króla Salomona; modlitwa Salomona o mądrość i umiejętność rozstrzygania spraw sądowych; mądrość darem Bożym; różnica między wiedzą a mądrością.
Świątynia miejscem przechowywania Arki Przymierza; Świątynia miejscem obecności Boga, składania ofiar i celem pielgrzymek; kościół domem Bożym, w którym znajduje się Najświętszy Sakrament; kościół domem modlitwy, uwielbienia Boga, udzielania sakramentów; stosowny ubiór i zachowanie się w kościele.

32. Sędziowie i królowie
33. Powołanie Samuela
34. Grzech Saula
35. Dawid namaszczony na króla
36. Dawid pokonuje Goliata
37. Psalm – modlitwa króla Dawida
38. Mądrość króla Salomona
39. Budowa Świątyni

Wymagania

Uczeń:

- wie kto powoływał w Narodzie Wybranym sędziów,
- potrafi powiedzieć, jakie były zadania sędziów,
- jest świadom spoczywającej na nas odpowiedzialności za przekaz wiary następnym pokoleniom,
- potrafi okazać Bogu wdzięczność za okazaną nam cierpliwość i miłość, mimo naszej niewierności,

- wie jak Samuel odpowiedział na Boże wezwanie,
- potrafi wyjaśnić czym jest Boże powołanie,
- wymienia jakie są zadania kapłanów, - rozumie konieczność modlitwy za kapłanów,
- wie, że Pan Bóg wzywa nas do realizacji przeznaczonego nam powołania,
- wie na czym polegał grzech Saula,
- rozumie konieczność okazywania posłuszeństwa Bogu,
- potrafi powiedzieć, w jaki sposób okazać posłuszeństwo rodzicom i opiekunom,
- rozumie czym jest doświadczenie życiowe,
- wie co symbolizuje namaszczenie,
- potrafi opowiedzieć, w jaki sposób Dawid został wybrany na króla,
- rozumie znaczenie namaszczenia ochrzczonego dziecka,
- potrafi powiedzieć czym jest troska o czystość i piękno naszego serca,
- potrafi prosto i własnymi słowami opowiedzieć o walce Dawida z Goliatem,
- wskazuje zaufanie, jako podstawę relacji łączącej Dawida z Bogiem,
- rozumie, że tylko Bóg może nam pomóc w walce ze złem,
- wie czym są *psalmy*,
- wskazuje przykład osoby, dla której modlitwa zajmowała szczególne miejsce w życiu,
- rozumie, czym jest modlitwa,
- podaje rodzaje modlitw,
- potrafi samodzielnie ułożyć prostą modlitwę,
- potrafi powiedzieć kim był Salomon, - wie o co Salomon prosił Boga w czasie modlitwy,
- rozumie, że prawdziwa mądrość jest darem pochodzącym od Boga,
- wie, czym była dla Izraelitów Świątynia,
- rozumie czym dla katolików jest kościół,
- wskazuje, na czym polega obecność Pana Boga w kościele,
- potrafi podać przykłady właściwego zachowania się w kościele.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Muzyka: Uczeń stosuje podstawowe pojęcia muzyczne; wykorzystuje w śpiewie oraz w grze na instrumentach znajomość pojęć i terminów muzycznych, określających podstawowe elementy muzyki. Uczeń świadomie odbiera muzykę -- słucha wybranych dzieł literatury muzyczne.

Wychowanie do życia w rodzinie: Podstawowe funkcje rodziny z podkreśleniem miejsca dziecka w rodzinie. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu. Wiąż rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie; konflikty i ich rozwiązywanie.

VII. Bóg powołuje proroków

Cele katechetyczne

Ukazanie misji proroka w Starym Testamencie.

Przedstawienie udziału każdego chrześcijanina w funkcji proroczej.

Kształtowanie postawy gotowości głoszenia Boga innym ludziom.

Ukazanie cech Boga Jahwe.

Przedstawienie konieczności poszanowania jedzenia.

Wezwanie do niesienia pomocy głodującym.

Kształtowanie postawy wierności Jedynemu Bogu.

Ukazanie uniwersalności Boga.

Przedstawienie doświadczanych cudów w codzienności naszego życia.

Przypomnienie łask czerpanych z sakramentów.

Kształtowanie pragnienia życia w komunii z Bogiem.
 Przedstawienie znaczenia przepowiedni mesjańskich.
 Wyjaśnienie kim był oczekiwany Mesjasz.
 Kształtowanie odpowiedzialności za swoje czyny.
 Ukazanie konieczności dochowania wierności Bogu.
 Przedstawienie znaczenia ojczyzny w życiu człowieka.
 Zachęcenie do kierowania się w życiu głosem sumienia.
 Przedstawienie konieczności ciągłego nawracania się w życiu każdego człowieka.
 Kształtowanie postawy gotowości do nawracania się każdego dnia.
 Ukazanie znaczenia cierpienia w życiu człowieka.
 Przedstawienie bezinteresownej miłości Boga.
 Kształtowanie postawy wytrwałości.
 Ukazanie znaczenia wypełniania dobrych uczynków.
 Przedstawienie czynów człowieka jako świadectwa wiary.
 Zachęcenie do czynienia dobra.
 Zachęcenie do kultu Aniołów.
 Uświadomienie konieczności dawania świadectwa wiary przez wypełnianie przykazań.
 Przedstawienie znaczenia czynionych postanowień.
 Kształtowanie postawy wytrwałości.
 Ukazanie wiary w Chrystusa jako drogi do życia w prawdziwej wolności.
 Przedstawienie Chrystusa jako naszego wybawcy od zła.
 Zachęcenie do codziennego rachunku sumienia.
 Przedstawienie męczeństwa jako ostatecznego wyznania wiary.
 Uświadomienie konieczności modlitwy za prześladowanych chrześcijan.
 Zachęcenie do odważnego wyznawania wiary.
 Przedstawienie znaczenia Starego Testamentu w historii zbawienia.
 Przypomnienie wiadomości zebranych o starotestamentalnych figurach i prorocत्वach mesjańskich.
 Kształtowanie postawy oczekiwania na spotkanie z Mesjaszem.

Treści

Prorok człowiek powołany przez Boga, aby przekazywać ludziom Jego wolę; zadania proroków – troska o zachowanie wiary, wzywanie do nawrócenia i zapowiadanie nadejścia, Mesjasza; funkcja prorocza każdego ochrzczonego – głoszenie Boga innym ludziom, świadectwo wiary dawane słowem i przykładem życia.
 Eliaasz – wzywa do wiary w Jedyne Boga; Jahwe to jedyny prawdziwy Bóg, który troszczy się o życie człowieka; odpowiedzialne gospodarowanie jedzeniem; formy pomocy potrzebującym .
 Elizeusz umacnia wiarę czyniący znaki mocą Bożą; Bóg obdarza łaską wszystkich ludzi; cud niezwykłym wydarzeniem uczynionym mocą Bożą; życie największym cudem, który jest udziałem człowieka; chrzest oczyszczeniem z grzechu pierworodnego i obdarzeniem dziecięctwem Bożym; sakrament pokuty oczyszczeniem z grzechu; Eucharystia – Ciało Chrystusa pokarmem duchowym.
 Izajasz prorokiem zapowiadającym nadejście Zbawiciela, pojęcia *Zbawiciel*, *Mesjasz*, wypełnienie prorocत्व mesjańskich w Panu Jezusie.
 Jeremiasz prorokiem wzywającym do zachowania wierności przymierzu; wypełnienie przymierza w Jezusie Chrystusie; znaczenie Ojczyzny i modlitwy za nią; sumienie Bożym głosem wzywającym nas do czynienia dobra i odrzucania zła; żal z miłości do Boga; żal z obawy przed Bogiem.
 Jonasz prorokiem wzywającym do nawrócenia; nawrócenia świadomą decyzją powrotu do Boga; miłosierdzie Boże ogarniające każdego żałującego człowieka, bez względu na to kim jest i jakie popełnił grzechy.
 Hiob dochowuje wierności Bogu w cierpieniu; bezinteresowna miłość Boga; sens cierpienia ukryty w krzyżu Jezusa Chrystusa; ofiarowanie przeżywanego cierpienia Chrystusowi; Chrystus Panem, który może przemienić zło doświadczane przez człowieka w dobro.
 Dobre uczynki Tobiasza ojca; uczynki miłosierdzia wobec duszy i wobec ciała; czyny człowieka

potwierdzeniem jego wiary; Mt 25, 40; opieka Aniołów.

Daniel pozostaje wierny Bogu; przykłady świadectwa wiary w codziennym życiu; postanowienia umacnianiem naszej wytrwałości; zdolność opierania się pokusom; przykazania kościelne.

Ezechiel wzmacnia nadzieję wolności; grzech najgorszym zniewoleniem człowieka; dobry rachunek sumienia pomocą w nawracaniu się; rachunek sumienia z popełnionego zła i uczynionego dobra; cnoty; śmierć Chrystusa naszym odkupieniem.

Męczennik oddaje życie za wiarę; wierność Bogu matki machabejskiej i jej synów; współczesne prześladowanie chrześcijan; palma atrybutem męczenników; mężne świadectwo wiary wśród rówieśników.

Stary Testament przygotowaniem ludzi na przyjście Syna Bożego Jezusa Chrystusa; figury starotestamentalne Pana Jezusa, krzyża, Kościoła, sakramentów, nieba; proroctwa mesjańskie wypełnione w życiu Pana Jezusa.

40. Zadania proroków

41. Eliasz – prorok Jedyne Boga

42. Elizeusz – prorok Boga wszystkich ludzi

43. Izajasz – prorok zapowiadający Zbawiciela

44. Jeremiasz – prorok wierności przymierza

45. Jonasz – prorok nawrócenia

46. Hiob – wierność w cierpieniu

47. Tobiasz – dobre uczynki

48. Daniel – wierność w ucisku

49. Ezechiel – prorok wyzwolenia z niewoli

50. Machabeusze – walka o wolność

51. Oczekiwanie Zbawiciela

Wymagania

Uczeń:

- wie, kogo nazywamy prorokiem,
- potrafi powiedzieć, jakie zadania przed prorokami stawiał Pan Bóg,
- rozumie, że każdy wierzący, pełni funkcję proroczą,
- wie, kim był Eliasz,
- wie, że Bóg Jahwe jest Bogiem Jedynym,
- rozumie, że Bóg decyduje o naszej doli,
- potrafi powiedzieć, jak możemy pomóc innym ludziom,
- wie, kim był Elizeusz,
- potrafi wyjaśnić, czym jest cud,
- rozumie, na czym polega cud spotkania z Bogiem w sakramentach,
- potrafi podziękować za cud życia,
- wie, kim był Izajasz,
- potrafi powiedzieć, czyje przyjście przepowiadał Izajasz,
- rozumie, na czym polegały przepowiednie mesjańskie,
- wie, kim był Jeremiasz,
- potrafi wyjaśnić czym jest żal za popełnione grzechy,
- rozumie, jak ważna jest miłość do Ojczyzny i modlitwa za nią,
- rozumie znaczenie podążania za głosem sumienia,
- wie, kim był Jonasz,
- potrafi powiedzieć, czym jest nawrócenie,
- rozumie, na czym polega Boże miłosierdzie,
- zna postać i historię Hioba,
- potrafi wyjaśnić czym jest cierpienie,

- rozumie, co powinien zrobić, gdy sam przeżywa cierpienie lub widzi cierpienie drugiego człowieka,
 - wie, kim był Tobiasz ojciec i syn,
 - zna uczynki miłosierdzia,
 - wskazuje na czym polega wartość dobrych uczynków,
 - rozumie do jakich uczynków zachęca nas Bóg,
 - wie, kim był Daniel,
 - wskazuje, komu Daniel był bardziej posłuszny,
 - rozumie na czym polega świadectwo wiary w codzienności,
 - wie czym są postanowienia,
 - wie, kim był Ezechiel
 - potrafi powiedzieć, co zniewala człowieka,
 - wyjaśnia znaczenie codziennego rachunku sumienia,
 - rozumie, że przez co dokonało się nasze odkupienie – wyzwolenie z grzechu,
- Zachęta do praktykowania cnót**
- wie, kim jest męczennik
 - rozumie, że śmierć męczeńska jest największym dowodem wierności Bogu,
 - potrafi powiedzieć, jak może każdego dnia dać świadectwo wiary,
 - potrafi powiedzieć, na czym polegało oczekiwanie przyjścia Mesjasza wśród Izraelitów,
 - potrafi wyjaśnić treść kilku prorocत्व mesjańskich,
 - prosto wyjaśnia kilka figur starotestamentalnych.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach. Uczeń odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury

Przyroda: Uczeń wymienia czynniki pozytywnie i negatywnie wpływające na jego samopoczucie w szkole oraz w domu i proponuje sposoby eliminowania czynników negatywnych; wyjaśnia znaczenie odpoczynku, odżywiania się i aktywności ruchowej w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu.

Zajęcia komputerowe: Wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł.

VIII. Boże tajemnice w naszym życiu - Rok Kościelny

Cele katechetyczne

Przedstawienie różańca jako możliwości włączenia się w tajemnice z życia Jezusa i Maryi.

Ukazanie czym jest kontemplacja.

Zachęcenie do uczestniczenia w nabożeństwach różańcowych oraz codziennego odmawiania różańca.

Przedstawienie roli jaką spełniał Bóg w życiu świętych.

Uświadomienie celu życia każdego człowieka.

Zachęcenie do naśladowania świętych w codziennym życiu.

Uświadomienie konieczności modlitwy za zmarłych.

Przedstawienie rzeczy ostatecznych człowieka.

Zachęcenie do ofiarowania uzyskanych odpustów za zmarłych.

Ukazanie Adwentu :

- jako okresu przygotowującego wiernych do świąt Bożego Narodzenia,
- życia człowieka, które prowadzi do spotkania z Bogiem,
- oczekiwania powtórnego przyjścia Jezusa Chrystusa.

Zachęcenie do uczestniczenia w roratach.

Przedstawienie prawdy wiary o wcieleniu.
Przypomnienie historii Bożego Narodzenia.
Kształtowanie postawy radości i wdzięczności Bogu.
Ukazanie konieczności nawracania się do Boga.
Przedstawienie Wielkiego Postu jako kolejnej szansy powrotu do Boga.
Zachęcenie do uczestniczenia w nabożeństwach Drogi Krzyżowej i Gorzkich Żali.
Uświadomienie znaczenia Triduum Paschalnego.
Zachęcenie do uczestniczenia w Liturgii Triduum Paschalnego.
Ukazanie zmartwychwstania Pana Jezusa jako najważniejszej prawdy naszej wiary.
Zachęcenie do chrześcijańskiego przeżywania Wielkanocy.
Kształtowanie postawy wdzięczności Bogu.
Przedstawienie osoby św. Jacka.
Zachęcenie do wybierania we własnym życiu wartości, którymi kierował się św. Jacek.

Treści

Modlitwy odmawiane na różańcu; różaniec ulubioną modlitwą św. Jana Pawła II; rozważanie tajemnic różańca – uczestniczeniem w wydarzeniach z życia Maryi i Jezusa; tajemnice radosne, światła, bolesne i chwalebne.
Święty – oddzielony od zła; życiorysy świętych; Bóg dając życie powołuje każdego człowieka do świętości; 1 listopada wspomnieniem znanych i nieznanych świętych.
Czyściec – stan oczyszczenia dusz po śmierci; 2 listopada wspomnieniem wszystkich zmarłych; modlitwa za zmarłych; ofiarowanie odpustów za zmarłych.
Potrójny wymiar Adwentu(liturgiczny, osobisty i historyczny); symboliczne znaczenie wieńca adwentowego, roratki i lampionu; Adwent przygotowaniem na spotkanie z Panem Jezusem.
Wcielenie – przyjęcie przez Syna Bożego ciała człowieka urzeczywistnione w przyjściu na świat Jezusa Chrystusa; symboliczne znaczenie opłatka, stajenki i choinki; Pasterka; kolędy – pieśni o Bożym narodzeniu..

- 52. Różaniec
- 53. Uroczystość Wszystkich Świętych
- 54. Dzień Zaduszny
- 55. Adwent – czas radosnego oczekiwania
- 56. Uroczystość Bożego Narodzenia
- 57. Wielki Post – pokuta i nawrócenie
- 58. Triduum Paschalne
- 59. Uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego
- 60. Wspomnienie św. Jacka

Wymagania

Uczeń:

- potrafi modlić się na różańcu,
- wie, czym była modlitwa różańcowa dla świętych,
- umie wyjaśnić pojęcie rozważać,
- zna części różańca,
- wie, kim są *święci*,
- potrafi wskazać, kto jest wzorem świętości,
- rozumie, że każdy człowiek jest powołany do świętości,
- wie, czym jest *czyściec*,
- wskazuje, w jaki sposób można pomóc duszom w czyścu,
- rozumie, że zmarli potrzebują naszej modlitwy,

- wie, czym jest *Adwent*,
- wymienia symbole Adwentu,
- rozumie, że nasze życie jest adwentem,
- wie, czym jest *wcielenie*,
- zna zwyczaje Bożonarodzeniowe,
- rozumie: - że, Jezus jest najwspanialszym darem dla człowieka,
- wie, czym jest *Wielki Post*,
- zna uczynki pokutne,
- wie, dlaczego Wielki Post jest czasem pokuty i nawrócenia,
- zna nabożeństwa wielkopostne,
- wie, czy jest *Triduum Paschalne*,
- zna charakter poszczególnych dni Triduum,
- rozumie, że Triduum Paschalne jest bezpośrednim przygotowaniem do Wielkanocy,
- wie, czy jest *Zmartwychwstanie*,
- potrafi powiedzieć, jak świętuje się Wielkanoc,
- rozumie, że Zmartwychwstanie Pana Jezusa jest zapowiedzią naszego zmartwychwstania,
- wie, kim był święty Jacek,
- potrafi powiedzieć, w czym może naśladować św. Jacka,
- rozumie, że każdy człowiek jest powołany do świętości.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Plastyka: określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w swoim środowisku lokalnym i regionalnym, a także uczestniczy w życiu kulturalnym tego środowiska; korzysta z przekazów medialnych oraz stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej.

Muzyka : Uczeń śpiewa ze słuchu.

Klasa V szkoły podstawowej

Jezus Chrystus naszym Zbawicielem

I. Bóg wypelnia obietnicę daną w Starym Testamencie

Cele katechetyczne

Kształtowanie postawy wdzięczności za przebyte wakacje.
Zachęcenie do pilnego udziału w katechezie.
Wskazanie znaczenia Ewangelii, jako Dobrej i Radosnej Nowiny.
Zachęcanie do poznania życia i działalności Pana Jezusa, które są spisane w Ewangelii.
Kształtowanie postawy otwartości na nauczanie Pana Jezusa spisane w Ewangeliiach.
Ukazanie ksiąg Nowego Testamentu.
Zachęcenie do częstego czytania ksiąg Nowego testamentu.
Kształtowanie postawy szacunku wobec przekazanego wiernym słowa Bożego.
Podanie podstawowych cech Kościoła.
Ukazanie Kościoła jako wspólnoty wierzących.
Zachęcenie do udziału w życiu Kościoła. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za Kościół.
Przedstawienie roli roku liturgicznego w życiu człowieka.
Zachęcenie do zaangażowanego udziału w poszczególnych wydarzeniach roku liturgicznego.
Przypomnienie znaczenia niedzieli.
Kształtowanie postawy wdzięczności za dar możliwości spotkania ze zmartwychwstałym Jezusem w czasie każdej Eucharystii.
Kształtowanie umiejętności wyznaczanie poszczególnych okresów w roku liturgicznym.
Wyjaśnienie znaczenia poszczególnych okresów liturgicznych.
Kształtowanie postawy żywego uczestnictwa w przeżywanych wydarzeniach roku liturgicznego.
Przedstawienie różnych kategorii dni w roku liturgicznym.
Zachęcenie do godnego udziału w uroczystościach i świętach oraz do częstego brania udziału w Eucharystii.
Kształtowanie postawy wdzięczności za możliwość częstego uczestniczenia w liturgii Mszy świętej.
Ukazanie troski wspólnoty Kościoła o piękno liturgii.
Uświadomienie konieczności włączenia się w przeżywaną liturgię.
Kształtowanie postawy szacunku do spraw Bożych.
Ukazanie modlitwy różańcowej jako streszczenia Ewangelii.
Zachęcenie do codziennego udziału w nabożeństwach różańcowych.
Kształtowanie postawy zawierzenia swojego życia Panu Bogu w ufnej i wytrwałej modlitwie.

Treści

Wypełnienie Bożej obietnicy danej w Starym testamencie; Syn Boży – zapowiedziany Mesjasz, Pan i Zbawiciel; konieczność życia w komunii z Panem Jezusem;
Ewangelia – Dobra i Radosna Nowina; jedna Ewangelia Jezusa Chrystusa spisana przez czterech Ewangelistów; Etapy powstania Ewangelii.
Księgi Nowego Testamentu; znaczenie listów; podział ksiąg Nowego Testamentu na księgi: historyczne, pouczające i prorockie.
Kościół wspólnotą wierzących; Kościół jest: jeden, święty powszechny i apostołski; sposób przynależności wiernych do wspólnoty Kościoła.
Rok liturgiczny; udział w zbawczych wydarzeniach z życia Pana Jezusa; znaczenie niedzieli; sposób uczestniczenia w poszczególnych wydarzeniach roku liturgicznego uzależniony od stopnia dojrzałości osób biorących w nich udział.

Adwent, okres Bożego Narodzenia, okres zwykły, Wielki Post, Triduum Paschalne, okres Wielkanocy, druga część okresu zwykłego w roku liturgicznym; Wyznaczanie początków i zakończeń poszczególnych okresów w roku liturgicznym.

Przeżywane w roku liturgicznym, uroczystości, święta, wspomnienia i dni powszednie; ważniejsze uroczystości i święta przeżywane w poszczególnych okresach roku liturgicznego.

Rodzaje szat liturgicznych; kolory wykorzystywane w liturgii; podstawowe naczynia liturgiczne wykorzystywane w liturgii.

Październik szczególnym miesiącem poświęconym modlitwie różańcowej; historia powstania modlitwy różańcowej; części i tajemnice modlitwy różańcowej.

1. Wypełnienie Bożej obietnicy
2. Ewangelia Jezusa Chrystusa
3. Pozostałe księgi Nowego Testamentu
4. Kościół wspólnotą uczniów Chrystusa
5. Rok liturgiczny
6. Podział roku liturgicznego
7. Kategorie dni liturgicznych
8. Troska o piękno liturgii
9. Historia zbawienia w modlitwie różańcowej

Wymagania

Uczeń:

- wie, czyja obietnica wypełniła się w Nowym Testamencie
- wyjaśnia kim jest zapowiedziany Mesjasz,
- rozumie, potrzebę ciągłego życia w komunii z Chrystusem poprzez regularne przystępowanie do sakramentu pokuty i przyjmowanie Komunii św.
- potrafi wytłumaczyć, czym jest Ewangelia,
- wymienia kolejne etapy spisania Ewangelii,
- zna ewangelistów i ich symbole,
- wie, jakie księgi tworzą Nowy testament,
- potrafi wyjaśnić, jakie treści są przekazywane przez księgi historyczne, pouczające i prorockie,
- rozumie, dlaczego czytanie Pisma Świętego jest ważne w życiu dziecka Bożego,
- wie, że Kościół jest wspólnotą uczniów Chrystusa,
- wymienia podstawowe cechy Kościoła,
- rozumie, na czym polega przynależność wiernych do Kościoła,
- potrafi wyjaśnić czym jest rok liturgiczny,
- wymienia podstawowe części roku liturgicznego,
- rozumie, że poprzez udział w zbawczych wydarzeniach przeżywanych w roku liturgicznym Chrystus prowadzi wiernych do zbawienia,
- zna oraz wyjaśnia pojęcie: Adwent, okres zwykły, Wielki Post, Triduum Paschalne,
- wie, że szczytem roku liturgicznego jest liturgia paschalna Wielkiej Soboty,
- potrafi podać, z jakimi wydarzeniami wiąże się czas Bożego Narodzenia, czas Wielkanocy oraz okresy zwykłe,
- wyjaśnia, że stałym elementem roku liturgicznego są przeżywane uroczystości i święta, a zmieniającym się sposób ich przeżywania,
- potrafi wyjaśnić na czym polega różnica pomiędzy uroczystościami, świętami, wspomnieniami i dniami powszednimi w roku liturgicznym,
- potrafi wymienić najważniejsze uroczystości poszczególnych okresów liturgicznych,
- rozumie jak należy przeżywać niedzielę oraz uroczystości nakazane,
- zna podstawowe elementy stroju liturgicznego kapłana i ministrantów,
- wie, jakie jest znaczenie poszczególnych kolorów wykorzystywanych w liturgii,
- potrafi wymienić, podstawowe naczynia liturgiczne,

- wymienia części oraz tajemnice modlitwy różańcowej,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego modlitwę różańcową można nazwać streszczeniem Ewangelii,
- wie dlaczego październik jest miesiącem szczególnie poświęconym modlitwie różańcowej.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Muzyka: Uczeń śpiewa ze słuchu.

Zajęcia komputerowe: Wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł.

II. Jezus zaprasza do przyjaźni ze Soba

Cele katechetyczne

Przedstawienie znaczenia ośmiu błogosławieństw.

Omówienie poszczególnych błogosławieństw.

Zachęcanie do podążania drogą błogosławieństw w codziennym życiu.

Kształtowanie postawy otwartości na prawdziwe szczęście, które daje życie wiarą.

Przypomnienie *Modlitwy Pańskiej*.

Omówienie poszczególnych wezwań i prośb *Modlitwy Pańskiej*.

Zachęcanie do codziennego odmawiania modlitwy, której nauczył nas Pan Jezus.

Kształtowanie ufnej postawy dziecięstwa Bożego.

Wskazanie jakie znaczenie ma modlitwa indywidualna.

Kształtowanie postawy uwielbienia Boga, wdzięczności, prośby i żalu za popełnione zło wyrażone słowami modlitwy.

Zachęcanie do codziennej modlitwy.

Przedstawienie Chrystusa troszczącego się o uszanowanie świętości miejsca poświęconego Bogu.

Zachęcanie do udziału w modlitwie wspólnotowej Kościoła.

Przedstawienie nabożeństw odprowadzanych w roku liturgicznym.

Kształtowanie postawy modlitewnej jedności z całą wspólnotą Kościoła.

Uświadomienie uczniom konieczności modlitwy za zmarłych.

Zachęcanie do ofiarowania przyjętej Komunii św. i modlitwy w intencji zmarłych.

Kształtowanie postawy wdzięczności bliskim, którzy już odeszli do Pana.

Ukazanie wezwania Jezusa, aby Jego uczniowie byli *światłem świata* i *solą ziemi*.

Wskazanie postaci św. Dominika Savio jako wzoru dobroci, życzliwości i miłości okazywanej bliźniemu.

Zachęcanie do dawania świadectwa wiary przykładem własnego życia.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za przekazywanie wiary innym ludziom.

Przedstawienie konieczności okazywania miłości bliźnim.

Ukazanie wezwania Jezusa, aby kochać swoich nieprzyjaciół.

Zachęcanie do codziennej modlitwy za nieprzyjaciół.

Kształtowanie postawy życzliwości i przebaczenia drugiemu człowiekowi.

Przedstawienie wskazówek, które Pan Jezus udzielił bogatemu młodzieńcowi.

Wskazanie konieczności dzielenia się tym co posiadamy z innymi ludźmi.

Zachęcanie do właściwego wykorzystania daru młodości.

Kształtowanie postawy ofiarności i hojności.

Przedstawienie czym są dobre owoce życia.

Wskazanie jakie skarby należy gromadzić w życiu.

Zachęcanie do uważnego udziału w Liturgii słowa.

Kształtowanie postawy podjęcia odpowiedzialności za własne życie.

Ukazanie znaczenia prawdziwego spotkania z Chrystusem.
Wskazanie o czym należy pamiętać spotykając się z innymi ludźmi.
Zachęta do udzielania pomocy w pracach domowych.
Kształtowanie postawy trwania przy Chrystusie.
Ukazanie postawy całkowitego zaufania Bogu w postawie ubogiej wdowy.
Zwrócenie uwagi na potrzebę troski o dobro parafii.
Kształtowanie postawy ofiarności i hojności.
Ukazanie, kto jest największy w królestwie Bożym.
Zachęcenie do udzielania pomocy potrzebującym.
Kształtowanie postawy otwartości na służenie drugiemu człowiekowi.
Ukazanie Chrystusa jako Króla. Przedstawienie zasad obowiązujących w królestwie Bożym.
Ukazanie zasad, którymi kierują się ministranci.
Zachęcenie do poświęcenia swojego czasu na służbę Bogu.

Treści

Kazanie na górze; osiem błogosławieństw; błogosławiony znaczy szczęśliwy; konieczność wypełniania ośmiu błogosławieństw w codziennym życiu; osiem błogosławieństw prawem Nowego Testamentu.

Modlitwa Pana Jezusa; znaczenie poszczególnych prośb, z którymi zwracamy się do Boga; właściwy sposób odmawiania modlitwy; indywidualne i wspólnotowe odmawianie *Modlitwy Pańskiej*.

Zasady modlitewnego spotkania z Panem Bogiem: mieć świadomość obecności Boga, więcej słuchać niż mówić, być wytrwałym, ufać Bogu, być pokornym, modlić się w Imię Jezusa.

Jezus wypędza przekupniów ze świątyni; właściwe postępowanie w miejscu poświęconym Panu Bogu; znaczenie modlitwy wspólnotowej; nabożeństwa odprawiane w roku liturgicznym.

Znaczenie modlitwy za zmarłych; udział w uroczystości Wszystkich Świętych i wspomnieniu Wszystkich Wiernych Zmarłych; wypominki.

Wezwanie Jezusa do dawania świadectwa wiary przykładem życia; stanie się dla innych ludzi *światłem świata i solą ziemi*; znaczenie światła i soli w życiu człowieka; św. Dominik Savio.

Przypowieść o miłosiernym Samarytaninie; wezwanie Jezusa do miłości nieprzyjaciół; otoczenie miłością tych co nam źle życzą poprzez: modlitwę za nich, czynienie wobec nich dobra, nie odpłacanie złem za złó; Jezus wzorem miłości prześladowców; modlitwa za nieprzyjaciół.

Spotkanie Jezusa z bogatym młodzieńcem; ofiarowanie bliźnim czasu, miłości, cierpliwości i życzliwości; właściwe wykorzystanie daru młodości; modlitwa młodego człowieka.

Przypowieści Jezusa Chrystusa o nieurodzajnym drzewie i bogaczu, który kazał wybudować nowe spichlerze; znaczenie nauczania Jezusa: troska o nawracanie się, wypełnianie dobrych uczynków, otaczanie innych ludzi miłością, dzielenie się tym co posiadamy i gromadzenie bogactw duchowych; wsłuchanie się w słowo Boże poprzez lekturę Pisma św oraz uważny udział w Liturgii słowa.

Jezus w gościnie u Marii i Marty; spotkanie z drugim człowiekiem; spotkanie z Jezusem poprzez: czytanie Ewangelii, uczestnictwo we Mszy św., przyjmowanie Komunii św., adorację Najświętszego Sakramentu.

Przykład ubogiej wdowy; dzielenie się tym co posiadamy; działanie na rzecz parafii: sprzątanie kościoła, służba ministrantów i Dzieci Maryi, wspieranie parafialnej Caritas, działanie w grupach modlitewnych, uświetnianie liturgii poprzez granie w orkiestrze i śpiewanie w chórze, modlitwa za parafię.

Spór uczniów o pierwszeństwo; kto jest największy i najważniejszy według Jezusa; Caritas; służenie z miłością; św. Elżbieta; bł. Maria Luiza Merkert; Zgromadzenie Sióstr Elżbietanek.

Chrystus Królem, który powtórnie przyjdzie na ziemię; zasady obowiązujące w królestwie Bożym; uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata; LSO -ministranci; kodeks postępowania ministrantów; zawołanie ministrantów; rodzaje posługi ministrantów.

10. Podążać drogą błogosławieństw
11. Modlić się jak Jezus
12. Trwać przed Bogiem
13. Modlić się we wspólnocie
14. Pamiętać o tych, co odeszli
15. Świadczyć życiem
16. Przede wszystkim miłować
17. Dzielić się
18. Przynosić dobre owoce życia
19. Słuchać, aby otworzyć serce
20. Całkowicie zaufać
21. Służyć
22. Należać do królestwa Jezusa

Wymagania

Uczeń:

- wie, co jest prawem królestwa Bożego,
- potrafi wyjaśnić, czym są błogosławieństwa podane przez Chrystusa,
- rozumie na czym polega wypełnianie poszczególnych błogosławieństw Pana Jezusa,
- potrafi powiedzieć, czym jest modlitwa,
- wie, od kogo pochodzi Modlitwa Pańska,
- wymienia oraz tłumaczy poszczególne zwroty oraz prośby Modlitwy Pańskiej,
- wyjaśnia kiedy wierni mogą odmawiać Modlitwę Pańską,
- wie, na czym polega modlitwa,
- wymienia poszczególne cechy dobrej modlitwy,
- rozumie, jakie jest znaczenie dobrej modlitwy,
- wie, do czego służy budynek nazywany kościołem,
- potrafi powiedzieć w jaki sposób należy zachowywać się w kościele,
- wymienia podstawowe nabożeństwa odprawiane we wspólnocie wiernych,
- rozumie na czym polega czynny udział wiernych w modlitwie wspólnotowej,
- potrafi wyjaśnić kogo Kościół wspomina 1 i 2 listopada,
- wie w jaki sposób wierni przygotowują się do uroczystości Wszystkich Świętych i w niej uczestniczą,
- rozumie dlaczego należy modlić się za zmarłych,
- wie jakie jest znaczenie nakazu Chrystusa, aby Jego wierni byli „solą ziemi” i „światłem świata”,
- potrafi powiedzieć, dlaczego św. Dominik Savio jest przykładem dobrego zachowania dla wszystkich młodych ludzi,
- rozumie, dlaczego należy starać się każdego dnia wypełniać to, co polecił wiernym Chrystus,
- potrafi własnymi słowami opowiedzieć przypowieść o miłosiernym Samarytaninie,
- wie, na czym polega bycie prawdziwym bliźnim dla drugiego człowieka, - rozumie, dlaczego i w jaki sposób należy okazać miłość swoim nieprzyjaciołom,
- wie, jakich wskazówek udzielił Pan Jezus bogatemu młodzieńcowi,
- potrafi powiedzieć w jaki sposób może wspomóc drugiego człowieka,
- rozumie, dlaczego należy dzielić się tym co się posiada z innymi ludźmi,
- potrafi wyjaśnić jakie jest znaczenie przypowieści,
- wie, czym są dobre owoce ludzkiego życia,
- rozumie, co jest prawdziwym bogactwem życia człowieka oraz jakie bogactwa należy w życiu gromadzić,
- potrafi powiedzieć, jak należy zachować się w czasie Liturgii Słowa,
- potrafi wyjaśnić, na czym polega prawdziwe spotkanie z drugim człowiekiem,

- wskazuje, w jaki sposób można prawdziwie spotkać się z Chrystusem,
- rozumie, że spotkanie z Chrystusem prowadzi do wypełniania Jego nauki w codziennym życiu,
- wyjaśnia, dlaczego Pan Jezus wskazał biedną wdowę jako przykład całkowitego zaufania Panu Bogu,
- wie, czemu służy ofiara zbierana w kościele,
- rozumie dlaczego i w jaki sposób może wspomóc wspólnotę Kościoła, do której należy,
- potrafi wyjaśnić, czym jest służba,
- wie, kto jest według Pana Jezusa pierwszym w Królestwie Bożym,
- rozumie w jaki sposób może służyć bliźnim,
- wie, że Chrystus jest naszym Królem,
- potrafi wyjaśnić, kiedy wierni należą do królestwa Bożego, a kiedy się od niego oddalają,
- rozumie, na czym polega służba ministrantów.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach. Uczeń odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury.

Plastyka: Uczeń podejmuje działalność twórczą, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego i innych dziedzin sztuki w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni.

Przyroda: Uczeń podaje przykłady właściwego spędzania wolnego czasu, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.

Wychowanie do życia w rodzinie: Podstawowe funkcje rodziny z podkreśleniem miejsca dziecka w rodzinie. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu. Więź rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie; konflikty i ich rozwiązywanie.

III. Tajemnica wcielenia Syna Bożego

Cele katechetyczne

Ukazanie znaczenia adwentowego oczekiwania.

Zachęcenie do właściwego przygotowania się do uroczystości Bożego Narodzenia poprzez udział w roratach i wypełnianie dobrych uczynków.

Przypomnienie znaczenia adwentowych symboli.

Kształtowanie postawy czujności.

Ukazanie prawdy o niepokalanym poczęciu NMP, która jest wypełniona Bożą łaską.

Zachęcenie do naśladowania Maryi w życiu jednością z łaską Bożą.

Kształtowanie postawy czystości w codziennym życiu.

Zapoznanie z zasadami, którymi kierują się Dzieci Maryi.

Przedstawienie Maryi, jako wzoru całkowitego zaufania, zawierzenia i posłuszeństwa Panu Bogu.

Ukazanie tajemnicy wcielenia.

Boga, jako Obrońcy uciśnionych.

Wskazanie dobrych konsekwencji wynikających z życia w komunii z Bogiem.

Wyjaśnienie poszczególnych części modlitwy *Anioł Pański*.

Kształtowanie postawy otwartości na ludzkie życie i odpowiedzialności za jego przekazywanie.

Ukazanie radości Maryi noszącej Chrystusa pod swoim sercem.

Wskazanie konieczności naśladowania uwielbienia Boga przez Maryję w codziennym życiu.

Kształtowanie postawy wrażliwości na potrzeby innych ludzi samotnych, opuszczonych i

bezbronnych.

Przypomnienie historii Bożego Narodzenia.

Ukazanie daru łaski Bożej, która umożliwia wszystkim ludziom rozpoznanie w Chrystusie Mesjasza.

Wskazanie, że istotą Bożego narodzenia jest ponowne narodzenie się Chrystusa w naszych sercach i rodzinach.

Kształtowanie postawy miłości bliźniego.

Ukazanie konieczności poszukiwania Boga w swoim życiu.

Przedstawienie, że wiara jest posłuszeństwem ukazanym Panu Bogu.

Wskazanie stopniowego objawiania się osoby Chrystusa całemu światu. Kształtowanie postawy gotowości podążania za znakami i osobami prowadzącymi nas do Boga.

Ukazanie Chrystusa, jako *światła na oświecenie pogan i Zbawienia narodów*.

Wskazanie konieczności niesienia światła Chrystusa innym narodom.

Przedstawienie, czym w życiu kierują się osoby konsekrowane.

Kształtowanie postawy czystości, ubóstwa i posłuszeństwa.

Ukazanie Jezusa jako największego skarbu, jaki w życiu posiadamy.

Wskazanie konieczności chronienia posiadanej wiary przed różnymi niebezpieczeństwami.

Przedstawienie konieczności troski, aby nigdy nie utracić Jezusa w swoim życiu.

Kształtowanie postawy troski o posiadany skarb, którym jest Jezus.

Kształtowanie postawy posłuszeństwa wobec rodziców i opiekunów.

Ukazanie osoby św. Józefa – opiekuna Pana Jezusa.

Zachęcenie do naśladowania św. Józefa.

Kształtowanie postawy opiekuńczości wobec słabszych.

Przedstawienie Jezusa jako Syna Bożego.

Ukazanie nieodgadnionej tajemnicy Trójcy Przenajświętszej.

Kształtowanie postawy gotowości wyznania wiary w codziennym życiu.

Zachęcenie do życia miłością, która jest naturą Boga.

Kształtowanie postawy wdzięczności za dar otrzymanego sakramentu chrztu świętego.

Treści

Początek roku liturgicznego; Adwent oczekiwaniem na przyjście zapowiedzianego Mesjasza i przygotowaniem do Bożego Narodzenia; znaczenie adwentowych symboli: roratki, lampionu, wieńca adwentowego; Msze roratnie.

Zapowiedź przyjścia na świat po grzechu pierworodnym obiecanego Mesjasza; Maryja

Niepokalanie poczęta- wolna od grzechu pierworodnego i wypełniona łaską Bożą; uroczystość

Niepokalanego Poczęcia NMP; medalik Matki Bożej; naśladowanie Maryi; obowiązki Dzieci Maryi.

Zwiastowanie NMP; zgoda Maryi przyjmującej wolę Bożą; Maryja Matką Syna Bożego; modlitwa

Anioł Pański; tajemnica wcielenia; uroczystość; dzieło Duchowej Adopcji Dziecka Poczętego.

Nawiedzenie św. Elżbiety; spotkanie Jana Chrzciciela z zapowiadającym Zbawicielem; Magnificat;

Maryja wzorem postępowania i zachowania; Dom Matki i Dziecka; święto Nawiedzenia NMP.

Historia Bożego Narodzenia; pokłon pasterzy; Betlejem – dom chleba; znaczenie opłatka; troska o miłość w rodzinie i własnym sercu; Boże Narodzenie, które możemy doświadczać każdego dnia.

Pokłon Mędrców; symboliczne znaczenie darów; pojęcie *epifanii*; uroczystość Objawienia

Pańskiego; znaczenie kolędy - odwiedzin duszpasterskich; dzieło kolędniczy misyjni.

Ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni; święto Ofiarowania Pańskiego; znaczenie gromnicy;

światowy Dzień Życia Konsekrowanego; zadania osób konsekrowanych; ślub: czystości, ubóstwa i posłuszeństwa.

Ucieczka św. Rodziny do Egiptu; poszukiwanie Pana Jezusa, który pozostał w świątyni; hierarcha ważności, według której należy kształtować życie; posłuszeństwo wobec rodziców; miłość podstawą szczęśliwej rodziny; święto Świętych Młodzianków.

Św. Józef opiekun Pana Jezusa; postawa odpowiedzialności i opiekuńczości; Bractwo św. Józefa;

Diecezjalne Święto Rodziny; św. Józef opiekunem ludu Bożego oraz wzorem posłuszeństwa, wypełniania obowiązków, troski o miłość w rodzinie, opiekuńczości i niesienia pomocy. Chrzest Pana Jezusa w Jordanie; przyjęcie przez Chrystusa grzechów ludzi; Jezus jest: prawdziwym Mesjaszem i Osobą trójcy Przenajświętszej; uroczystość Trójcy Przenajświętszej; święto Chrztu Pańskiego; znaczenie przyjętego sakramentu chrztu świętego.

23. Czekając na przyjście Syna Bożego - Adwent

24. Maryja - patronka Adwentu

25. Syn Boży stał się człowiekiem

26. Syn Boży pod sercem Maryi

27. Syn Boży szuka miejsca dla siebie

28. Rozpoznać Syna Bożego

29. Syn Boży ofiarowany w świątyni

30. Syn Boży - największym skarbem

31. Św. Józef - opiekun Syna Bożego

32. Syn Boży rozpoczyna działalność

Wymagania

Uczeń:

- wie, czym jest Adwent,
- potrafi wymienić podstawowe symbole i znaki adwentowe,
- rozumie do czego i w jaki sposób przygotowuje się w czasie Adwentu,
- wie, dlaczego Maryję nazywamy Niepokalaną Poczetą,
- potrafi powiedzieć, w czym wierni mogą naśladować Maryję,
- rozumie, co jest istotą należenia do wspólnoty Dzieci Maryi,
- wie, na co Maryja wyraziła zgodę,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego Maryję nazywamy pełną łaski,
- potrafi wyjaśnić posługując się modlitwą Anioł Pański, czym jest tajemnica wcielenia,
- rozumie, na czym polega dzieło Duchowej Adopcji,
- potrafi własnymi słowami opisać spotkanie Maryi z Elżbietą,
- wie, czym jest Magnificat i dlaczego Maryja wielbiła Boga,
- rozumie, w jaki sposób można wspomóc matki i dzieci, które potrzebują pomocy,
- potrafi opowiedzieć historię Bożego narodzenia,
- wie, do czego powinna prowadzić uroczystość Bożego Narodzenia,
- rozumie, na czym polega narodzenie się Chrystusa w naszych sercach,
- wie kto rozpoznał w Chrystusie nowo narodzonego Króla,
- potrafi wyjaśnić pojęcie *epifanii*,
- potrafi opowiedzieć w jaki sposób Chrystus objawił się światu,
- rozumie, jakie jest znaczenie kolędy,
- potrafi wyjaśnić, kim są kolędnicy misyjni
- wie, dlaczego Chrystus jest *światłością świata*,
- potrafi własnymi słowami opisać ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni,
- rozumie, na czym polega symboliczne znaczenie gromnicy,
- potrafi wyjaśnić, kim są osoby konsekrowane,
- potrafi swoimi słowami opowiedzieć, dlaczego Maryja i Józef uciekali z Jezusem oraz szukali Go, gdy nie wiedzieli, gdzie jest,
- wie, dlaczego Jezus Chrystus jest naszym największym skarbem,
- potrafi wyjaśnić, na czym polega posłuszeństwo, którego uczy Pan Jezus,
- rozumie, w czym można naśladować Świętą Rodzinę,
- wie, kim jest św. Józef,
- potrafi powiedzieć, czym jest Bractwo św. Józefa,

- rozumie, w czym wierni mogą naśladować św. Józefa,
- wie, od czego Syn Boży rozpoczął publiczną działalność,
- potrafi wytłumaczyć pojęcie Trójcy Przenajświętszej,
- potrafi powiedzieć, co objawił Bóg Ojciec w czasie chrztu Pana Jezusa w Jordanie,
- rozumie znaczenie własnego chrztu.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Wychowanie do życia w rodzinie: Podstawowe funkcje rodziny z podkreśleniem miejsca dziecka w rodzinie. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu. Wiąż rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie; konflikty i ich rozwiązywanie. Macierzyństwo i ojcostwo; podstawowa wiedza dotycząca budowy i funkcjonowania układu rozrodczego człowieka. Ciąża, rozwój płodu, poród, przyjęcie dziecka jako nowego członka rodziny.

Muzyka: Uczeń stosuje podstawowe pojęcia muzyczne; wykorzystuje w śpiewie oraz w grze na instrumentach znajomość pojęć i terminów muzycznych, uczeń śpiewa ze słuchu.

IV. Moc Boża objawiona w działaniu Jezusa

Cele katechetyczne

Przedstawienie Chrystusa, jako Pana odrzucającego zło.

Ukazanie konieczności zdecydowanej walki ze wszystkimi pokusami w codziennym życiu.

Kształtowanie postawy wytrwałości i zdecydowania.

Ukazanie, że pójście za Jezusem wiąże się z podjęciem zdecydowanej decyzji oraz zmianą dotychczasowego sposobu życia.

Zachęta do odważnego pójścia za Jezusem.

Kształtowanie umiejętności prowadzenia innych do Chrystusa.

Ukazanie na czym polega misja apostołów.

Zachęcenia do bycia apostołem w gronie swoich rówieśników.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za głoszone słowa i wykonywane uczynki.

Ukazanie znaczenia misji św. Piotra.

Przedstawienie roli papieża we wspólnocie kościoła.

Kształtowanie postawy jedności z papieżem.

Ukazanie potrzeby modlitwy w intencjach papieża.

Uświadomienie otwartości Pana Jezusa na wszystkich ludzi.

Przedstawienie sakramentów jako źródła Bożej łaski uświęcającej i uczynkowej.

Ukazanie darów Bożych ofiarowanych ludziom w poszczególnych sakramentach.

Kształtowanie postawy otwartości na dary otrzymywane w poszczególnych sakramentach.

Kształtowanie postawy gotowości do częstego przystępowania do sakramentów.

Ukazanie odrzucenia Chrystusa przez ludzi, którzy Go znali.

Przedstawienie dobrowolności przyjęcia nauki Pana Jezusa.

Wskazanie na czym polega świadome przyjęcie Chrystusa jako Pana życia.

Kształtowanie postawy odważnego przyznawania się do wiary w Chrystusa.

Ukazanie mocy Bożej Pana Jezusa.

Wskazanie Chrystusa panującego nad przyrodą, chorobą człowieka, szatanem i śmiercią.

Kształtowanie postawy wiary.

Wzbudzenie potrzeby składania Bogu dziękczynienia za wszystko czego doświadczymy w życiu.

Ukazanie Chrystusa jako Pana potrafiącego przywrócić ludziom życie.

Wzbudzenie radości, z zapowiedzianego udziału wiernych w zmartwychwstaniu Pana Jezusa.
Kształtowanie postawy wiary i zaufania Wszechmogącemu Bogu.

Treści

Kuszenie Pana Jezusa przez szatana: zaspokojenia własnych potrzeb Boską mocą, zyskania popularności wśród ludzi, zapanowania nad całym światem materialnym; kuszenie wszystkich ludzi; niebezpieczeństwo zubożenia; modlitwa *Ojcze nasz* codzienną prośbą kierowaną do Boga w walce z pokusami.

Powołanie pierwszych uczniów; powołanie Mateusza; podążanie za Jezusem przez: uznanie w Nim Mesjasza; życie zgodne z Jego Nauką; prowadzenie innych do Chrystusa; odrzucenie zła i wybranie dobra: dobrych przyjaciół, ofiarności, pracowitości i uczynności, radości i życzliwości; codzienne podejmowanie decyzji pójścia za Jezusem; znaczenie modlitwy porannej.

Wybór dwunastu Apostołów; poznanie nauki Chrystusa; władza duszpasterska; nakaz misyjny; biskupi następcami Apostołów; rola biskupów: nauczanie, uświęcanie i prowadzenie wiernych w Chrystusie; insygnia: pektorał, pastorał, mitra i pierścień.

Św. Piotr następcą Pana Jezusa, skałą na której zostanie zbudowany Kościół; obowiązki wiernych wobec papieża: modlitwa w jego intencjach, dobre życie, posłuszeństwo wobec głoszonej nauki; kolegium biskupów; prymat.

Spotkanie Jezusa z Samarytanką; źródło wody żywej; łaska Boża uświęcająca i uczynkowa; sakramenty spotkaniem z Panem Jezusem i źródłem Bożych darów ofiarowanych dla zbawienia człowieka.

Odrzucenie Chrystusa w Nazarecie; potrzeba rozwoju własnej wiary przyjętej na chrzcie św.; znaczenie wolnej woli; świadomy wybór Chrystusa jako Pana; odpowiedzenie miłością na miłość Chrystusa; postępowanie zgodnie z nauką Pana Jezusa.

Cud; znaczenie cudów dokonywanych przez Chrystusa; cuda natury; uzdrowienia ciała i duszy; uwalnianie z mocy szatana; wskrzeszenia; wiara ludzi podstawą cudów czynionych przez Chrystusa; postawa wdzięczności; przyjęcie Bożej woli.

Chrystus Panem życia; wskrzeszenia zapowiedzią zmartwychwstania; wskrzeszenie młodzieńca z Nain; wskrzeszenie córki Jaira; wskrzeszenie Łazarza.

33. Jezus odrzuca pokusy
34. Jezus wybiera uczniów
35. Jezus posyła apostołów
36. Jezus daje obietnicę Piotrowi
37. Jezus przyjęty przez Samarytan
38. Jezus odrzucony w Nazarecie
39. Jezus czyni cuda
40. Jezus wskrzesza

Wymagania

Uczeń:

- wie, czym jest pokusa,
- potrafi powiedzieć, jakie pokusy odrzucił Pan Jezus,
- rozumie do czego może doprowadzić uleganie pokusom szatana,
- wie, kim są uczniowie Pana Jezusa,
- potrafi powiedzieć, z czym wiąże się pójście za Jezusem,
- rozumie konieczność odrzucenia zła i wyboru dobra w życiu uczniów Pana Jezusa,
- wie, kim są apostołowie i co było ich zadaniem,
- potrafi powiedzieć, kim są następcy apostołów,
- rozumie, jakie jest znaczenie modlitwy za duszpasterzy Kościoła,

- wie, kim był św. Piotr,
- potrafi powiedzieć, jakie zadanie Pan Jezus powierzył św. Piotrowi,
- wie, że następcami św. Piotra są kolejni papieże,
- potrafi powiedzieć, co jest obowiązkiem wiernych wobec papieża,
- rozumie konieczność modlitwy w intencjach Ojca św.,
- potrafi własnymi słowami opowiedzieć o spotkaniu Pana Jezusa z Samarytanką,
- wie, co symbolizuje *woda żywa*,
- potrafi wyjaśnić czym jest łaska Boża uświęcająca i uczynkowa,
- rozumie, jakie jest znaczenie sakramentów,
- potrafi własnymi słowami opowiedzieć o tym, jak Jezus został przyjęty w rodzinnej miejscowości,
- wie, na czym polega prawdziwe przyjęcie Jezusa, jako Pana,
- rozumie konieczność podejmowania każdego dnia decyzji o wyborze Jezusa,
- wie, czym jest cud,
- potrafi wymienić rodzaje cudów, jakie dokonywał Pan Jezus,
- wyjaśnia, dlaczego Pan Jezus dokonywał cudów,
- rozumie, jakie jest znaczenie wiary, dzięki której mogą dokonać się cuda w naszym życiu,
- wie, czym są wskreszenia,
- własnymi słowami potrafi opowiedzieć o wskreszeniach, których dokonał Pan Jezus,
- potrafi wyjaśnić, co zapowiadały wskreszenia, których dokonywał Pan Jezus.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Przyroda: Uczeń podaje przykłady właściwego spędzania wolnego czasu, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa w czasie gier i zabaw ruchowych oraz poruszania się po drodze: wyjaśnia negatywny wpływ alkoholu, nikotyny i substancji psychoaktywnych na zdrowie człowieka, podaje propozycje asertywnych zachowań w przypadku presji otoczenia,

V. Wypełnienie woli Ojca

Cele katechetyczne

Ukazanie Wielkiego Postu jako przygotowania do najważniejszego wydarzenia przeżywanego w roku liturgicznym.

Wskazanie potrzeby czynienia postanowień wielkopostnych.

Zachęcenie do udziału w nabożeństwach wielkopostnych.

Kształtowanie postawy pokuty.

Ukazanie potrzeby ciągłego nawracania się.

Ukazanie Chrystusa jako Króla.

Przedstawienie znaczenia liturgii Niedzieli Palmowej.

Zachęcenie do przygotowania palm. Kształtowanie postawy uwielbienia okazywanego Bogu.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za wspólnotę Kościoła.

Ukazanie znaczenia Ostatniej Wieczerzy.

Wskazanie obmycia nóg Apostołom przez Chrystusa jako przykładu właściwego postępowania wobec wszystkich bliźnich.

Kształtowanie postawy otwartości na potrzeby drugiego człowieka.

Kształtowanie gotowości służenia innym ludziom.

Przedstawienie osamotnienia Chrystusa w czasie modlitwy w Ogrodzie Oliwnym.

Ukazanie przyczyn wydania wyroku skazującego Chrystusa na śmierć.
 Uwrażliwienie na krzywdę wyrządzaną bliźnim poprzez wydawanie pochopnych osądów.
 Kształtowanie postawy przyjaźni.
 Przedstawienie cierpienia doświadczonego przez Chrystusa w czasie drogi prowadzącej na Golgotę.
 Ukazanie znaczenia nabożeństwa Drogi Krzyżowej i Gorzkich Żali.
 Ukazanie potrzeby unikania grzechów, które ranią Chrystusa i zadają Mu cierpienie.
 Kształtowanie postawy miłosierdzia i gotowości niesienia pomocy.
 Ukazanie znaczenia ofiary krzyżowej Pana Jezusa.
 Przedstawienie krzyża jako znaku zbawczej miłości.
 Ukazanie symbolicznego znaczenia liturgii Wielkiego Piątku.
 Wskazanie na znaczenie cierpienia w życiu człowieka.
 Kształtowanie postawy wytrwałości.
 Wskazanie Chrystusa jako Pana, który otworzył ludziom bramy nieba.
 Ukazanie znaczenia adoracji Grobu Pańskiego.
 Zachęcenie ciszy przeżywanej w czasie Wielkiej Soboty.
 Kształtowanie postawy wdzięczności Chrystusowi, który pojednał na nowo ludzi z Bogiem.
 Kształtowanie postawy wiary.
 Ukazanie zmartwychwstania Jezusa, jako źródła naszego życia.
 Przedstawienie bogactwa liturgii Wigilii Paschalnej, jako szczytu całego roku liturgicznego.
 Zachęcenie do udziału w liturgii Wigilii Paschalnej.
 Kształtowanie postawy wiary.
 Ukazanie znaczenia dnia Pańskiego, jako pamiątki Zmartwychwstania.
 Zachęcenie do regularnego uczestnictwa w niedzielnej Eucharystii.
 Ukazanie wartości życia w komunii z Bogiem.
 Przedstawienie konieczności wspólnego świętowania z rodziną.
 Przedstawienie znaczenia sakramentu pokuty dla życia w komunii z Bogiem.
 Uświadomienie powołania ludzi do życia w wolności, szczególnie od grzechu.
 Zachęcenie do regularnego korzystania z sakramentu pokuty.
 Zachęcenie do całkowitego zaufania Bożemu miłosierdziu.
 Przedstawienie objawień Jezusa Miłosiernego siostrze Faustynie.
 Zachęcenie do uwielbienia miłosiernego Boga.
 Kształtowanie postawy miłosierdzia wobec bliźniego.
 Przedstawienie nieba jako trwałego zjednoczenia z Bogiem.
 Ukazanie potrzeby wytrwałego dążenia w codziennym życiu drogą Bożych przykazań.
 Kształtowanie postawy radości.
 Przedstawienie roli jaką spełniał Duch Święty w życiu Kościoła.
 Uświadomienie znaczenia darów Ducha Świętego.
 Zachęcenie do częstej modlitwy do Ducha Świętego.

Treści

Wielki post – przygotowaniem do Wielkanocy; Środa Popielcowa; symboliczne znaczenie posypania głów popiołem; potrzeba nawracania się; symboliczne znaczenie zasłoniętych krzyży i obrazów; fioletowy kolor szat liturgicznych; wzmacnianie woli człowieka ułatwiające unikanie grzechów.

Chrystus naszym Królem i Panem; Niedziela Palmowa – niedzielą Męki Pańskiej; palmy przygotowane do poświęcenia; Światowe Dni Młodzieży.

Ostatnia Wieczerza; sakramenty ustanowione w czasie Ostatniej Wieczerzy; obmycie nóg apostołom przykładem służby Chrystusowi; Msza krzyżma; liturgia Wielkiego Czwartku; Msza Wieczerzy Pańskiej; ciemnica; puste tabernakulum; podziękowania składane kapłanom w dniu ustanowienia sakramentu kapłaństwa.

Modlitwa Jezusa w Ogrójcu; sen Apostołów; podstawy wydania wyroku skazującego Pana Jezusa na ukrzyżowanie; warunki pozostania w przyjaźni z Panem Jezusem; jestem przyjacielem – co to

znaczy.

Droga Chrystusa prowadząca na Golgotę; nabożeństwo Drogi Krzyżowej; stacje Drogi Krzyżowej; kalwaria; potrzeba unikania grzechów oraz rozważania cierpienia w codziennym życiu; piątek – dniem śmierci Pana Jezusa.

Chrystus umiera na krzyżu; INRI; liturgia Wielkiego Piątku: liturgia słowa, Adoracja Krzyża, komunie św, przeniesienie Najświętszego Sakramentu do Bożego Grobu; krzyż - rachunek sumienia; krzyż znakiem miłości; spełnienie ofiary krzyżowej za grzechy wszystkich ludzi.

Złożenia ciała Pana Jezusa do grobu; czuwanie przy Bożym Grobie; bazylika Grobu Pańskiego; przynoszenie pokarmów do poświęcenia; zstąpienie Chrystusa do piekieł; otwarte bramy nieba.

Wydarzenia nocy zmartwychwstania; liturgia Wigilii Paschalnej; symboliczne znaczenie paschału; liturgia światła; liturgia słowa; liturgia chrzcielna; liturgia eucharystyczna; procesja rezurekcyjna.

Spotkanie uczniów ze zmartwychwstałym Panem w Emaus; znaczenie niedzielnej Eucharystii; niedziela pamiątką zmartwychwstania; Eucharystia spotkaniem ze zmartwychwstałym Panem; Komunia pokarmem na życie wieczne; wspólne spędzanie czasu z bliskimi.

Ustanowienie sakramentu pokuty w dniu zmartwychwstania; Jezus ma władzę odpuszczania grzechów; grzech – zło, które niszczy miłość do Boga, miłość do bliźniego i miłość do samego siebie; grzech ciężki i grzech lekki; sakrament pokuty i pojednania drogą prowadzącą do prawdziwej wolności.

Niedziela Miłosierdzia Bożego; objawienia Jezusa siostrze Faustynie; *Dzienniczek*; obraz Jezusa Miłosiernego, święto Miłosierdzia Bożego, Koronka do Miłosierdzia Bożego, Godzina Miłosierdzia, szerzenie czci Miłosierdzia Bożego poprzez wypełnianie uczynków miłosierdzia względem duszy i ciała.

Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego; niebo stanem zjednoczenia z Bogiem; potrzeba życia w świętości.

Duch Święty – obiecany przez Chrystusa Pocieszyciel; Uroczystość Ducha Świętego; dar mądrości, dar rozumu, dar rady, dar męstwa, dar umiejętności, dar pobożności, dar bojaźni Bożej; modlitwa do Ducha Świętego.

41. Wielki Post – przygotowanie do Wielkanocy

42. Wjazd do Jerozolimy – Niedziela Palmowa

43. Ostatnia Wieczerza – Wielki Czwartek

44. Pojmanie i wyrok

45. Droga krzyżowa

46. Śmierć Jezusa - Wielki Piątek

47. Wielka Sobota – znaczenie liturgii

48. Wigilia Paschalna – szczyt roku liturgicznego

49. Spotkania ze Zmartwychwstałym

50. Dary Zmartwychwstałego

51. Niedziela miłosierdzia

52. Powrót do Ojca - wniebowstąpienie

53. Dopełnienie zbawczych tajemnic

Wymagania

Uczeń:

- wie, czym Jest Wielki Post i do jakiego wydarzenia przygotowuje wiernych,
- potrafi wyjaśnić wielkopostne symbole i znaki,
- wie, jakie nabożeństwa są odprowadzane w Wielkim Poście,
- rozumie znaczenie przystąpienia w Wielkim Poście do sakramentu pokuty oraz podejmowania postanowień wielkopostnych,
- potrafi własnymi słowami opowiedzieć o uroczystym przybyciu Pana Jezusa do Jerozolimy,
- wie jakie jest znaczenie Niedzieli Palmowej w roku liturgicznym,
- rozumie, w jaki sposób sam może uczestniczyć, w obrzędach Niedzieli Palmowej,

- potrafi wyjaśnić, czym są Światowe Dni Młodzieży,
- potrafi swoimi słowami opowiedzieć, o tym, co wydarzyło się w czasie Ostatniej Wieczerzy,
- potrafi wymienić elementy liturgii Wielkiego Czwartku,
- rozumie, czego symbolem jest obmycie nóg apostołom przez Pana Jezusa w czasie ostatniej wieczerzy,
- potrafi swoimi słowami opowiedzieć o pojmaniu Pana Jezusa,
- wyjaśnia, na czym polegała trwanie w przyjaźni Pana Jezusa,
- wie, kim jest prawdziwy przyjaciel,
- rozumie znaczenie prawdziwej przyjaźni w życiu człowieka,
- potrafi własnymi słowami przedstawić przebieg drogi, którą przeszedł Pan Jezus niosąc Krzyż na Golgotę,
- wymienia stacje Drogi Krzyżowej,
- wie czym jest kalwaria,
- rozumie znaczenie osobistego udziału w męce i śmierci Pana Jezusa,
- potrafi własnymi słowami opowiedzieć o ukrzyżowaniu Pan Jezusa,
- wymienia elementy liturgii Wielkiego Piątku,
- rozumie znaczenie krzyża we własnym życiu,
- potrafi opowiedzieć o tym, w jaki sposób ciało Pan Jezusa zostało złożone do grobu,
- wie, jakie jest znaczenie części wyznania wiary, w którym mówimy „zstąpił do piekieł”
- rozumie znaczenie własnej adoracji Pana Jezusa w Bożym Grobie,
- potrafi własnymi słowami opowiedzieć o zmartwychwstaniu Pana Jezusa,
- wymienia elementy liturgii Wigilii Paschalnej,
- rozumie znaczenie własnego udziału w liturgii Wigilii Paschalnej,
- potrafi swoimi słowami opowiedzieć o spotkaniu zmartwychwstałego Pana Jezusa z uczniami w Emaus,
- wie, jakie jest znaczenie niedzieli, jako pamiątki zmartwychwstania Pana Jezusa,
- rozumie znaczenie życia w komunii z Panem Jezusem,
- potrafi własnymi słowami opowiedzieć o ustanowieniu sakramentu pokuty,
- wie, co otrzymuje przystępując do sakramentu pokuty,
- potrafi powiedzieć, dlaczego Pan Jezus ustanowił sakrament pokuty,
- rozumie znaczenie częstego przystępowania do sakramentu pokuty,
- wie, czym jest Boże miłosierdzie,
- potrafi opowiedzieć o objawieniach Pana Jezusa siostrze Faustynie,
- potrafi wymienić elementy uwielbienia miłosiernego Boga,
- rozumie znaczenie zawierzenia samego siebie Bożemu miłosierdziu,
- potrafi własnymi słowami opowiedzieć o wniebowstąpieniu Pana Jezusa,
- wie, czym jest niebo, do którego mają być przyjęci wszyscy zbawieni,
- rozumie znaczenie troski o własne zbawienie,
- potrafi własnymi słowami opowiedzieć o zesłaniu Ducha Świętego,
- wie, jakie dary otrzymujemy od Ducha Świętego,
- potrafi wskazać, kiedy obchodzimy uroczystość Zesłania Ducha Świętego,
- rozumie znaczenie modlitwy do Ducha Świętego.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach. Uczeń odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury.

Muzyka: Uczeń stosuje podstawowe pojęcia muzyczne; wykorzystuje w śpiewie oraz w grze na instrumentach znajomość pojęć i terminów muzycznych, uczeń śpiewa ze słuchu.

Zajęcia komputerowe: Wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł.

VI. Serce Jezusa i Maryi źródłem i wzorem naszej pobożności

Cele katechetyczne

Zachęcenie do udziału w nabożeństwach majowych.

Kształtowanie pragnienia naśladowania Maryi poprzez życie w świętości.

Ukazanie Maryi jako Pośredniczki i Orędowniczki wszystkich wiernych u Boga.

Kształtowanie postawy posłuszeństwa wobec nakazów Pana Jezusa.

Zachęcenie do ufego powierzania w czasie modlitwy spraw swojego życia pośrednictwu Maryi.

Zachęta do udziału w liturgii uroczystości i świąt maryjnych.

Ukazanie Maryi, jako Matki wszystkich wiernych.

Przedstawienie wezwania katedry opolskiej, jej historii oraz umieszczonego w niej wizerunku NMP Opolskiej.

Zachęcenie do udziału w obchodach poświęconych podwyższeniu Krzyża św. na Górze św. Anny.

Kształtowanie postawy jedności z całą wspólnotą diecezjalną.

Ukazanie osoby Pana Jezusa jako Najwyższego i Wiecznego Kapłana.

Przedstawienie posługi, jaką pełnią kapłani we wspólnocie Kościoła. Przedstawienie roli, jaką pełni seminarium w życiu diecezji.

Zachęcenie do modlitwy o nowe i święte powołania kapłańskie i zakonne.

Uświadomienie znaczenia uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Pana Jezusa.

Zachęta do udziału w procesji Bożego Ciała oraz przystrojenia z tej okazji okien własnego pokoju.

Zachęta do udziału w gronie rodziny w koncercie uwielbienia.

Ukazanie znaczenia nabożeństw czerwcowych oraz uroczystości NSPJ i wspomnienia

Niepokalanego Serca NMP.

Zachęcenie do modlitwy za grzeszników.

Kształtowanie postawy zawierzenia Bogu.

Przedstawienie Pieszej Opolskiej Pielgrzymki na Jasną Górę.

Zachęcenie do udziału w pielgrzymce.

Treści

Maj miesiącem poświęconym Maryi; nabożeństwa majowe; Maryja pełna łaski; odmawianie litanii; imiona Maryi z *Litanii Loretańskiej*.

Cud w Kanie Galilejskiej; Maryja prosząca o wypełnianie nakazów swojego Syna; Maryja Pośredniczką, Orędowniczką i Pocieszycielką; Modlitwa *Pod Twoją Obronę*; uroczystości i święta Maryjne.

Maryja Matką wszystkich wiernych; katedra kościołem Matką w całej diecezji; historia obrazu NMP Opolskiej; odnalezienie krzyża przez św. Helenę; ustanowienie święta Podwyższenia Krzyża św.; obchody kalwaryjskie na Górze św. Anny.

Uroczystość Chrystusa Najwyższego i Wiecznego Kapłana; znaczenie posługi duszpasterskiej kapłanów; przygotowanie do przyjęcia święceń kapłańskich; modlitwa za kapłanów i o nowe powołania.

Uroczystość Bożego Ciała – wyrazem wiary w prawdziwą obecność Chrystusa w Najświętszym Sakramencie; stacje w procesji Bożego Ciała; udział wiernych w procesji Bożego ciała; historia powstania uroczystości.

NSPJ źródłem niezliczonych łask ; potrzeba uczestniczenia w nabożeństwach czerwcowych poświęconych NSPJ; potrzeba ofiarowania wszystkich ludzi NSPJ.

Sposób przygotowania do pielgrzymki; wakacyjne odpusty św. Anny i św. Jacka; uroczystość Wniebowzięcia NMP; potrzeba podziękowania Bogu za wszystkie łaski doświadczone w ciągu całego roku szkolnego.

55. Maryja w roku liturgicznym
56. Wspomnienie NMP Opolskiej
57. Święto Chrystusa Najwyższego Kapłana
58. Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej
59. Uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa
60. Wakacyjne pielgrzymowanie

Wymagania

Uczeń:

- potrafi podać przykłady, w jaki sposób Maryja jest określana w Litanii Loretańskiej,
- wie, jak należy odmawiać litanie,
- rozumie znaczenie własnego uczestnictwa w odprawianych w maju nabożeństwach majowych,
- potrafi wyjaśnić, czyją wolę uczy nas wypełniać Maryja,
- potrafi wymienić najważniejsze uroczystości i święta maryjne obchodzone w roku liturgicznym,
- rozumie jakie jest znaczenie powierzania spraw własnego życia, jako naszej Pośredniczce i Orędowniczce u Boga,
- wie, dlaczego Maryja jest duchową Matką wszystkich ludzi,
- zna elementy historii obrazu NMP Opolskiej i katedry opolskiej,
- rozumie znaczenie przeżywania we wspólnocie wiernych szczególne wydarzenia łączące wiernych z całą diecezją,
- wie, że Chrystus jest Najwyższym i Wiecznym Kapłanem,
- potrafi wyjaśnić, jakie jest znaczenie kapłanów w życiu Kościoła,
- zna podstawowe informacje o seminarium,
- rozumie znaczenie modlitwy o nowe i święte powołania duszpasterskie i zakonne,
- wie, dlaczego Kościół obchodzi Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej,
- potrafi powiedzieć w jaki sposób wierni biorą udział w procesji Bożego Ciała,
- rozumie znaczenie własnego udziału w procesji Bożego Ciała,
- wie, dlaczego w Kościele czci się Najświętsze Serce Pana Jezusa oraz Jego Matki, - potrafi powiedzieć, jakie jest znaczenie nabożeństw czerwcowych,
- rozumie znaczenie zawierzenia wszystkich ludzi Najświętszemu Sercu Pana Jezusa,
- wie, czym jest pielgrzymka,
- zna uroczystości i szczególne odpusty obchodzone w czasie wakacji,
- rozumie, znaczenie podjęcia trudu pielgrzymowania,
- wie, że wakacje nie są czasem odpoczynku od Pana Boga.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Muzyka: Uczeń stosuje podstawowe pojęcia muzyczne; wykorzystuje w śpiewie oraz w grze na instrumentach znajomość pojęć i terminów muzycznych, uczeń śpiewa ze słuchu.

Plastyka: Uczeń podejmuje działalność twórczą, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego i innych dziedzin sztuki w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni;

Klasa VI szkoły podstawowej **Kościół wspólnotą zbawionych**

I. Naśladowanie Chrystusa wśród pierwszych i współczesnych chrześcijan

Cele katechetyczne

Kształtowanie postawy otwartości na poznanie Boga przez aktywny udział w katechezie.

Ukazanie wydarzeń, które działy się w czasie powstawania Kościoła.

Wskazanie celu założenia Kościoła.

Kształtowanie postawy wdzięczności Chrystusowi za utworzenie wspólnoty Kościoła.

Ukazanie czym jest „wspólnota”.

Podanie, na czym polega wyjątkowość wspólnoty Kościoła.

Przedstawienie osoby i działalności św. Piotra.

Wyjaśnienie obowiązków spoczywających na kolejnych papieżach.

Wskazanie biblijnych tekstów opisujących osobę św. Piotra.

Zapoznanie z osobą aktualnego papieża.

Kształtowanie postawy wdzięczności i posłuszeństwa wobec osoby papieża.

Przedstawienie cech wspólnoty pierwszych chrześcijan.

Kształtowanie pragnienia naśladowania pierwszych chrześcijan w codziennym życiu.

Ukazanie w jaki sposób pierwsi i współcześni chrześcijanie starają się wypełniać naukę Jezusa Chrystusa.

Kształtowanie postawy wierności Bogu.

Ukazanie życia i działalności św. Szczepana.

Kształtowanie postawy światła Jezusa Chrystusa w codziennym życiu.

Przedstawienie nawrócenia Szawła jako szczególnej interwencji Jezusa Chrystusa.

Przypomnienie znaczenia ciągłego nawracania się w życiu chrześcijan

Przedstawienie działalności św. Pawła.

Ukazanie konieczności głoszenia Chrystusa wszystkim, którzy go nie znają.

Kształtowanie postawy otwartości na drugiego człowieka.

Przedstawienie znaczenia wypraw misyjnych św. Pawła.

Wskazanie Listów św. Pawła jako sposobu utrzymania kontaktu z utworzonymi chrześcijańskimi wspólnotami.

Budowanie wspólnoty klasowej kierującej się nauką Jezusa Chrystusa.

Ukazanie w jaki sposób przykazanie miłości bliźniego może być realizowane we wspólnocie klasowej.

Kształtowanie postawy otwartości na drugiego człowieka.

Ukazanie znaczenia soboru we wspólnocie Kościoła.

Przedstawienie istoty jedności i posłuszeństwa we wspólnocie Kościoła

Przedstawienie znaczenia Soboru Watykańskiego II.

Ukazanie troski papieża o wewnętrzną odnowę wspólnoty Kościoła.

Ukazanie wierności pierwszych chrześcijan wobec Boga.

Przedstawienie ofiarnego cierpienia, które jest skutkiem doświadczanych prześladowań za dochowanie wiary Chrystusowi.

Kształtowanie postawy wdzięczności za możliwość wolnego wyznawania wiary.

Przedstawienie sytuacji prześladowanych chrześcijan we współczesnym świecie.

Kształtowanie postawy wrażliwości wobec ludzi prześladowanych.

Ukazanie działania Boga w rozwoju wspólnoty Kościoła.

Przedstawienie skutków przyjęcia chrztu przez kolejne narody europejskie.

Kształtowanie postawy wdzięczności za otrzymany dar chrztu i możliwość chrześcijańskiego życia prowadzącego do zbawienia.

Treści

Zapoznanie z treścią katechezy obowiązującą w danej klasie.
Ustalenie obowiązujących zasad.
Założenie wspólnoty Kościoła przez Chrystusa.
Osiągnięcie zbawienia wiernych celem istnienia wspólnoty Kościoła.
Chrzest sakramentem włączającym do wspólnoty Kościoła.
Definicja wspólnoty.
Obecność Boga we wspólnocie Kościoła.
Św. Piotr apostołem i następcą Jezusa Chrystusa.
Misja św. Piotr pierwszym papieżem.
Działalność papieża w Kościele.
Modlitwa w intencji papieża.
Osoba św. Piotra w Piśmie Świętym.
Podstawowe informacje o papieżu aktualnie sprawującym władzę w Kościele.
Świadectwo życia wspólnoty pierwszych chrześcijan.
Głoszenie nauki przez wspólnotę pierwszych chrześcijan.
Codzienne życie pierwszych i współczesnych chrześcijan
„Popatrzcie jak oni się miłują” - wezwaniem do naśladowania pierwszych chrześcijan w codziennym życiu.
Posługa diakona wśród pierwszych chrześcijan.
Świadectwo życia św. Szczepana.
Śmierć męczeńska.
Działalność Szawła.
Spotkanie Szawła z Chrystusem na drodze do Damaszku.
Nawrócenie przemianą życia i powrotem do Boga.
Św. Paweł Apostołem Narodów.
Cechy charakteru św. Pawła.
Głoszenie Ewangelii poganom.
Skutki podróży św. Pawła.
Znaczenie listów św. Pawła.
Zasady postępowania obowiązujące we wspólnocie klasowej.
Konieczność głoszenia nauki Chrystusa w swoim najbliższym otoczeniu.
Definicja „soboru”.
Ustalenia Soboru Jerozolimskiego.
Konsekwencje Soboru Jerozolimskiego, które odnoszą się do życia współczesnych chrześcijan.
Podstawowe wiadomości o Soborze Watykańskim II.
Ustalenia Soboru Watykańskiego II.
Zapowiedź prześladowań w nauce Chrystusa.
Prześladowania, jakich doświadczyli pierwsi chrześcijanie.
Dochowanie wierności pierwszych chrześcijan.
Ustalenia edyktu mediolańskiego.
Postawa chrześcijanina wobec doświadczanego zła.
Prześladowanie współczesnych chrześcijan.
Organizacje niosące pomoc prześladowanym chrześcijanom.
Postawa wierności Bogu.
Działanie Boga kierującego rozwojem wspólnoty Kościoła.
Chrzystianizacja Europy.
Chrzest Polski.
Skutki chrztu Polski.

1. Poznajemy Boga na katechezie w kl. VI
2. Początki wspólnoty Kościoła
3. Wspólnota Kościoła
4. Misja św. Piotra
5. Św. Piotr i jego następcy
6. Życie pierwszych chrześcijan
7. Pierwsi a współcześni chrześcijanie
8. Posługa św. Szczepana
9. Nawrócenie Szawła
10. Misja św. Pawła
11. Podróże św. Pawła
12. Naśladowanie św. Pawła
13. Sobór Jerozolimski
14. Sobór Watykański II
15. Prześladowanie pierwszych chrześcijan
16. Życie dla Chrystusa we współczesnym świecie
17. Rozwój Kościoła

Wymagania

Uczeń:

- wskazuje, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać Objawienie Boże i nauczanie Kościoła.
- rozwija poczucie przynależności do wspólnoty Kościoła,
- potrafi wskazać wydarzenia tworzące proces powstania Kościoła,
- potrafi wyjaśnić definicję wspólnoty,
- wskazuje Boga, jako fundament stojący u podstaw wspólnoty Kościoła.,
- potrafi wymienić kilka najistotniejszych wydarzeń z życia św. Piotr,
- wyjaśnia na czym polegała misja św. Piotra, jako pierwszego papieża,
- wskazuje, w jaki sposób może naśladować św. Piotra,
- potrafi odszukać w Piśmie Świętym teksty o św. Piotrze,
- zna podstawowe informacje o papieżu,
- wskazuje, w jaki sposób może okazać posłuszeństwo papieżowi,
- wyjaśnia, czym charakteryzowała się wspólnota pierwszych chrześcijan,
- potrafi wskazać w jaki sposób może naśladować pierwszych chrześcijan,
- potrafi porównać życie pierwszych i współczesnych chrześcijan,
- podaje przykłady z życia, kiedy należy bardziej słuchać Boga niż ludzi,
- potrafi wyjaśnić wezwanie Tertuliana „Popatrzcie jak oni się miłują”
- wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego
- wskazuje jakie zmiany zaszły w życiu Szawła po spotkaniu z Chrystusem ,
- wskazuje, jak pracować nad rozwojem sumienia chrześcijańskiego,
- uzasadnia wartość sakramentu pokuty i pojednania.
- wskazuje, w jaki sposób może naśladować św. Pawła,
- wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary w podstawowych sytuacjach życia codziennego.
- wskazuje, w jaki sposób może naśladować św. Pawła,
- wyjaśnia, dlaczego św. Paweł wyruszył na wyprawy misyjne i pisał listy,
- wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary wobec kolegów ,
- wymienia postanowienia Soboru Jerozolimskiego,
- wskazuje w jaki sposób ustalenia Soboru Jerozolimskiego wpływają na życie współczesnych chrześcijan
- wyjaśnia czym był Sobór Watykański II,
- potrafi wskazać przykładowe zmiany , jakie zaszły w sprawowaniu liturgii po Soborze

Watykańskim II,

- wyjaśnia, czym jest prześladowanie doświadczane za dochowanie wierności Chrystusowi,
- wskazuje chrześcijańskie motywy dochowania wierności Ewangelii,
- przejawia refleksyjną postawę wobec doświadczanego w życiu cierpienia,
- wskazuje chrześcijańskie motywy wyborów w codziennym życiu,
- przejawia refleksyjną postawę wobec dramatu prześladowania doświadczanego przez współczesnych chrześcijan,
- wyjaśnia czym jest chrystianizacja,
- zna datę chrztu Polski,
- wymienia najistotniejsze skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; uczeń podaje przykłady właściwego spędzania wolnego czasu, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Zajęcia komputerowe: Wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł.

Historia i społeczeństwo: Fundamenty Europy. Uczeń opisuje narodziny chrześcijaństwa i jego rozpowszechnianie w czasach starożytnych. Państwo polskie za Piastów. Uczeń wskazuje na mapie Gniezno i państwo Mieszka I, opisuje panowanie Mieszka I; opowiada historię zjazdu gnieźnieńskiego, uwzględniając postacie: św. Wojciecha, Bolesława Chrobrego i Ottona III.

II. Należć do wspólnoty zbawionych

Cele katechetyczne

Wyjaśnienie znaczenia przypowieści o królestwie Bożym.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za rozwój królestwa Bożego.

Kształtowanie postawy radości za należenie do królestwa Bożego.

Wyjaśnienie biblijnych obrazów Kościoła.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za wspólnotę Kościoła.

Ukazanie Kościoła jako wspólnoty służącej Bogu i ludziom .

Wyjaśnienie hierarchii osób duchownych.

Przedstawienie podziału terytorialnego Kościoła.

Przedstawienie najistotniejszych informacji na temat parafii

Zachęcanie uczniów do aktywnego uczestniczenia w życiu parafii.

Wyjaśnienie, kim są osoby świeckie we wspólnocie Kościoła i jakie zadanie mają do wypełnienia.

Kształtowanie postawy otwartości na drugiego człowieka.

Ukazanie osoby i życia św. Jadwigi.

Przedstawienie w jaki sposób św. Jadwiga realizowała uczynki miłosierdzia w swoim życiu.

Uwrażliwienie na potrzebę okazywania miłosierdzia bliźnim.

Ukazanie znaczenia młodego pokolenia we wspólnocie Kościoła.

Wskazanie zachowania pamięci o przeszłości i odwagi w teraźniejszości, jako głównych warunków rozwoju wspólnoty Kościoła w przyszłości.

Treści

Znaczenie przypowieści o

ziarnie gorczycy i zaczynie chlebowym.

Znaczenie przypowieści o perle i skarbie ukrytym w roli.

Przedstawienie Kościoła jako winnicy,

budowli, owczarni i mistycznego ciała Chrystusa.

Misja nauczania, uświęcania i duszpasterzowania realizowana we wspólnocie Kościoła.

Posługa biskupów, prezbiterów i diakonów we wspólnocie Kościoła.

Podział diecezji na dekanaty i parafie.
Duszpasterze parafii.
Kościoły parafii.
Historia Parafii.
Świeccy świadkami Chrystusa we współczesnym świecie.
Codzienne świadectwo o Chrystusie słowem i czynem
Znaczenie rodzin i osób samotnych we wspólnocie Kościoła.
Działalność świętej księżnej Jadwigi.
Uczynki miłosierdzia względem duszy i ciała.
Działalność organizacji *Caritas*.
Zachowanie pamięci o przeszłości poprzez rozmowę z dziadkami.
Głoszenie Chrystusa z odwagą w teraźniejszości.
Troska o przyszłość wspólnoty Kościoła.

18. Przypowieści o królestwie Bożym
19. Biblijne obrazy Kościoła
20. Struktura Kościoła
21. Moja parafia
22. Świeccy w Kościele
23. Święta księżna
24. Jesteśmy nadzieją przyszłości

Wymagania

Uczeń:

- referuje wydarzenia i teksty biblijne przypowieści odnoszących się do rozwoju królestwa Bożego,
- opisuje działanie Ducha Świętego w Kościele,
- wyraża radość z przynależności do królestwa Bożego,
- referuje wydarzenia i teksty biblijne ukazujące obrazy Kościoła,
- wyjaśnia na czym polega aktywny udział w życiu wspólnoty Kościoła,
- wyjaśnia na czym polega misja nauczania, uświęcania i duszpasterzowania we wspólnocie Kościoła,
- potrafi wskazać jakie różnice istnieją pomiędzy biskupami, prezbiterami i diakonami,
- wie czym jest diecezja i parafia,
- podejmuje wysiłek uczestnictwa w życiu parafii,
- zna podstawowe informacje na temat swojej parafii,
- potrafi wyjaśnić kim jest osoba świecka i jaka jest jej rola w Kościele,
- podaje konkretne przykłady dawania świadectwa słowem i przykładem życia,
- umie zaangażować się w życie Kościoła,
- podaje podstawowe informacje z życia św. Jadwigi,
- zna uczynki miłosierdzia względem duszy i ciała,
- potrafi wyjaśnić czym zajmuje się Caritas,
- wie w jaki sposób rozmawiać ze starszymi,
- potrafi powiedzieć czym jest odwaga i podać jej przykłady,
- zdaje sobie sprawę, że przyszłość wspólnoty Kościoła spoczywa w jego rękach.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Historia i społeczeństwo: Uczeń opisuje swoją „małą Ojczyznę”, uwzględniając tradycję historyczno-kulturową i problemy społeczno-gospodarcze: zbiera informacje o rozmaitych formach

upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości „małej Ojczyzny”.

Wychowanie do życia w rodzinie: Odpowiedzialność za własny rozwój; samowychowanie. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu. Wiąż rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie; konflikty i ich rozwiązywanie.

III. Oddać życie Bogu

Cele katechetyczne

Wyjaśnienie czym są zgromadzenia zakonne i w jaki sposób starają się wypełniać naukę Chrystusa.

Ukazanie konieczności wspierania zgromadzeń zakonnych modlitwą, życzliwością i pomocą.

Przybliżenie życia zgromadzeń zakonnych.

Kształtowanie postawy wdzięczności za modlitwę w intencji osób świeckich.

Ukazanie różnych przykładów działalności zgromadzeń zakonnych.

Kształtowanie postawy wdzięczności i serdeczności wobec zakonników i zakonnice

Ukazanie działalności misjonarzy w kościele.

Przedstawienie działalności misyjnej Kościoła jako jej działalności podstawowej.

Kształtowanie postawy wrażliwości na potrzeby osób żyjących w krajach misyjnych i samych misjonarzy.

Wyjaśnienie na czym polega Żywy Różaniec.

Uwrażliwienie na konieczność otaczania nieustanną modlitwą misjonarzy głoszących Chrystusa na odległych kontynentach oraz osób, do których zostali posłani.

Ukazanie życia i działalności św. Maksymiliana.

Wskazanie konieczności głoszenia Ewangelii we wszystkich współczesnych środkach przekazu informacji.

Uwrażliwienie na konieczność wykazania się odwagą w głoszeniu Chrystusa.

Treści

Żeńskie i męskie zgromadzenia zakonne.

Śluby zakonne.

Charyzmaty zgromadzeń zakonnych.

Omówienie przykładowego dnia z życia najbliższego zgromadzenia zakonnego.

Wspólnoty zakonne działające na terenie diecezji oraz ich główne pola działalności.

Kraje misyjne.

Obszary działalności misjonarzy.

Odpowiedzialność całej wspólnoty Kościoła za głoszenie nauki Chrystusa wszystkim ludziom, którzy jej nie znają.

Potrzeba wypełniania nakazu misyjnego Chrystusa w najbliższym otoczeniu.

Misyjne znaczenie Żywego różańca.

Modlitwa za misjonarzy i misyjne wspólnoty Kościoła.

Świadectwo wiary św. Maksymiliana.

Współczesne drogi głoszenia nauki Chrystusa.

Ewangelia obecna w prasie, radiu, telewizji i internecie.

25. Zgromadzenia zakonne

26. Dzień w zakonie

27. Działalność zgromadzeń zakonnych

28. Misje i misjonarze

29. Różaniec misyjny

30. Patron „naszych trudnych czasów”

Wymagania

Uczeń:

- potrafi własnymi słowami podać podstawowe informacje o zgromadzeniach zakonnych
- wyjaśnia co ślubują osoby pragnące żyć w zgromadzeniach zakonnych,
- potrafi podać na czym polegają różnice pomiędzy życiem zakonników i osób świeckich,
- zdaje sobie sprawę, że można wszystkie prace wykonywać na większą chwałę Bożą,
- potrafi wymienić kilka zgromadzeń zakonnych i podać czym się głównie zajmują.
- potrafi wyjaśnić, na czym polega działalność misjonarzy,
- czyje odpowiedzialność za wypełnianie nakazu misyjnego Chrystusa,
- formułuje modlitwy własnymi słowami za misjonarzy i kraje misyjne,
- wie, jakie znaczenie ma modlitwa za misje i misjonarzy,
- wskazuje wpływ modlitwy na życie misjonarzy,
- wskazuje, w jaki sposób może naśladować postać św. Maksymiliana,
- wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary we współczesnych środkach przekazu informacji.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Historia i społeczeństwo: Polska w okresie II wojnie światowej. Uczeń podaje charakterystyczne cechy polityki Stalina i Hitlera wobec własnych społeczeństw i państw podbitych; charakteryzuje życie ludności na okupowanych terytoriach Polski, z uwzględnieniem losów ludności żydowskiej.

Przyroda: Ja i moje otoczenie. Uczeń wymienia czynniki pozytywnie i negatywnie wpływające na jego samopoczucie w szkole oraz w domu i proponuje sposoby eliminowania czynników negatywnych; wyjaśnia znaczenie odpoczynku, odżywiania się i aktywności ruchowej w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu; wymienia zasady prawidłowego uczenia się i stosuje je w życiu; uzasadnia potrzebę planowania zajęć w ciągu dnia i tygodnia; prawidłowo planuje i realizuje swój rozkład zajęć w ciągu dnia.

IV. Życie łaską Bożą

Cele katechetyczne

Przedstawienie świętości Boga i wezwania każdego człowieka do dążenia do świętości.

Ukazanie życia i działalności bł. Piotra Jerzego Frassati'ego.

Kształtowanie postawy dążenia do świętości.

Przedstawienie daru łaski Bożej.

Ugruntowanie wiadomości związanych z łaską Bożą.

Przedstawienie cech daru łaski Bożej.

Kształtowanie pragnienia życia łaską Bożą.

Ukazanie sakramentów, jako znaków Bożej miłości.

Wyjaśnienie w jaki sposób należy rozumieć urzeczywistnienie w sakramentach działania łaski Bożej.

Kształtowanie postawy wdzięczności za otrzymane sakramenty.

Treści

Świętość istotą Boga.

Wezwanie wszystkich ludzi do świętości.

Jezus źródłem świętości ludzi.

Pojęcia *beatyfikowany* a *kanonizowany*.

Przykład życia bł. Piotra Jerzego Frassati'ego.

Dar łaski - udział w życiu samego Stwórcy.

Grzech pierworodny – utrata łaski.

Łaska Boża darem wysłużonym dla ludzi poprzez ofiarę krzyżową Jezusa Chrystusa.

Łaska Boża - Bożą pomocą i darem niewidzialnym, niezasłużonym i nadprzyrodzonym.

Rodzaje łaski.

Przypowieść o winnym krzewie.

Sakramenty znakami Bożej miłości.

Szafarze sakramentów.

Sakramenty urzeczywistnieniem łaski.

Widzialne i niewidzialne elementy sakramentów.

Podział i rodzaje sakramentów.

Znaczenie sakramentów.

31. Świętość

32. Łaska darem Boga

33. Sakramenty

Wymagania

Uczeń:

- potrafi wyjaśnić, na czym polega świętość,
- rozumie to, że jest powołany do świętości,
- wskazuje, na czym polegała droga do świętości bł. Piotra Jerzego Frassati'ego,
- wyjaśnia, czym jest łaska Boża,
- wymienia rodzaje łaski Bożej i podaje, jakie jest ich znaczenie,
- potrafi wytłumaczyć przypowieść o winnym krzewie,
- wyjaśnia, czym są sakramenty,
- podaje rodzaje sakramentów,
- potrafi swoimi słowami wytłumaczyć, w jaki sposób sakramenty urzeczywistniają łaskę, którą oznaczają.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Muzyka: Uczeń śpiewa ze słuchu.

Przyroda: Zdrowie i troska o zdrowie. Uczeń podaje przykłady właściwego spędzania wolnego czasu, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa w czasie gier i zabaw ruchowych oraz poruszania się po drodze: wyjaśnia negatywny wpływ alkoholu, nikotyny i substancji psychoaktywnych na zdrowie człowieka, podaje propozycje asertywnych zachowań w przypadku presji otoczenia.

V. Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego

Cele katechetyczne

Przypomnienie wiadomości związanych z chrztem Pana Jezusa.

Przedstawienie i wyjaśnienie owoców sakramentu chrztu świętego.

Kształtowanie postawy wdzięczności za dar sakramentu chrztu.

Wytłumaczenie, kto i w jakich okolicznościach może być szafarzem sakramentu chrztu.

Przedstawienie roli rodziców i chrzestnych proszących o chrzest dziecka.

Kształtowanie postawy wdzięczności za rodziców, którzy uczą życia wiarą.

Wyjaśnienie obrzędu namaszczenia krzyżmem, nałożenia białej szaty i wręczenia zapalanej świecy.

Wzbudzanie wdzięczności za otrzymany dar dziecięstwa Bożego.

Przypomnienie informacji na temat Zesłania Ducha Świętego.
Przedstawienie owoców sakramentu bierzmowania.
Ukazanie znaczenia darów Ducha Świętego.
Kształtowanie postawy wdzięczności za dary Ducha Świętego.
Ukazanie znaczenia i przebiegu liturgii bierzmowania.
Przedstawienie formuły sakramentu bierzmowania.
Kształtowanie postawy pragnienia odpowiedniego przygotowania się do sakramentu bierzmowania.
Przypomnienie w jaki sposób i dlaczego Pan Jezus ustanowił Najświętszy Sakrament.
Przedstawienie, jakie są owoce przyjmowania Pana Jezusa pod postacią Najświętszego Sakramentu w Komunii Świętej.
Przypomnienie podstawowych pojęć wiążących się z Najświętszym Sakramentem.
Kształtowanie postawy uwielbienia Chrystusa w Najświętszym Sakramencie.
Przypomnienie wiadomości na temat składania Bogu ofiar w Starym Testamencie.
Ukazanie znaczenia Ofiary Pana Jezusa.
Przedstawienie każdej Mszy św. jako ofiary uobecniającej ofiarę krzyżową Pana Jezusa.
Kształtowanie postawy wdzięczności za dokonaną na krzyżu ofiarę Pana Jezusa.
Przypomnienie, jaki jest udział wiernych w ofierze Mszy św.
Omówienie dobrego przygotowania do uczestnictwa we Mszy św.
Przedstawienie podstawowych części Mszy św.
Kształtowanie postawy pragnienia odpowiedniego przygotowania do Mszy św.
Wyjaśnienie znaczenia obrzędów wstępnych.
Przedstawienie przebiegu obrzędów wstępnych.
Przybliżenie symbolicznego znaczenia ołtarza.
Kształtowanie postawy świadomego uczestnictwa we Mszy św.
Ukazanie znaczenia liturgii słowa.
Wyjaśnienie przebiegu liturgii słowa.
Przedstawienie znaczenia ambony.
Kształtowanie postawy szacunku wobec odczytywanego słowa Bożego i pragnienia życia słowem Bożym w codziennym życiu.
Wskazanie szczególnej roli miłosierdzia, jako ofiary, której pragnie Chrystus.
Przedstawienie indywidualnego udziału wiernych w przygotowaniu darów.
Ukazanie znaczenia modlitwy eucharystycznej i przeistoczenia.
Kształtowanie postawy uwielbienia Boga obecnego w Najświętszym Sakramencie.
Przypomnienie wiadomości związanych z Komunią św.
Przedstawienie owoców przystępowania do Komunii św.
Uwrażliwienie na konieczność odpowiedniego przygotowania do Komunii św.
Kształtowanie postawy wdzięczności za dar życia w Komunii z Panem Jezusem .
Przedstawienie znaczenia obrzędów zakończenia Mszy św.
Ukazanie skutków błogosławieństwa kapłana.
Uwrażliwienie na konieczność niesienia Chrystusa całemu światu.
Kształtowanie postawy wdzięczności za dar obecności Chrystusa w codziennym życiu.
Uwrażliwienie na konieczność właściwego zachowania się w kościele podczas sprawowanej liturgii i po jej zakończeniu.
Przedstawienie znaczenia postaw i gestów liturgicznych.
Kształtowanie postawy świadomego uczestnictwa w sprawowanej liturgii.

Treści

Znaczenie chrztu Pana Jezusa w Jordanie.
Ustanowienie sakramentu chrztu.
Owoce sakramentu chrztu.
Sakrament chrztu w historii.
Katechumenat.

Szafarze sakramentu chrztu.
Formuła sakramentu chrztu.
Rodzice i rodzice chrzestni.
Części liturgii sakramentu chrztu.
Obrzęd namaszczenia głowy krzyżmem – udział w misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej Chrystusa.
Obrzęd nałożenia białej szaty- przyobleczenie się w Chrystusa.
Obrzęd wręczenia zapalanej świecy – przyjęcie światła Chrystusa.
Zesłanie Ducha Świętego.
Owoce sakramentu bierzmowania.
Znaczenie słowa *bierzmowanie*.
Dary Ducha Świętego.
Modlitwa o dary Ducha Świętego
Szafarze sakramentu bierzmowania.
Rozwój liturgii sakramentu bierzmowania.
Przebieg liturgii sakramentu bierzmowania.
Formuła sakramentu bierzmowania.
Ustanowienie Najświętszego Sakramentu.
Owoce przyjmowania Najświętszego Sakramentu w Komunii św.
Pojęcia *hostia*, *adoracja*, *tabernakulum*, *wieczna lampka*, *monstrancja*, *melchizedek*, *kustodia*.
Uwielbienie Chrystusa obecnego w Najświętszym Sakramencie.
Ofiary składane Bogu w Starym Testamencie.
Ofiara Jezusa Chrystusa.
Uobecnienie ofiary krzyżowej podczas każdej Mszy św.
Udział wiernych w kapłaństwie Chrystusa.
Różnica pomiędzy chodzeniem do kościoła, a uczestniczeniem we Mszy św.
Przygotowanie do Eucharystii.
Różne określenia czynności ustanowionych przez Chrystusa w czasie Ostatniej Wieczerzy.
Części Mszy św.
Znaczenie obrzędów wstępnych.
Symboliczne znaczenie ołtarza.
Przebieg obrzędów wstępnych.
Znaczenie liturgii słowa.
Przebieg liturgii słowa.
Ambona – stół słowa Bożego.
Okazanie szacunku podczas czytania Ewangelii.
Księgi wykorzystywane podczas odczytywania Ewangelii.
Ofiara, jakiej pragnie Jezus.
Złożenie darów ofiarnych i ich znaczenie.
Modlitwa Eucharystyczna.
Przeistoczenie najważniejszym momentem Mszy św.
Znaczenie Komunii św.
Skutki przystępowania do Komunii św.
Przebieg obrzędu Komunii św.
Przygotowanie do Komunii św. i dziękczynienie po niej.
Znaczenie obrzędów zakończenia.
Skutki błogosławieństwa kapłana.
Nieść Chrystusa w codzienność życia.
Dziękczynienie po Mszy św.
Symbole Jezusa Chrystusa.
Oddanie czci Chrystusowi obecnemu w Najświętszym Sakramencie niesionego chorem.
Postępowanie w kościele podczas modlitwy indywidualnej i wspólnotowej.

Postawy liturgiczne.

Wybrane gesty liturgiczne.

34. Sakrament chrztu
35. Liturgia sakramentu chrztu
36. Obrzędy wyjaśniające sakramentu chrztu
37. Sakrament bierzmowania
38. Liturgia sakramentu bierzmowania
39. Najświętszy Sakrament
40. Msza święta ofiarą Chrystusa i Kościoła
41. Jak dobrze uczestniczyć we Mszy świętej
42. Obrzędy wstępne
43. Liturgia słowa
44. Przygotowanie darów i modlitwa eucharystyczna
45. Komunia święta
46. Obrzędy zakończenia
47. Sposób zachowania się w świątyni

Wymagania

Uczeń:

- wie, jakie było znaczenie chrztu Pana Jezusa,
- potrafi opowiedzieć, w jaki sposób Pan Jezus ustanowił sakrament chrztu,
- wyjaśnia, jakie są owoce sakramentu chrztu,
- wymienia szafarzy sakramentu chrztu,
- potrafi powiedzieć, w jaki sposób udziela się sakramentu chrztu,
- wie, jaka jest rola rodziców i chrzestnych w chrzcie dziecka,
- wyjaśnia swoimi słowami obrzęd namaszczenia krzyżem,
- wyjaśnia swoimi słowami obrzęd nałożenia białej szaty,
- wyjaśnia swoimi słowami obrzęd wręczenia zapalanej świecy,
- potrafi wytłumaczyć, na czym polega umocnienie Duchem Świętym,
- wymienia owoce sakramentu bierzmowania,
- podaje dary |Ducha Świętego.,
- wyjaśnia, kto i w jaki sposób udziela sakrament bierzmowania,
- wie, komu może być udzielony sakrament bierzmowania,
- podaje przebieg liturgii sakramentu bierzmowania,
- potrafi swoimi słowami opowiedzieć o ustanowieniu Najświętszego Sakramentu,
- wymienia, jakie są owoce przyjęcia Chrystusa w Najświętszym Sakramencie,
- zna podstawowe pojęcia wiążące się z Najświętszym Sakramentem,
- wie, w jaki sposób składano Bogu ofiary w Starym Testamencie,
- potrafi swoimi słowami wyjaśnić, na czym polegała ofiara Pana Jezusa,
- wskazuje, że każda Msza św. jest urzeczywistnieniem ofiary krzyżowej Pana Jezusa,
- wyjaśnia, na czym polega dobre uczestniczenie we Mszy św.,
- wie, w jaki sposób należy przygotować się do uczestnictwa w Eucharystii,
- wymienia różne określenia Mszy św.
- podaje podstawowe części Mszy św. ,
- wyjaśnia, na czym polega symboliczne znaczenie ołtarza,
- tłumaczy swoimi słowami znaczenie obrzędów wstępnych,
- podaje przebieg obrzędów wstępnych,
- potrafi swoimi słowami podać znaczenie liturgii słowa,
- wskazuje odpowiedni przebieg liturgii słowa,
- wyjaśnia, czym jest ambona,

- wskazuje miłosierdzie okazane bliźnim, jako szczególną ofiarę, której pragnie Chrystus,
- potrafi wyjaśnić, jakie jest znaczenie obrzędu przygotowania darów,
- wskazuje przeistoczenie, jako najważniejszy moment Mszy św.
- wyjaśnia znaczenie Komunii św. w życiu chrześcijanina,
- podaje przebieg obrzędu Komunii św.
- potrafi odpowiednio przygotować się do Komunii świętej i podziękować za nią,
- wie, jakie jest znaczenie obrzędów zakończenia Mszy św. ,
- potrafi odmówić dziękczynienie po zakończeniu Mszy św.
- wyjaśnia podstawowe symbole Jezusa Chrystusa,
- podaje, w jaki sposób należy odpowiednio zachowywać się w świątyni,
- wymienia i opisuje postawy liturgiczne,
- wymienia i opisuje gesty liturgiczne.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Wychowanie do życia w rodzinie: Podstawowe funkcje rodziny z podkreśleniem miejsca dziecka w rodzinie. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu. Wiąż rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie; konflikty i ich rozwiązywanie. Macierzyństwo i ojcostwo; podstawowa wiedza dotycząca budowy i funkcjonowania układu rozrodczego człowieka. Ciąża, rozwój płodu, poród, przyjęcie dziecka jako nowego członka rodziny.

VI. Sakramenty uzdrowienia

Cele katechetyczne

Przypomnienie wiadomości związanych z sakramentem pokuty.

Ukazanie w jaki sposób Pan Jezus spotykał się z grzesznikami.

Przedstawienie znaczenia ofiary Pana Jezusa jako przebłagania za grzechy świata.

Kształtowanie postawy wdzięczności za miłosierdzie Boga względem nawracającego się grzesznika.

Ukazanie konieczności świadomego i systematycznego przygotowania się do sakramentu pokuty.

Przedstawienie aktów penitenta i warunków sakramentu pokuty.

Kształtowanie postawy wdzięczności za dar nawrócenia.

Przypomnienie informacji związanych z żalem za grzechy.

Wskazanie znaczenia żalu doskonałego.

Uwrażliwienie na potrzebę przepraszania Boga za wszystkie popełnione grzechy.

Przedstawienie spowiedzi jako szczególnego spotkania grzesznika z miłosiernym Chrystusem, który w osobie kapłana udziela rozgrzeszenia.

Ukazanie różnych sytuacji, w których mogą być wykorzystane różne formuły sprawowania sakramentu pokuty.

Kształtowanie postawy otwartości na spotkanie z przebaczącym Chrystusem.

Przedstawienie konieczności i sposobów wynagrodzenia za popełnione grzechy.

Ukazanie znaczenia odprawienia pokuty i naprawienia wyrządzonych krzywd.

Kształtowanie postawy dążenia do pojednania i życia w zgodzie.

Wskazanie znaczenia daru zbawienia.

Ukazanie, czym są konsekwencje doczesne popełnionych grzechów, a czym uzyskanie odpustu zupełnego.

Przedstawienie warunków uzyskania odpustu zupełnego.

Kształtowanie postawy wdzięczności za dar odpustów.

Przedstawienie znaczenia sakramentu namaszczenia chorych.
Wyjaśnienie sposobów udzielania sakramentu namaszczenia chorych.
Kształtowanie postawy wdzięczności za dar umocnienia chorych.
Uwrażliwienie na potrzeby chorych.
Ukazanie konieczności wzywania kapłanów na spotkanie z chorymi.
Przedstawienie, w jaki sposób należy przygotować pokój na spotkanie chorego z kapłanem.
Kształtowanie postawy odpowiedzialności za życie duchowe chorych.

Treści

Wrażliwość na grzech własny i bliźniego.
Spotkania Pana Jezusa z grzesznikami.
Przypowieści Pana Jezusa o nawróceniu.
Chrystus Barankiem Bożym, który gładzi grzechy świata.
Grzech największym nieszczęściem człowieka.
Ustanowienie sakramentu pokuty.
Znaczenie miłosierdzia.
Spotkanie Pana Jezusa z paralitykiem.
Chrystus leczy duszę i ciało.
Akty penitenta sakramentu pokuty.
Warunki sakramentu pokuty.
Przygotowanie przed przystąpieniem do sakramentu pokuty.
Przeprowadzenie dobrego rachunku sumienia.
Znaczenie żalu za grzechy.
Rodzaje żalu za grzechy.
Definicja *żalu za grzechy*.
Okazanie skruchy przed Bogiem.
Znaczenie mocnego postanowienia poprawy.
Jak pamiętać o swoim postanowieniu.
Spotkanie z Panem Jezusem podczas spowiedzi.
Rozwój rozumienia sakramentu pokuty.
Formuły sprawowania sakramentu pokuty.
Szczere wyznanie popełnionych grzechów.
Słowa rozgrzeszenia.
Skutki duchowe sakramentu pokuty.
Rola spowiednika.
Spotkanie Pana Jezusa z Zacheuszem.
Wynagrodzenie popełnionych grzechów.
Zadośćuczynienie Panu Bogu.
Zadośćuczynienie bliźniemu.
Przeproszenie i przebaczenie warunkiem pojednania.
Łaska zbawienia darem Boga dla człowieka.
Konsekwencje doczesne popełnionych grzechów.
Znaczenie odpustu zupełnego.
Warunki uzyskania odpustu zupełnego.
Uzyskanie odpustu zupełnego za zmarłych.
Ustanowienie sakramentu namaszczenia chorych.
Owoce sakramentu namaszczenia chorych.
Sposoby udzielania sakramentu namaszczenia chorych.
Olej chorych.
Formuła sakramentu namaszczenia chorych.
Miłosierdzie okazane chorym osobom.
Odwiedziny duszpasterskie osób chorych.

Przygotowanie pokoju chorego na przyjście kapłana.
Światowy dzień chorego.
Modlitwa za chorych i opiekujących się chorymi.

48. Znaczenie sakramentu pokuty
49. Rachunek sumienia
50. Żal za grzechy i mocne postanowienie poprawy
51. Szczera spowiedź
52. Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu
53. Odpusty
54. Sakrament namaszczenia chorych
55. Chrześcijańska troska o chorych i starszych

Wymagania

Uczeń:

- wie, jakie jest znaczenie sakramentu pokuty,
- potrafi swoimi słowami opisać, w jaki sposób Pan Jezus okazywał miłosierdzie grzesznikom,
- rozumie, dlaczego grzech jest największym nieszczęściem człowieka,
- wie, kiedy i w jaki sposób Pan Jezus ustanowił sakrament pokuty,
- zna spotkania Pana Jezusa z ludźmi, w których uzdrawia duszę i ciało grzeszników,
- potrafi zrobić dobry rachunek sumienia,
- wyjaśnia warunki sakramentu pokuty,
- potrafi swoimi słowami wyjaśnić, czym jest żal,
- wymienia rodzaje żalu za grzechy,
- potrafi okazać skruchę serca przed Bogiem za popełnione grzechy,
- wie, czym jest mocne postanowienie poprawy,
- zna sposoby ułatwiające pamiętanie o podjętych postanowieniach,
- wie, na czym polega szczere wyznanie grzechów,
- zna różne sposoby udzielania sakramentu pokuty,
- rozumie jaka jest rola spowiednika,
- okazuje wdzięczność Chrystusowi za dar rozgrzeszenia,
- wie, na czym polega wynagrodzenie Panu Bogu za popełnione grzechy
- wyjaśnia, na czym polega naprawienie wyrządzonych bliźniemu krzywd,
- potrafi wytłumaczyć, czym jest pojednanie,
- rozumie, jakie jest znaczenie daru zbawienia,
- wyjaśnia, jakie są doczesne konsekwencje popełnionych grzechów,
- wymienia warunki uzyskania odpustu zupełnego,
- wskazuje fragment Pisma Świętego, który jest podstawą ustanowienia sakramentu namaszczenia chorych,
- potrafi wyjaśnić, jakie są skutki przyjęcia sakramentu namaszczenia chorych,
- podaje, jakie są sposoby udzielania sakramentu namaszczenia chorych,
- rozumie, na czym polega okazanie miłosierdzia choremu,
- wie, czym są duszpasterskie odwiedziny chorych,
- potrafi przygotować pokój chorego na przyjście kapłana.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach. Uczeń odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultur

Wychowanie do życia w rodzinie: Podstawowe funkcje rodziny z podkreśleniem miejsca dziecka

w rodzinie. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu. Wiąż rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie; konflikty i ich rozwiązywanie.

Przyroda: Uczeń podaje przykłady właściwego spędzania wolnego czasu, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa w czasie gier i zabaw ruchowych oraz poruszania się po drodze: wyjaśnia negatywny wpływ alkoholu, nikotyny i substancji psychoaktywnych na zdrowie człowieka, podaje propozycje asertywnych zachowań w przypadku presji otoczenia.

VII. Sakramenty w służbie komunii i posłaniu

Cele katechetyczne

Przedstawienie Chrystusa jako Najwyższego Kapłana.

Ukazanie znaczenia sakramentu kapłaństwa.

Uwrażliwienie na potrzebę modlitwy za kapłanów.

Kształtowanie postawy wdzięczności za dar kapłaństwa.

Ukazanie procesu przygotowania do przyjęcia sakramentu kapłaństwa.

Przedstawienie liturgii udzielania sakramentu kapłaństwa.

Uwrażliwienie na potrzebę modlitwy o nowe powołania do kapłaństwa.

Kształtowanie postawy wdzięczności za dar nowych kapłanów.

Przedstawienie sakramentu małżeństwa jako fundamentu szczęśliwej rodziny oraz konieczności odpowiedniego przygotowania się przed jego zawarciem.

Ukazanie działania Chrystusa w sakramencie małżeństwa.

Kształtowanie wdzięczności za dar sakramentu małżeństwa.

Przedstawienie obowiązków narzeczonych.

Ukazanie znaczenia przysięgi małżeńskiej.

Przedstawienie przebiegu liturgii sakramentu małżeństwa.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za świadome przygotowanie się do sakramentu małżeństwa.

Ukazanie różnicy pomiędzy sakramentami i sakramentaliami.

Przedstawienie różnych rodzajów sakramentów.

Kształtowanie postawy wdzięczności za dar obecności Boga w codziennym życiu człowieka.

Treści

Chrystus Najwyższym Kapłanem.

Ustanowienie sakramentu kapłaństwa.

Znaczenie sakramentu kapłaństwa dla całego Kościoła.

Rola kapłana.

Działanie *in persona Christi*.

Stopnie kapłaństwa hierarchicznego.

Modlitwa za kapłanów.

Przygotowanie do przyjęcia sakramentu kapłaństwa.

Seminarium duchowne.

Dzień kleryka.

Udzielenie sakramentu kapłaństwa.

Niedziela Dobrego Pasterza.

Prymicje.

Małżeństwo planem Stworzyciela.

Nierozerwalność sakramentu małżeństwa.

Znaczenie sakramentu małżeństwa dla rodziny.

Obecność Chrystusa w małżeństwie.

Przygotowanie do sakramentu małżeństwa.

Definicja *miłości*.

Obowiązki narzeczonych.

Szafarze sakramentu małżeństwa.
Przebieg liturgii sakramentu małżeństwa.
Przysięga małżeńska.
Znaczenie obrączek.
Jubileusze.
Owoce sakramentu małżeństwa.
Znaczenie sakramentaliów.
Osoby udzielające sakramentaliów.
Rodzaje sakramentaliów.
Poświęcenia i błogosławieństwa.

- 56. Sakrament kapłaństwa
- 57. Udzielanie sakramentu kapłaństwa
- 58. Sakrament małżeństwa
- 59. Liturgia sakramentu małżeństwa
- 60. Sakramentalia

Wymagania

Uczeń:

- wie, kto jest w Kościele Najwyższym Kapłanem,
- potrafi wyjaśnić, jakie jest znaczenie sakramentu kapłaństwa dla całego Kościoła,
- wymienia i swoimi słowami wyjaśnia stopnie kapłaństwa hierarchicznego,
- potrafi modlić się za kapłanów
- wie, na czym polega przygotowanie się do sakramentu kapłaństwa,
- potrafi swoimi słowami wyjaśnić, kto i w jaki sposób udziela sakramentu kapłaństwa,
- rozumie znaczenie modlitwy o nowe powołania kapłańskie,
- wie, jaki był zamysł Stwórcy wobec małżeństwa,
- potrafi wyjaśnić, na czym polega nierozzerwalność sakramentu małżeństwa,
- rozumie, że dzięki sakramentowi małżeństwa Chrystusa umacnia rodzinę,
- wie, jakie są obowiązki narzeczonych,
- potrafi swoimi słowami wyjaśnić treść przysięgi małżeńskiej,
- wie, kto i w jaki sposób udziela sakramentu małżeństwa,
- wie, czym są sakramentalia,
- rozumie znaczenie sakramentaliów,
- wymienia podstawowe rodzaje sakramentaliów,
- wyjaśnia, czym są poświęcenia i błogosławieństwa.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Wychowanie do życia w rodzinie: Podstawowe funkcje rodziny z podkreśleniem miejsca dziecka w rodzinie. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu. Wiąż rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie; konflikty i ich rozwiązywanie.

Zajęcia komputerowe: Bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem.

Klasa VII szkoły podstawowej

Droga wspólnoty zbawionych

I. Bóg zaprasza na drogę zbawienia

Cele katechetyczne

Przedstawienie człowieka jako osoby stworzonej na obraz Pana Boga.

Ukazanie zbawczej misji Jezusa Chrystusa odnawiającej po grzechu pierworodnym obraz Boga w każdym człowieku.

Kształtowanie postawy wdzięczności za przebyte wakacje.

Zachęcenie do ciągłego uwielbiania Najświętszego serca Pana Jezusa.

Ukazanie życia w komunii z Chrystusem, jako początku wiecznego szczęścia człowieka, którego można doświadczyć już na ziemi.

Wskazanie życia wiecznego, jako ostatecznego celu człowieka.

Zachęta, aby w życiu dążyć do szczęścia.

Kształtowanie postawy miłości do Boga, bliźniego i siebie samego.

Podanie znaczenia norm moralnych.

Przypomnienie wiadomości związanych z grzechem pierworodnym.

Przedstawienie, podanej przez Pana Jezusa, *złotej reguły* postępowania.

Podanie podstawowych zasad prawa naturalnego.

Zachęta do postępowania zgodnie z zasadami prawa naturalnego.

Kształtowanie postawy zdecydowanego wybierania dobra.

Ukazanie roli sumienia.

Uwrażliwienie na konieczność stałego kształtowania sumienia.

Przedstawienie chorób sumienia.

Wyjaśnienie czym jest *klauzula sumienia* i czym są *wyrzuty sumienia*.

Zachęcenie do robienia codziennego rachunku sumienia.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za wrażliwość swojego sumienia.

Przypomnienie działania Boga w Starym Testamencie.

Ukazanie znaczenia Dekalogu. Przypomnienie przykazania miłości Boga i człowieka.

Wskazanie ośmiu Błogosławieństw Pana Jezusa, jako podstawy *cywilizacji miłości*.

Zachęta do tworzenia *cywilizacji miłości*.

Kształtowanie postawy zaangażowanego wypełniania błogosławieństw Pana Jezusa.

Ukazanie wolności, jako podstawy prawdziwej miłości.

Przedstawienie niewłaściwego korzystania z daru wolności.

Wskazanie rodzajów wolności i jej granicy.

Zachęta do codziennej modlitwy o Ducha wolności.

Kształtowanie pragnienia życia prawdziwą miłością.

Treści

Stworzenie człowieka jako osoby będącej obrazem Pana Boga; jedność duszy i ciała w człowieku; obdarzenie człowieka rozumem, wolną wolą i zdolnością do miłości; sens, przesłanie i liturgia kultu Serca Pana Jezusa; konieczność życia w komunii z Panem Jezusem.

Poszukiwanie szczęścia; realizacja nauczania Jezusa Chrystusa drogą prowadzącą do szczęścia; przykazanie miłości; definicja miłości; cel ostateczny człowieka i prowadzące do niego cele cząstkowe.

Norma moralna; grzech pierworodny grzechem nieposłuszeństwa; *złota reguła* postępowania; prawo naturalne i jego podstawowe zasady postępowania; konieczność rozróżniania dobra i zła; wybór dobra.

Sumienie i jego wrażliwość; kształtowanie sumienia; choroby sumienia; klauzula sumienia;

wyrzuty sumienia; znaczenie codziennego rachunku sumienia.

Znaczenie Dekalogu – prawa Starego Testamentu; wypełnianie przykazania miłości Boga i bliźniego – najważniejszego przykazania; rola ośmiu Błogosławieństw Pana Jezusa (prawa Nowego Testamentu) w budowaniu *cywilizacji miłości*.

Definicja *wolności*; wolność jako podstawa prawdziwej miłości; wolność do i wolność od; granice wolności; niewłaściwe wykorzystanie daru wolności; wolność darem Ducha; modlitwa o życie w wolności.

1. Człowiek obrazem Boga
2. Cel i szczęście człowieka
3. Prawo naturalne
4. Sumienie
5. Dekalog prawem Boga dla ludzi
6. Prawo Boże, a wolność człowieka

Wymagania

Uczeń:

- przedstawia znaczenie stworzenia człowieka jako obrazu Boga,
- charakteryzuje istotę kultu Serca Pana Jezusa,
- rozumie, potrzebę ciągłego życia w komunii z Chrystusem poprzez regularne przystępowanie do sakramentu pokuty i przyjmowanie Komunii św.
- wyjaśnia, na czym polega prawdziwe szczęście człowieka,
- rozumie znaczenie wypełniania przykazania miłości, jako drogi prowadzącej do szczęścia,
- podaje definicję miłości,
- wie na czym polega realizacja celów częściowych prowadzących do osiągnięcia celu ostatecznego,
- wie, co to są normy moralne,
- charakteryzuje grzech pierworodny, jako pierwsze nieposłuszeństwo człowieka wobec Boga,
- rozumie, na czym polega „złota zasada” postępowania,
- wymienia podstawowe zasady prawa naturalnego,
- potrafi wyjaśnić konieczność refleksyjnego postępowania, którego celem jest odróżnianie dobra od zła i wybór dobra,
- wie, czym jest zdrowe sumienie,
- rozumie konieczność kształtowania dobrego sumienia,
- wymienia choroby sumienia,
- potrafi wyjaśnić znaczenie codziennego rachunku sumienia,
- potrafi samodzielnie wyjaśnić znaczenie Dekalogu,
- wie na czym polega przestrzeganie prawa miłości Boga i bliźniego,
- wymienia osiem Błogosławieństw, jako podstawę *cywilizacji miłości*,
- rozumie znaczenie budowania na ziemi *cywilizacji miłości*,
- podaje definicję *wolności*,
- wie, czym są granice wolności,
- wskazuje różne rodzaje wolności,
- rozumie dlaczego podstawą prawdziwej miłości musi być wolność,
- potrafi modlić się o dar wolności.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach. Uczeń odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury.

Muzyka: Uczeń śpiewa ze słuchu.

Plastyka: Uczeń dokonuje interpretacji religijnych dzieł sztuki.

II. Źle rozumiana wolność – odejście z Bożej drogi

Cele katechetyczne

Przypomnienie sytuacji w jakiej znajdowali się ludzie po grzechu pierworodnym.

Ukazanie działania Boga, który nieprzerwanie kocha człowieka.

Zachęcenie do unikania w życiu grzechów.

Kształtowanie postawy ufności wobec Jezusa Chrystusa.

Ukazanie konieczności dochowania wierności Bogu w każdej, nawet najmniejszej sprawie.

Przypomnienie grzechów które nazywamy ciężkimi i lekkimi.

Zachęta do unikania nawet najmniejszych grzechów.

Kształtowanie postawy heroizmu w czynieniu dobra.

Szczegółowe ukazanie grzechów głównych i przeciwstawnych im cnót.

Zachęcenie do rozwijania w sobie cnót.

Kształtowanie postawy unikania wszelkich wad i grzechów.

Przedstawienie wpływu indywidualnego grzechu człowieka na całą wspólnotę Kościoła.

Ukazanie sytuacji, w której człowiek odpowiada za grzechy innych ludzi.

Zachęcanie do reagowania na grzech drugiego człowieka.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za całą wspólnotę Kościoła.

Przedstawienie, grzechów przeciwko Duchowi Świętemu.

Zachęta do unikania rozpacz i zwątpienia.

Kształtowanie postawy całkowitego zaufania Panu Jezusowi.

Przedstawienie, czym są pokusy i okazje do grzechu.

Zachęta do podjęcia walki z każdą pokusą.

Kształtowanie ufnej postawy dziecięctwa Bożego wspieranego przez Boga w walce ze złem.

Treści

Grzech pierworodny; działanie Boga, który kocha człowieka; odkupieńcza misja Jezusa Chrystusa; definicja grzechu; skutki każdego grzechu.

Rodzaje grzechów; grzech ciężki i lekki; cechy grzechu ciężkiego i lekkiego; znaczenie każdego czynu wykonanego przez człowieka; konieczność podejmowania heroicznej walki o dobro w codziennym życiu.

Grzechy główne i przeciwstawne im cnoty; konieczność unikania zła i kształtowania w sobie dobra.

Wpływ grzechu człowieka na całą wspólnotę Kościoła; sytuacje, w których człowiek ponosi odpowiedzialność za grzechy popełnione przez drugiego człowieka; grzechy cudze; konieczność reagowania na grzechy popełniane przez drugiego człowieka. .

Postawa odrzucająca łaskę zbawienia; zwątpienie i rozpacz; zuchwałość wobec Ducha Świętego; ufne oczekiwanie Bożego błogosławieństwa; zachowanie nadziei, której źródłem jest zmartwychwstały Jezus; miłosierdzie Boga.

Pokusy; okazje do grzechu; działanie szatana; podejmowanie wewnętrznej walki z każdym złem; działanie łaski Bożej wspierającej człowieka w walce ze złem; działanie Aniołów Stróżów.

7. Grzech nieposłuszeństwem Bogu

8. Grzech ciężki i lekki

9. Grzechy główne i przeciwstawne im cnoty

10. Grzechy cudze

11. Grzechy przeciwko Duchowi Świętemu

12. Pokusy i okazje do grzechu

Wymagania

Uczeń:

- potrafi wyjaśnić, co grzech niszczy w człowieku,
- swoimi słowami opisuje działania Boga po grzechu pierworodnym,
- rozumie konieczność unikania grzechów w swoim życiu,
- okazuje wdzięczność Panu Jezusowi za Jego ofiarę dającą ludziom zbawienie,
- potrafi samodzielnie powiedzieć co to jest grzech ciężki i lekki oraz jakie są ich cechy,
- rozumie, czym jest heroiczna walka o dobro w codziennym życiu,
- wie, jakie jest znaczenie dla Boga każdego czynu człowieka,
- potrafi wymienić i opisać wszystkie grzechy główne,
- potrafi wymienić i opisać cnoty przeciwstawne grzechom głównym,
- rozumie konieczność unikania grzechów i wad oraz kształtowania w sobie dobra,
- wie, że Kościół jest Mistycznym Ciałem Chrystusa, a każdy grzech ma wpływ na całą wspólnotę Kościoła,
- potrafi wyjaśnić, czym są grzechy cudze i wymienia je,
- rozumie konieczność reagowania na grzechy popełniane przez innych ludzi,
- potrafi powiedzieć, czym są grzechy przeciwko Duchowi Świętemu,
- rozumie konieczność zachowania nadziei w każdej trudnej sytuacji życiowej,
- potrafi zawierzyć siebie Bożemu Miłosierdziu,
- potrafi powiedzieć, czym są pokusy i okazje do grzechów,
- wie, jakie jest działanie szatana, kuszącego człowieka do zła,
- potrafi wyjaśnić na czym polega działanie łaski Bożej umacniającej ludzi w walce ze złem,
- zna inne modlitwy do Anioła Stróża.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach. Uczeń odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury.

III. Relacja z Bogiem

Cele katechetyczne

Ukazanie, jakie znaczenie dla całego życia ma zarezerwowanie dla Pana Boga pierwszego miejsca.

Wyjaśnienie w jaki sposób można okazać Panu Bogu cześć.

Przybliżenie znaczenia ofiary składanej Panu Bogu.

Przypomnienie czterech rodzajów modlitw.

Zachęta do oddania Panu Bogu pierwszego miejsca w swoim życiu. Kształtowanie wobec Pana Boga postawy czci.

Wyjaśnienie znaczenia wiary w Boga jako światła rozjaśniającego mroki życia.

Ukazanie pewności wiary w Boga. Wyjaśnienie grzechów przeciwko wierze.

Zachęcenie do modlitwy o wiarę.

Kształtowanie postawy ufnej wiary Panu Bogu.

Wyjaśnienie, czym są bożki współczesnego człowieka.

Przedstawienie różnych bożków zajmujących miejsce Boga we współczesnym świecie.

Ukazanie grzechów sprzeciwiających się pierwszemu przykazaniu Bożemu.

Zachęcanie do oddawania czci boskiej jedynie prawdziwemu Bogu.

Kształtowanie postawy zawierzenia swego życia Panu Bogu.

Przypomnienie pojęcia *świętości*. Ukazanie świętości Boga.

Wyjaśnienie znaczenia naśladowania życia Świętych.

Przedstawienie postaci św. Teresy Benedykty od Krzyża.

Zachęcenie do ciągłego poszukiwania prawdy.

Kształtowanie postawy dążenia do świętości.

Przedstawienie osób, miejsc i rzeczy poświęconych Bogu.

Przybliżenie reguły i działalności zakonu franciszkanów.
Zachęcenie do właściwego wykorzystania w codziennym życiu rzeczy pobłogosławionych.
Kształtowanie postawy otwartości na działanie Bożej łaski.
Przedstawienie treści, jakie niesie w sobie Boże Imię.
Ukazanie różnych możliwości pełnego czci zwracania się do Boga Ojca, Syna Bożego i Ducha Świętego.
Przypomnienie roli nadanego lub przybranego imienia w życiu każdego człowieka.
Kształtowanie postawy szacunku wobec Bożego Imienia.
Ukazanie różnych barier utrudniających ludziom wzajemne zrozumienie się.
Wyjaśnienie czym jest złożona przysięga oraz ślub.
Przedstawienie grzechów przekraczających II przykazanie Boże.
Zachęta do zwracania się do Boga z uwielbieniem.
Kształtowanie postawy roztropności wobec wypowiedzianych słów.
Wyjaśnienie różnicy pomiędzy dniem szabatu, a niedzielą.
Ukazanie niedzieli jako pamiątki zmartwychwstania i źródła nadziei na życie wieczne.
Zachęta do systematycznego uczestnictwa w niedzielnej Eucharystii.
Kształtowanie postawy żywego uczestnictwa w niedzielnej Eucharystii.
Przedstawienie niedzielnej Mszy świętej jako znaku jedności całej wspólnoty Kościoła.
Wyjaśnienie czterech sposobów obecności Pana Jezusa w czasie każdej Eucharystii.
Zwrócenie uwagi na rangę każdej niedzieli w roku liturgicznym.
Kształtowanie postawy żywego uczestnictwa w każdej Eucharystii.
Ukazanie różnych form poświęcenia czasu w niedzielę Panu Bogu.
Zwrócenie uwagi na konieczność niedzielного odpoczynku.
Przedstawienie różnych form spędzenia czasu niedzieli z bliskimi.
Ukazanie niedzieli jako dnia miłosierdzia dla potrzebujących
Zachęcenie do aktywnego odpoczynku w gronie rodziny na łonie natury.

Treści

Treść I przykazania Bożego; znaczenie oddania Panu Bogu pierwszego miejsca w życiu; składanie Bogu ofiary; modlitwa uwielbienie; modlitwa dziękczynienia; modlitwa prześlągania; modlitwa prośby; różne rodzaje oddawania Panu Bogu czci.
Wiara światłem człowieka; zapewnienia Pana Jezusa odnoszące się do pewności wiary; modlitwa o wiarę; troska o rozwój wiary; zaniedbanie pogłębiania wiary; niewiara; zwątpienie; ateizm; konieczność współpracy człowieka z Bogiem w rozwoju wiary.
Odrzucenie Boga; Bożki współczesnego człowieka; zabobon; bałwochwalstwo; wróżbiarstwo; kuszenie Boga; świętokradztwo.
Świętość Boga; wezwanie wiernych do dążenia do świętości; Edyty Stein – św. Teresy Benedykty od Krzyża; konieczność poszukiwania prawdy w życiu; dążenie do świętości.
Osoby poświęcone Bogu: biskupi, prezbiterzy i diakoni, siostry, bracia i ojcowie zakonni, świeckie osoby konsekrowane; zakon św. Franciszka; miejsca poświęcone Bogu: kościół, kaplica, kalwaria; błogosławienie domów i przedmiotów.
Perykopa o powołaniu Mojżesza; znaczenie Imienia Bożego JAHWE – *Jestem Który Jestem*; określenia odnoszące się do osoby Syna Bożego – *Jezus* i *Chrystus*, tytuły nadawane Duchowi Świętemu;
różne sposoby oddawania czci Bożemu Imieniu; wypowiedzianie z szacunkiem imienia Maryi i świętych;
rola nadanego na chrzcie imienia w życiu człowieka.
Bariery komunikacyjne; różnice w rozumieniu wypowiedzianych słów przez innych ludzi, a Boga; przysięga ślub; sposoby uwielbienia Boga; wymawianie Imienia Bożego nadaremno; niepotrzebne przysięganie; bluźnierstwo; przekleństwo; krzywoprzysięstwo; wiarołomstwo.
Szabat dniem odpoczynku; eklezjalny i eschatologiczny wymiar Eucharystii; niedziela dniem zmartwychwstania i źródłem nadziei na życie wieczne.

Niedzielną Eucharystią znakiem jedności Kościoła; Chrystus obecny na Mszy Świętej w osobie kapłana, zgromadzonym ludzie, w odczytywanym słowie Ewangelii oraz pod postaciami Eucharystycznymi; niedziela uroczystością; pełne uczestnictwo w Eucharystii; tajemnica daru Eucharystii.

Znaczenie indywidualnej lektury Pisma Świętego; modlitwa w gronie rodzinnym; prace nakazane przez miłość; rola odpoczynku; sposoby spędzania czasu w gronie rodzinnym; sposoby okazywania miłosierdzia potrzebującym.

13. Tylko Bogu oddaję cześć
14. Troska o wiarę
15. Bożki współczesnego człowieka
16. Przykład życia świętych
17. Osoby, miejsca i rzeczy poświęcone Bogu
18. Imię Boże
19. Przysięga i ślub
20. Niedziela dniem zmartwychwstania
21. Udział we Mszy świętej
22. Poświęcenie czasu Bogu i bliźnim

Wymagania

Uczeń:

- wie, jakie jest znaczenie I przykazania Bożego,
- potrafi utworzyć hierarchię wartości ze wskazaniem miejsca należnego Panu Bogu,
- wyjaśnia znaczenie oddania Bogu pierwszego miejsca w życiu człowieka,
- samodzielnie formułuje różne rodzaje modlitw skierowanych do Pana Boga,
- wie w jaki sposób oddaje się Panu Bogu cześć,
- potrafi wyjaśnić, czym jest wiara,
- wie w jaki sposób należy modlić się o wiarę,
- wyjaśnia dlaczego jest konieczna troska człowieka o rozwój wiary,
- wymienia grzechy przeciwstawiające się wierze,
- wie, jakie są konsekwencje odrzucenia Pana Boga,
- wyjaśnia pojęcie *bożków współczesnego świata*,
- potrafi wymienić i krótko scharakteryzować grzechy przeciwko I przykazaniu Bożemu,
- rozumie jakie jest znaczenie zawierzenia swojego życia Panu Bogu,
- potrafi własnymi słowami wyjaśnić czym jest świętość,
- charakteryzuje świętość Boga oraz Jego wezwanie skierowane do człowieka, aby starać się osiągnąć świętości w codziennym życiu,
- krótko przedstawia postać św. Teresy Benedykty od Krzyża,
- rozumie znaczenie ciągłego poszukiwania prawdy, wymienia osoby poświęcone Bogu,
- krótko charakteryzuje zakon św. Franciszka,
- wymienia i wyjaśnia znaczenie miejsc poświęconych Panu Bogu,
- tłumaczy samodzielnie znaczenie błogosławienia domów i przedmiotów,
- charakteryzuje historię biblijną opisującą objawienie Mojżeszowi,
- potrafi wyjaśnić, w jaki sposób należy rozumieć Boże Imię tłumaczone słowami *Jestem Który Jestem*,
- wyjaśnia różne określenia Syna Bożego i Ducha Świętego,
- wie na czym polega wypowiadanie ze czcią Imienia Bożego, Maryi i świętych,
- rozumie znaczenie swojego imienia,
- wyjaśnia, co może utrudnić kontakt z drugim człowiekiem,
- rozumie na czym polega różnica w rozmowie z drugim człowiekiem, a Panem Bogiem,
- charakteryzuje przysięgę i ślub,

- wyjaśnia grzechy przekraczające II przykazanie Boże,
- potrafi wypowiedzieć słowa wielbiące Boga,
- wyjaśnia, jaka jest różnica pomiędzy świętowaniem szabatu, a niedzieli,
- argumentuje konieczność uczestnictwa w niedzielnej Eucharystii,
- potrafi wytłumaczyć, dlaczego niedziela jest dniem zmartwychwstania,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego niedziela jest znakiem jedności Kościoła,
- wymienia sposoby obecności Chrystusa w czasie każdej Eucharystii,
- wie na czym polega pełne i żywe uczestnictwo w Eucharystii,
- charakteryzuje znaczenie niedzieli jako uroczystości,
- potrafi wyjaśnić w jaki sposób można poświęcić czas niedzieli Panu Bogu,
- wymienia sposoby spędzenia czasu niedzieli w gronie rodzinnym,
- charakteryzuje różnicę pomiędzy pracami niekoniecznymi i nakazanymi przez miłość,
- wyjaśnia znaczenie odpoczynku dla człowieka.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Muzyka: Uczeń śpiewa ze słuchu.

Historia i społeczeństwo: Uczeń podaje charakterystyczne cechy wspólnoty Kościoła w Polsce.

IV. Odpowiedzialność za siebie i relacja z bliźnim

Cele katechetyczne

Pogłębienie rozumienia znaczenia rodziny w życiu człowieka.

Ukazanie konieczności otaczania troską życie człowieka od poczęcia.

Przedstawienie wagi nierozzerwalności sakramentu małżeństw będącego podstawą rodziny.

Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny.

Pogłębienie rozumienia obowiązku okazywania czci swoim rodzicom.

Przedstawienie obowiązków, jakie rodzice mają wobec swoich dzieci.

Omówienie warunków okazywania posłuszeństwa swoim rodzicom.

Kształtowanie postawy szacunku wobec rodziców i chrzestnych.

Przedstawienie, na podstawie biblijnych przykładów Kaina i Abela oraz synów Jakuba, różnych relacji zachodzących wśród rodzeństwa.

Zachęcenie do rozwijania i okazywania miłości braterskiej.

Pogłębienie rozumienia roli dziadków w życiu rodzinnym.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje rodzeństwo i osoby starsze, szczególnie dziadków.

Przedstawienie i omówienie praw oraz obowiązków młodego człowieka.

Ukazanie sposobu postępowania wobec wychowawców, nauczycieli, katechetów i przełożonych.

Przedstawienie obowiązków przełożonych wobec podwładnych im pracowników.

Kształtowanie postawy szacunku wobec wychowawców, nauczycieli i katechetów.

Ukazanie Kościoła jako wspólnoty ludzi wierzących w Chrystusa – Ludu Bożego.

Przypomnienie podstawowych obowiązków wobec Kościoła i Ojczyzny

Kształtowanie postawy miłości Ojczyzny.

Przedstawienie Boga, jako Pana życia, które jest Jego darem dla człowieka.

Ukazanie bezwarunkowej wartości ludzkiego życia.

Omówienie czynów, które godzą w wartość ludzkiego życia.

Kształtowanie postawy szacunku wobec życia każdego człowieka.

Omówienie zachowań wpływających pozytywnie na ludzkie zdrowie i życie.

Przedstawienie sytuacji, w których człowiek ofiarując siebie może stać się darem ratującym życie drugiej osoby.

Uświadomienie wartości każdego ludzkiego życia.
Kształtowanie postawy bezwarunkowej miłości bliźniego.
Ukazanie dążenia do świętości jako celu ludzkiego życia.
Przypomnienie prawdy, że człowiek jest dzieckiem Bożym stworzonym na Jego obraz i podobieństwo.
Omówienie znaczenia ludzkiej duszy.
Kształtowanie postawy odpowiedzialności za nadprzyrodzone życie swojej duszy.
Przypomnienie prawdy, że Pan Bóg powierzył ludziom panowanie nad światem.
Przedstawienie panowania nad światem jako troski o całe środowisko otaczające człowieka.
Ukazanie ludzi jako współpracowników Pana Boga w dziele stworzenia.
Kształtowanie postawy odpowiedzialności za świat otaczający człowieka.
Przedstawienie podstawowych prawd odnoszących się do stworzenia człowieka jako mężczyzny i kobiety.
Omówienie grzechów godzących w nierozdzielność sakramentu małżeństwa.
Ukazanie prawa każdego człowieka do intymności.
Kształtowanie pozytywnej postawy wobec człowieka stworzonego jako osobę obdarzoną płcią.
Przedstawienie różnorodnie rozumianego znaczenia słowa *miłość*.
Ukazanie prawdziwej miłości jako trwałej i świadomej postawy.
Porównanie uczucia zakochania z postawą miłości.
Kształtowanie postawy dążącej do zachowania przedmałżeńskiej czystości.
Przypomnienie wiadomości związanych z sakramentalnym małżeństwem.
Wyjaśnienie na czym polega życie w czystości małżonków i osób żyjących samotnie.
Omówienie grzechów przekraczających VI przykazanie Boże.
Kształtowanie postawy odpowiedzialności za realizację swojego życiowego powołania.
Przypomnienie znaczenia dóbr materialnych w życiu człowieka.
Omówienia odpowiedzialności, jaką człowiek ponosi przed Bogiem i ludźmi za posiadane dobra materialne.
Przedstawienie nauczania Pana Jezusa na odnoszącego się do posiadanych dóbr materialnych.
Kształtowanie postawy wrażliwości na ludzką biedę.
Uwrażliwienie na konieczność odpowiedniego używania rzeczy, które są osobistą własnością.
Przedstawienie wpływu, jaki wywiera bałagan i ład na człowieka przebywającego w danym środowisku.
Omówienie grzechów przekraczających siódme przykazanie Boże.
Kształtowanie postaw proekologicznych.
Omówienie znaczenia pracy w życiu człowieka.
Przedstawienie, czym stała się po grzechu pierworodnym trudność związana z pracą wykonywaną przez ludzi.
Omówienie grzechów związanych z pracą wykonywaną przez ludzi.
Kształtowanie postawy pracowitości.
Wyjaśnienie na czym polega *sprawiedliwość społeczna*.
Ukazanie różnorodnych możliwości wspierania ludzi potrzebujących pomocy.
Omówienie znaczenia, jakie odgrywają pieniądze w życiu człowieka.
Kształtowanie postawy wrażliwości społecznej.
Przypomnienie wiadomości związanych z właściwym rozumieniem pojęcia *prawdy*.
Ukazanie Jezusa Chrystusa jako świadka Bożej prawdy.
Przedstawienie szatana jako ojca kłamstwa.
Kształtowanie postawy prawdomówności.
Ukazanie znaczenia jakie ma w życiu człowieka posiadanie dobrego imienia.
Przedstawienie konsekwencji związanych z byciem świadkiem różnych sytuacji życiowych.
Omówienie grzechów godzących w dobre imię drugiego człowieka.
Kształtowanie postawy troski o dobre imię swoje własne i innych ludzi.
Uwrażliwienie na skutki, jakie wywierają na ludziach słowa wypowiedziane przez innych ludzi.

Przedstawienie znaczenia rozmowy w kształtowaniu odpowiednich relacji międzyludzkich.
Ukazanie Pana Boga jako źródła *piękna* oraz przedstawienie związku łączącego *piękno z prawdą*.
Kształtowanie postawy odpowiedzialności za wypowiedziane przez siebie słowa.
Przypomnienie znaczenia jakie odgrywa dochowanie wierności w małżeństwie.
Uświadomienie roli, jaka odgrywają obrączki w życiu małżeńskim.
Omówienie grzechów przekraczających dziewiąte przykazanie Boże.
Kształtowanie postawy prawdziwej wstydlivosti.
Przedstawienie *zazdrości* i *chciwości*, jako przyczyn rodzących międzyludzkie konflikty.
Ukazanie konieczności panowania nad swoimi pragnieniami.
Przedstawienie Pana Boga, jako ostatecznego celu, który może zaspokoić wszelkie ludzkie pragnienia.
Kształtowanie postawy opanowania.
Przedstawienie różnych rodzajów dziedziczonych temperamentów.
Omówienie roli posiadanego charakteru w podejmowaniu codziennych decyzji i rozwiązywaniu różnych sytuacji życiowych.
Ukazanie znaczenia modlitwy w codziennym życiu.
Uwrażliwienie na potrzebę przejścia odpowiedzialności za kształtowanie własnej osobowości.

Treści

Początek życia ludzkiego; sakrament małżeństwa podstawą rodziny; nierozzerwalność sakramentu małżeństwa; dary, którymi Chrystus obdarza rodzinę; relacje zachodzące w rodzinie; zasady obowiązujące w rodzinie.
Obowiązki rodziców wobec dzieci; znaczenie sformułowania *czcić swoich rodziców*; rola rodziny w życiu człowieka; zasady okazywania posłuszeństwa swoim rodzicom; obowiązek zatroszczenia się o swoich chorych i zniedołężniałych rodziców; miłość Boga do każdego człowieka; śmierć rodziców.
Historia braterskiej zazdrości – Kaina i Abela; przebaczenie urazów ratunkiem dla rodziny – synowie Józefa; potrzeba troski o rozwój miłości braterskiej; okazywanie troski o młodsze rodzeństwo oraz dawanie mu dobrego przykładu; znaczenie dziadków w życiu rodziny; konieczność otoczenia opieką chorych i zniedołężniałych osób należących do rodziny; okazywanie szacunku starszym osobom.
Wspólnoty, do których należą uczniowie i dorośli; starania wkładane w proces edukacyjny przez uczniów, nauczycieli i wychowawców; rola katechezy; prawa młodego człowieka; obowiązki ucznia; modlitwa ucznia; obowiązki pracowników oraz pracodawców i przełożonych.
Kościół wspólnotą ludzi wierzących w Chrystusa; przynależność człowieka do społeczeństwa; otwartość Kościoła na społeczeństwo; świadectwo aktywnej wiary -*Tak też i wiara, jeśli nie byłaby połączona z uczynkami, martwa jest sama w sobie* (Jk 2, 17); podstawowe obowiązki ludzi wierzących wobec wspólnoty Kościoła i Ojczyzny.
Znaczenie V przykazania; Bóg panem życia; rola *cywilizacji miłości*; wzajemny szacunek i miłość podstawą wolności; działalność św. Matki Teresy z Kalkuty; grzechy przeciwko życiu: zabójstwo, bezpodstawne narażanie na niebezpieczeństwo, szkodenie na zdrowiu, eutanazja, aborcja, eksperymenty na embrionach, samobójstwo; bezwarunkowa godność każdego człowieka; konieczność udzielania pomocy każdemu człowiekowi.
Wartość ludzkiego ciała; postępowanie zapewniające zdrowie ludzkiego ciała; konieczność niesienia pomocy osobom poszkodowanym w wypadku; największa miłość – oddać życie swoje za przyjaciół (zostanie dawcą krwi lub posiadanie oświadczenia woli ze zgodą na pobranie po śmierci narządów); grzechy: niszczenie zdrowia, torturowanie, terroryzm, okaleczanie; właściwe postępowanie z ludzkim ciałem po jego śmierci; niezależność entuzjazmu i radości życia od prawidłowego rozwoju ciała..
Konieczność rozwijania w sobie pragnienia do świętości; znaczenie dla człowieka jego nieśmiertelnej duszy; wykorzystanie w życiu Bożych darów; nadprzyrodzone życie duszy i jego rozwój; troska Jezusa o zdrowie ludzkiej duszy – odpuszczenie grzechów; trwanie w grzechu

ciężkim – nadprzyrodzonym zabójstwem; zdrowie sumienia; zgorszenie.

Nauczanie papieża Franciszka o ziemi jako o wspólnym domu; fragmenty *Pieśni słonecznej* św. Franciszka; konieczność troski o życie stworzeń istniejących na ziemi; współpraca ludzi w dziele stworzenia; ponoszenie odpowiedzialności za degradowanie środowiska naturalnego; rozwijanie posiadanych talentów.

Znaczenie VI przykazania; stworzenie człowieka jako osobę obdarzoną płcią; rola płci; równość mężczyzny i kobiety; grzechy przeciwko małżeńskiej wierności; prawo do intymności; grzechy przeciwko intymności; zagrożenia pochodzące z Internetu; odwaga w podejmowaniu zadań wynikających z bycia kobietą i mężczyzną.

Znaczenie słowa *miłość*; postawa miłości; *zakochanie* – przemijający stan emocjonalny, który może być początkiem trwałej postawy *miłości*; znaczenie inicjacji seksualnej i współżycia małżeńskiego; kochający się i wierni sobie małżonkowie podstawą szczęśliwego życia rodzinnego.

Drogi życiowego powołania; sakrament małżeństwa wspólnotą fizyczną, psychiczną i duchową; wybór współmałżonka decyzją, wpływającą na całe ludzkie życie; błędne podstawy „życia na próbę”; trudności i problemy doświadczane po zawarciu sakramentu małżeństwa; życie w czystości; grzechy przeciwko czystości łamiące szóste przykazanie.

Znaczenie VII przykazania Bożego; dobra materialne darem Boga dla człowieka; niebezpieczeństwo przyjmowania posiadania dóbr materialnych za cel sam w sobie; korzystanie z dóbr materialnych drogą prowadzącą do celu ostatecznego; przemijalność dóbr materialnych; rodzaje posiadanych własności; odpowiedzialność ponoszona przed Bogiem i ludźmi za posiadane dobra materialne; przypowieść o bogaczu i ubogim Łazarzu; grzech chciwości i przeciwstawna mu cnota hojności.

Odpowiedzialność ponoszona przez człowieka za posiadane własne rzeczy materialne; kształtowanie otoczenia, w który się przebywa; przedmioty wypożyczone; rzeczy wspólne, z których mogą wszyscy korzystać; problemy związane z wyrzucaniem niepotrzebnych rzeczy; grzechy przekraczające VII przykazanie Boże; uzależnienie się od posiadanych przedmiotów; osłabienie relacji międzyludzkich jako skutek uzależnienia od posiadanych rzeczy.

Troka o ziemię zadaniem powierzonym człowiekowi; praca w życiu Pana Jezusa; przyczyny trudu pracy; wykonywanie pracy z miłością; rodzaje pracy; praca dobrem człowieka; grzechy pracowników i pracodawców; praca dzieci.

Pojęcia: *sprawiedliwość*, *bezstronność* i *godność*; sprawiedliwość społeczna jako podstawa pokoju; nieuczciwe traktowanie pracy osób żyjących w krajach trzeciego świata; grzech zaniechania; miłość źródłem sprawiedliwości; potrzeba niesienia pomocy ludziom ubogim; konieczność udzielania pomocy takiej, jakiej każdy potrzebuje; potrzeba okazywania Panu Bogu wdzięczności; właściwe wykorzystanie posiadanych środków pieniężnych.

Znaczenie VIII przykazania; definicja *prawdy*; poznanie prawdy podstawą podejmowania dobrych decyzji; prawda obiektywna i subiektywna; jedynie Bóg zna całą prawdę; naśladowanie Pana Jezusa podstawą budowania swojego życia na prawdzie; mówienie prawdy; kłamstwo; szatan ojcem kłamstwa; znaczeni obłudy.

Znaczenie imienia; Bóg zna imię każdego człowieka; znaczenie nadania nowego imienia; troska o dobre imię własne i innych ludzi; dyskrecja; dawanie świadectwa; grzechy przeciwko VIII przykazaniu; zniszczenie dobrego imienia drugiego człowieka; niepotrzebne wyjawianie wad i złych uczynków drugiego człowieka.

Dar mowy; znaczenie i waga wypowiedzanych słów; trzy sita Sokratesa; sprawy, o których należy rozmawiać z innymi ludźmi; konieczność wyjaśniania nieporozumień; dochowanie tajemnicy; sztuka rozmowy – uważnego słuchania i rozsądnego mówienia; znaczenie wiadomości przekazywanych przez mass media; wypowiedzane słowa odzwierciedleniem wnętrza człowieka; wybór powiernika; wypowiedzane słowa podstawą kontaktu z Panem Bogiem; grzechy przeciwko darowi mowy.

Znaczenie IX przykazania; czystość i wierność; pociąg seksualny; przyrzeczenia małżeńskie; znaczenie obrączek; namawianie do zdrady; panowanie nad swoimi pragnieniami; zawieranie nowych znajomości; modlitwa o dar czystości; znaczenie wstydu; intymność.

Znaczenie X przykazania; życzliwość okazywana drugiemu człowiekowi; grzech zazdrości i chciwości; dobre pragnienia; wartości trwałe; zaspokojenie pragnień przez Boga; życzyć dobra

drugiemu człowiekowi; Boża Opatrzność; stałe pamiętanie o konieczności niesienia pomocy osobom potrzebującym i biednym.

Różnorodne charaktery: melancholik, choleryk, flegmatyk, sangwinik; temperament; kształtowanie własnej osobowości; znaczenie codziennej modlitwy; relacja łącząca posiadane cechy charakteru z podejmowanymi pod ich wpływem decyzjami i popełnianymi czynami; pragnienie życia w jedności z Panem Bogiem; znaczenie cnoty; cztery cnoty główne.

23. Rodzina źródłem życia
24. Rodzice
25. Rodzeństwo i dziadkowie
26. Wychowawcy i przełożeni
27. Kościół i Ojczyzna
28. Życie ludzkie darem i zadaniem od Boga
29. Życie i zdrowie ciała
30. Troska o życie i zdrowie duszy
31. Troska o świat
32. Mężczyzna i niewiasta – dar i zadanie
33. Zakochanie i droga do miłości
34. Sakramentalne małżeństwo dziś
35. Rzeczy materialne – darem i zadaniem
36. Troska o wartości materialne
37. Praca w życiu człowieka
38. Sprawiedliwość i uczciwość
39. Prawda w moim życiu
40. Troska o dobre imię bliźniego
41. Znaczenie wypowiedzianych słów
42. Czyste serce rodzi wierność
43. Potrzeba życzliwości
44. W Duchu Świętym kształtuję siebie

Wymagania

Uczeń:

- rozumie znaczenie rodziny jako źródła, w którym rozpoczyna się życie człowieka,
- wie na czym polega nierozzerwalność sakramentu małżeństwa oraz jakimi łaskami Chrystus wspiera małżonków,
- potrafi określić, czym jest przynależność do rodziny,
- potrafi szeroko wyjaśnić znaczenie słowa *czcić*,
- wyjaśnia, w jakich sytuacjach należy okazywać rodzicom posłuszeństwo,
- charakteryzuje obowiązki dzieci wobec rodziców,
- zna wartość każdego człowieka w oczach Boga,
- samodzielnie interpretuje biblijne historie Kaina i Abela oraz synów Jakuba wnioskując, jaki może być wpływ zazdrości i przebaczenia urazów na relacje łączące rodzeństwo,
- potrafi wyjaśnić, na czym polega miłość braterska
- charakteryzuje obowiązki wobec dziadków i starszych członków rodziny,
- wie, na czym polega okazanie szacunku osobom starszym
- wymienia wspólnoty, do których należą uczniowie,
- zna prawa i obowiązki młodego człowieka (szczególnie ucznia),
- wie co jest celem katechezy,
- argumentuje konieczność polecania Panu Bogu na modlitwie codziennych uczniowskich trosk,
- potrafi wymienić podstawowe prawa i obowiązki pracowników oraz pracodawców,
- charakteryzuje otwartość Kościoła na społeczeństwo,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego wiara bez uczynków jest martwa,

- wie, jak zrealizować podstawowe obowiązki wobec wspólnoty Kościoła i Ojczyzny,
- wskazuje Boga jako Pana życia,
- potrafi wyjaśnić, na czym polega *cywilizacja miłości*,
- wie w jaki sposób można okazać troskę o życie każdego człowieka,
- zna grzechy przekraczające V przykazanie Boże,
- potrafi samodzielnie podziękować Panu Bogu za dar życia,
- zna wartość ludzkiego ciała,
- wie, w jaki sposób można zatroszczyć się o zdrowie swojego ciała,
- potrafi udzielić innym podstawowej pomocy,
- potrafi swoimi słowami powiedzieć na czym polega okazanie bliźniemu największej miłości,
- wie, w jaki sposób może okazać troskę o życie i zdrowie innych ludzi,
- potrafi wyjaśnić, w jaki sposób należy troszczyć się o zdrowie swojej duszy,
- wie, na czym polega dążenie do świętości,
- troszczy się o życie nadprzyrodzone swojej nieśmiertelnej duszy,
- potrafi samodzielnie podziękować Chrystusowi za dar odpuszczenia grzechów,
- wie, że ziemia jest darem danym ludziom przez Boga,
- potrafi podziękować Bogu za otaczający go świat,
- dostrzega konieczność troski o otaczające go środowisko naturalne,
- zna zachowania proekologiczne,
- zna swoje talenty,
- dąży do rozwoju własnych talentów,
- potrafi własnymi słowami powiedzieć czego dotyczy VI przykazanie Boże,
- rozumie znaczenie daru płci,
- potrafi wyjaśnić na czym polega równość mężczyzny i kobiety,
- potrafi wyjaśnić czym jest intymność,
- zna grzechy przeciwko intymności,
- wie, jak unikać zagrożeń pochodzących z Internetu,
- potrafi podać różnice jakie są pomiędzy zakochaniem, a miłością,
- wie jakie jest znaczenie inicjacji seksualnej i współżycia małżeńskiego,
- potrafi podać argumenty za odłożeniem inicjacji seksualnej do czasu zawarcia małżeństwa,
- rozumie, że podstawą szczęśliwej rodziny są kochający się i wierni sobie małżonkowie,
- potrafi wymienić różne drogi powołania,
- wyjaśnia czym jest sakrament małżeństwa,
- zna argumenty przeciwko wspólnemu „życiu na próbę”,
- wie, że zawarcie sakramentu małżeństwa to zaproszenie Chrystusa do codziennego życia małżonków,
- rozumie znaczenia życia w czystości, - wie, że w małżeństwie człowiek staje się darem dla współmałżonka,
- wie, jakie jest znaczenie dóbr materialnych,
- potrafi wskazać Boga, jako Pana wszelkich dóbr materialnych,
- potrafi powiedzieć na czym polega przemijalność dóbr materialnych,
- wie, w jaki sposób należy korzystać z dóbr materialnych,
- wyjaśnia znaczenie przypowieści o bogaczu i Łazarzu,
- wyjaśnia czym jest chciwość i hojność,
- wie, dlaczego należy troszczyć się o rzeczy własne,
- rozumie, jakie jest znaczenie dbania w swoim otoczeniu o ład i porządek,
- potrafi wyjaśnić, w jaki sposób należy troszczyć się o rzeczy innych ludzi i o rzeczy wspólne,
- wie, na czym polega niebezpieczeństwo uzależnienia się od posiadanych przedmiotów,
- wie, jakie jest znaczenie pracy w życiu człowieka,
- świadomie zaczyna zastanawiać się nad swoimi talentami i pracą, jaką chce wykonywać w przyszłości,

- zna grzechy, jakie mogą popełniać pracownicy i pracodawcy,
- potrafi swoimi słowami wyjaśnić pojęcia: *sprawiedliwość*, *bezstronność* i *godność*,
- wie, na czym polega sprawiedliwość społeczna,
- zna sposoby udzielenia pomocy ludziom żyjącym w krajach trzeciego świata,
- potrafi swoimi słowami powiedzieć, jak należy udzielać innym pomocy,
- wie, w jaki sposób okazać wdzięczność Panu Bogu za wszelkie posiadane dobra,
- potrafi swoimi słowami powiedzieć, czego dotyczy VIII przykazanie Boże,
- wie, czym jest prawda i wymienia Boga, jako Pana, który zna całą prawdę,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego naśladowanie Pana Jezusa to budowanie swojego życia na prawdzie,
- wie kto jest ojcem kłamstwa
- wyjaśnia skutki kłamstwa,
- wie, jakie jest znaczenie imienia, które posiada,
- wyjaśnia swoimi słowami prawdę, że Pan Bóg zna każdego człowieka po imieniu,
- wyjaśnia, dlaczego należy troszczyć się o dobre imię swoje własne i innych ludzi,
- rozumie, dlaczego niepotrzebnie nie należy wyjawiać wad i złych czynów drugiego człowieka,
- wyjaśnia rolę daru mowy,
- wie co należy mówić, a co otoczyć milczeniem,
- rozumie znaczenie dochowania tajemnicy,
- widzi umiejętność rozmowy, jako prawdziwą sztukę porozumienia się z drugim człowiekiem,
- potrafi wyjaśnić na czym polega rola powiernika i kto może być taką osobą,
- rozumie wypowiedziane słowa jako podstawę kontaktu z Panem Bogiem,
- wyjaśnia swoimi słowami znaczenie IX przykazania,
- rozumie znaczenie panowania i kontrolowania własnych popędów,
- wie, w jaki sposób należy uszanować wartość małżeństwa drugiego człowieka,
- potrafi wyjaśnić jakie jest znaczenie wierności w małżeństwie oraz jaką rolę pełnią noszone przez małżonków obrączki,
- wyjaśnia swoimi słowami znaczenie X przykazania Bożego,
- wie w jaki sposób można okazać drugiemu człowiekowi życzliwość,
- wskazuje Boga, jako jedyne Pana, który potrafi zaspokoić w sposób trwały wszystkie ludzkie potrzeby i pragnienia,
- wyjaśnia czym jest Boża Opatrzność,
- rozumie konieczność codziennego niesienia pomocy innym ludziom,
- potrafi wyjaśnić, na czym polega różnorodność ludzkich charakterów,
- rozumie jakie jest znaczenie posiadanych cech charakteru i temperamentu w podejmowaniu decyzji i odpowiednim postępowaniu,
- rozumie konieczność kształtowania własnej osobowości,
- wie w jaki sposób należy w swoim życiu dążyć do zachowania jedności z Panem Bogiem,
- potrafi powiedzieć czym są cnoty i jak można je w sobie rozwijać.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń sprawnie czyta teksty głośno i cicho; stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Biologia: Uczeń podaje przykłady właściwego spędzania wolnego czasu, z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa w czasie gier i zabaw ruchowych oraz poruszania się po drodze: wyjaśnia negatywny wpływ alkoholu, nikotyny i substancji psychoaktywnych na zdrowie człowieka, podaje propozycje asertywnych zachowań w przypadku presji otoczenia.

Historia i społeczeństwo: Uczeń wyjaśnia, w czym wyraża się odmiennność i niepowtarzalność każdego człowieka; podaje przykłady różnorodnych potrzeb człowieka oraz sposoby ich zaspokajania; wyjaśnia znaczenie rodziny w życiu oraz wskazuje przykłady praw i obowiązków

przysługujących poszczególnym członkom rodziny; wyraża opinie na temat kultywowania tradycji i gromadzenia pamiątek rodzinnych; tłumaczy, odwołując się do przykładów, na czym polega postępowanie sprawiedliwe, wyjaśnia, w czym przejawia się uprzejmość i tolerancja; podaje przykłady konfliktów między ludźmi i proponuje sposoby ich rozwiązywania.

Uczeń opisuje swoją „małą Ojczyznę”, uwzględniając tradycję historyczno-kulturową i problemy społeczno-gospodarcze: zbiera informacje o rozmaitych formach upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości „małej Ojczyzny”.

Wychowanie do życia w rodzinie: Podstawowe funkcje rodziny z podkreśleniem miejsca dziecka w rodzinie. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu. Wiąż rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie; konflikty i ich rozwiązywanie.

V. Wypełnianie Dekalogu z miłością

Cele katechetyczne

Uszczegółowienie znaczenia słowa *miłość*.

Przypomnienie trzech cnót Boskich.

Omówienie znaczenia cnoty miłości.

Przypomnienie przykazania miłości Boga i bliźniego.

Kształtowanie postawy miłości Boga, samego siebie i bliźniego.

Przypomnienie najważniejszego przykazania Pana Jezusa.

Ukazanie miłości Boga, jako starania się o życie w komunii ze wszystkimi Osobami Trójcy

Przenajświętszej.

Przedstawienie form okazywania miłości Panu Bogu.

Kształtowanie wobec Boga postawy bezinteresownej miłości.

Przedstawienie, jak duże znaczenie ma otaczanie samego siebie miłością.

Ukazanie kontrastu, jaki istnieje pomiędzy miłością samego siebie a egoizmem.

Uwrażliwienie na potrzebę dążenia do poznania prawdy o sobie samym.

Wskazanie troski o zbawienie swojej duszy, jako najważniejszego wyrazu miłości samego siebie.

Kształtowanie postawy dojrzałej miłości siebie samego, która polega na stawianiu sobie wymagań.

Przypomnienie nauczania Pana Jezusa o bliźnich.

Ukazanie sposobów okazywania miłości bliźniemu.

Przedstawienie miłości bliźniego, jako podstawę budującą wspólnotę Kościoła.

Kształtowanie postawy miłości bliźniego.

Treści

Bóg źródłem miłości; znaczenie słowa *miłość*; trzy cnoty Boskie; przykazanie miłości; odpowiedzenie bezwarunkową miłością na miłość Boga; konieczność pokochania samego siebie; okazywanie miłości drugiemu człowiekowi wyrazem okazywania miłości samemu Bogu; *Hymn o miłości* (1 Kor 13, 4-8); miłość ewangeliczna.

Najważniejsze przykazanie; miłość okazywana Panu Bogu; znaczenie życia w Bożej bliskości; przyjmowanie Bożej woli; troska o dzieci Boże; wprowadzanie pokoju i zgody; miłość łącząca Osoby Trójcy Przenajświętszej; bezinteresowna miłość Boga; pragnienie dobra i okazywanie go bliźnim wyrazem miłości Boga; życie w ciągłej duchowej komunii; częste przystępowanie do Komunii Świętej.

Miłość samego siebie warunkiem miłości bliźniego; poznawanie własnej osoby; egoizm; Pan Bóg kocha człowieka w prawdzie takim, jaki jest; konieczność pracy nad swoimi wadami; fałszywy obraz siebie samego; bezkrytyczna akceptacja siebie samego; stawianie sobie samemu wymagań; troska o swoje zbawienie; dążenie do zjednoczenia z Bogiem; modlitwa za siebie samego; troska o dobra doczesne.

Znaczenie miłości okazywanej bliźniemu; definicja *bliźniego*; miłość bliźniego pozytywnym nakazem Chrystusa; wyrażanie miłości w konkretnych czynach; miłość bliźniego wyrazem miłości

Boga; uczynki miłosierdzia wobec duszy i ciała; złe życzenia; stanie się przyczyną zgorszenia innych ludzi; znaczenie szczerości; miłość nieprzyjaciół.

45. Jak dobrze rozumieć cnotę miłości

46. Moja miłość okazywana Bogu

47. Moja miłość okazywana samemu sobie

48. Moja miłość okazywana bliźniemu

Wymagania

Uczeń:

- wymienia i wyjaśnia cnoty Boskie,
- potrafi swoimi słowami wyjaśnić, jakie jest znaczenie *miłości*,
- wie, na czym polega miłość bezwarunkowa,
- rozumie znaczenie miłości Boga, samego siebie i bliźniego w życiu każdego człowieka,
- potrafi swoimi słowami zinterpretować *Hymn o miłości* (1 Kor 13, 4-8),
- wie na czym polega miłość ewangeliczna,
- podaje treść Przykazania miłości,
- potrafi wyjaśnić, jaka jest zależność pomiędzy Dekalogiem, a Przykazaniem miłości,
- wie, w jaki sposób może okazać miłość Panu Bogu,
- wskazuje miłość, jako cnotę łączącą Osoby Trójcy Przenajświętszej,
- rozumie znaczenie ciągłego życia w komunii duchowej z Bogiem,
- rozumie, jaki jest znaczenie częstego przyjmowania Chrystusa w Komunii świętej,
- potrafi swoimi słowami wyjaśnić, jakie jest znaczenie okazywania miłości samemu sobie,
- rozumie konieczność poznania prawdy o sobie samym,
- wie, że Pan Bóg kocha każdego człowieka pomimo popełnianych przez ludzi grzechów,
- wie, że wyrazem miłości własnej jest troska o zbawienie swojej duszy,
- potrafi pomodlić się za siebie,
- wie w jaki sposób można okazać miłość bliźniemu,
- samodzielnie wyjaśnia, kogo możemy nazywać bliźnim,
- potrafi wymienić i samodzielnie wyjaśnić uczynki miłosierdzia,
- rozumie znaczenie dobrych życzeń,
- potrafi powiedzieć, w jaki sposób można okazać miłość nieprzyjaciółom,
- wskazuje miłość, jako podstawę pojednania.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Historia: Uczeń przedstawia przykłady osób, które w swoim życiu postępowały zgodnie z przykazaniem miłości.

Wychowanie do życia w rodzinie: Uczeń wyjaśnia znaczenie postawy miłości jako fundamentu, na którym opiera się całe życie rodzinne.

VI. Zaproszenie Chrystusa do królestwa Bożego

Cele katechetyczne

Przypomnienie treści *Błogosławieństw*.

Ukazanie *Błogosławieństw* Jezusa jako drogi prowadzącej do szczęśliwego życia już tu na ziemi.

Wyjaśnienie, o jakich ludziach mówi Pan Jezus w *Błogosławieństwach*.

Kształtowanie pragnienia podążania w swoim życiu drogą wskazaną przez *Błogosławieństwa*.

Wyjaśnienie, dlaczego ludzie smutni mogą być nazywani szczęśliwymi.
 Ukazanie sfery materialnej i duchowej pierwszego błogosławieństwa.
 Przedstawienie różnych rodzajów smutku i ich znaczenia.
 Kształtowanie postawy pragnienia życia radością, która swój początek czerpie w Chrystusie.
 Przedstawienie ludzi cichych jako tych, którzy odrzucają w swoim życiu przemoc.
 Ukazanie Chrystusa jako Pana cichego i pokornego.
 Wyjaśnienie różnicy w rozumieniu *sprawiedliwości* na sposób ludzki i na sposób Boży.
 Kształtowanie umiejętności wyciszenia się i dostrzegania ludzi potrzebujących pomocy.
 Wyjaśnienie, czym jest miłosierdzie.
 Wskazanie Bożego miłosierdzia jako źródła, w którym ma swój początek ludzkie miłosierdzie.
 Ukazanie, jakie znaczenie ma ludzkie serce w spotkaniu z Bogiem.
 Wyjaśnienie, że czystość serca polega na unikaniu grzech w swoim życiu. Kształtowanie umiejętności okazywania miłosierdzia bliźniemu oraz pragnienia życia w czystości.
 Wyjaśnienie, na czym polega życie w pokoju.
 Wskazanie pojednania się z Bogiem, jako podstawy życia w pokoju.
 Ukazanie, w jaki sposób postępuje świat wobec uczniów Chrystusa.
 Kształtowanie postawy odważnego wyznawania wiary.
 Uwrażliwienie na trudności jakich mogą doświadczyć w swoim życiu uczniowie Chrystusa.
 Ukazanie zawartej w *Błogosławieństwach* mądrości życiowej.
 Przedstawienie Błogosławieństw jako charakterystyki samego Chrystusa.
 Kształtowanie postawy otwartości i wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka.

Treści

Błogosławiony – szczęśliwy; posiadanie szczęścia w rozumieniu tego świata; pozorne szczęście; kazanie Chrystusa na Górze Błogosławieństw; trud wspinaczki; treść ośmiu Błogosławieństw Pana Jezusa; wypełnienie danej obietnicy; budowanie Królestwa Bożego na ziemi; udział w zmartwychwstaniu Chrystusa warunkiem szczęścia człowieka.
 Dostąpienie pocieszenia warunkiem szczęścia; znaczenie ubóstwa w sferze materialnej i duchowej; prostota i skromność w oczach Boga; bycie dzieckiem Bożym; znaczenie i rodzaje smutku; żal za popełnione grzechy; dostrzeganie zła; Chrystus pokonał zło szatana i pochodzący od niego grzech; życie w radości.
 Znaczenie medialnego gwaru; doświadczanie przemocy; troska o ziemię w której się mieszka; życie w łagodności i pokorze; Chrystus Królem pokoju; Boża obietnica posiadania ziemi – miejsca, w którym Bóg będzie dla ludzi najważniejszy; znaczenie wspólnoty Kościoła; znaczenie ciszy zewnętrznej i wewnętrznej; sprawiedliwość ziemską i Boską; św. Józef człowiekiem sprawiedliwym; konieczność szukania ludzi potrzebujących pomocy.
 Znaczenie miłosierdzia; Boże miłosierdzie; *Dzienniczek* św. Faustyny; zaufanie pokładane w Bogu; okazywanie miłosierdzia bliźnim; przypowieść o miłosiernym Samarytaninie; czystość serca; radość płynąca z doświadczenia bliskości Pana Boga; znaczenie serca w spotkaniu człowieka z Panem Bogiem; serce symbolem źródła życia; konieczność unikania grzechu; czujne i wrażliwe sumienie.
 Znaczenie pokoju; pokój, a spokój; wypełnianie swoich obowiązków; pojednanie z Bogiem; życie w konflikcie z Panem Bogiem; poznanie prawdy o sobie samym; pokój Bożym darem; naśladowanie Chrystusa; doświadczanie cierpienia; zjednoczenie własnego cierpienia z krzyżem Chrystusa; odważne wyznawanie wiary.
 Paradoks dostąpienia szczęścia na ziemi; niezrozumienie i odrzucenie ludzi wierzących przez świat; zniewolenie człowieka; totalitaryzmy; piękno życia w przyjaźni z Bogiem; znaczenie otwarcia na zło i odrzucenia Bożej miłości; Błogosławieństwa opisem osoby Chrystusa; droga miłości drogą uczniów Chrystusa; życie w wolności Chrystusa; naśladowanie Chrystusa.

49. Błogosławieni, czyli szczęśliwi

50. Błogosławieni ubodzy w duchu i ci, którzy się smucą

51. Błogosławieni cisi, i ci, którzy pragną sprawiedliwości
52. Błogosławieni miłosierni i czystego serca
53. Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój i cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości
54. Dostąpienie wiecznej chwały

Wymagania

Uczeń:

- wyjaśnia swoimi słowami znaczenie słowa *błogosławieni*,
- wie jaka jest różnica w rozumieniu szczęścia na sposób ludzki i według nauczania Pana Jezusa,
- potrafi swoimi słowami opowiedzieć o wygłoszonym przez Pana Jezusa Kazaniu na Górze Błogosławieństw,
- wyjaśnia dlaczego postępowanie zgodnie z Błogosławieństwami jest początkiem budowania już na ziemi Królestwa Bożego,
- potrafi wyjaśnić dlaczego Pan Jezus nazywa szczęśliwymi ludzi ubogich w duchu i smucących się,
- wie na czym polega bycie dzieckiem Bożym,
- wyjaśnia, jaki smutek prowadzi do zbawienia,
- stara się żyć radością dziecka Bożego,
- potrafi wyjaśnić dlaczego należy starać się o doświadczenie ciszy w swoim życiu,
- wie, dlaczego Chrystus jest Królem pokoju,
- rozumie, że w królestwie Bożym na pierwszym miejscu dla ludzi jest Bóg,
- wyjaśnia, jakie jest znaczenie wspólnoty Kościoła,
- potrafi wyjaśnić na podstawie osoby św. Józefa, kogo nazywamy człowiekiem sprawiedliwym,
- stara się, aby być człowiekiem sprawiedliwym,
- wyjaśnia na podstawie przykładów, czym jest miłosierdzie,
- wie kim była św. Faustyna i jakie treści zapisała w *Dzienniczku*,
- wskazuje miłosierdzie Boga jako źródło ludzkiego miłosierdzia,
- własnymi słowami tłumaczy sens przypowieści o miłosiernym samarytaninie,
- wie, na czym polega zaufanie pokładane w Panu Bogu,
- wyjaśnia, na czym polega czystość serca,
- rozumie znaczenie czystości serca w spotkaniu z Panem Bogiem,
- swoimi słowami wyjaśnia, jakie jest znaczenie życia w pokoju,
- tłumaczy, na czym polega różnica pomiędzy życiem w pokoju, a spokojem,
- wie, jak należy troszczyć się o pojednanie z Panem Bogiem,
- potrafi podać przykłady odważnego wyznawania wiary,
- wie, że na ziemi wielu chrześcijan doświadcza ze względu na Chrystusa różnych form prześladowania,
- potrafi otaczać modlitwą wszystkich ludzi, którzy doświadczenia prześladowania,
- wie w jaki sposób należy rozumieć Błogosławieństwa Pana Jezusa,
- potrafi powiedzieć, na czym polega piękno życia w przyjaźni z Panem Jezusem,
- wskazuje Błogosławieństwa, jako charakterystykę osoby Jezusa Chrystusa,
- jest świadom niebezpieczeństw, które mają swoje źródło w otwarciu się na zło i zamknięciu się na Boga.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Wychowanie do życia w rodzinie: Uczeń przedstawia znaczenie wartości ludzkiego życia, życia rodzinnego, godności człowieka; ukazuje znaczenie powołania do życia w świecie oraz prowadzenia dialogu ze współczesnym światem.

VII. Drogowskazy wspólnoty Kościoła

Cele katechetyczne

Przypomnienie, że słowo Kościół należy rozumieć jako wspólnotę ludzi wierzących w Chrystusa.

Przedstawienie osób, których zadaniem jest troska o zachowanie w Kościele jedności.

Przypomnienie treści przykazań kościelnych.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za wspólnotę Kościoła.

Przypomnienie znaczenia, jakie ma niedziela w życiu chrześcijanina.

Przypomnienie uroczystości nakazanych.

Uwrażliwienie na potrzebę czynnego uczestnictwa w Eucharystii.

Kształtowanie potrzeby świadomego przygotowania się na Dzień Pański

Ukazanie przystępowania do sakramentów jako wyrazu aktywnej przynależności do wspólnoty Kościoła.

Przedstawienie argumentów za systematycznym przystępowaniem do sakramentu pokuty i przyjmowaniem Komunii świętej.

Uwrażliwienie na związek, łączący częste przyjmowanie Komunii świętej z systematycznym przystępowaniem do sakramentu pokuty.

Wyjaśnienie, na czym polega w życiu człowieka wyrzekanie się czegoś.

Przedstawienie pokutnego charakteru piątku jako dnia śmierci Pana Jezusa.

Przypomnienie znaczenia Wielkiego Postu, jako okresu przygotowania do Trudum Paschalnego.

Przedstawienie zobowiązań nakazywanych w czwartym przykazaniu kościelnym.

Kształtowanie pragnienia podejmowania w swoim życiu świadomego pokutowania i wyrzekania się.

Wyjaśnienie, na czym polega okazywanie i podejmowanie troski za innych ludzi.

Przedstawienie, czym są potrzeby duchowe i materialne wspólnoty Kościoła.

Ukazanie właściwego znaczenia ofiary we wspólnocie Kościoła.

Kształtowanie postawy aktywnej troski za wspólnotę Kościoła.

Podsumowanie treści omawianych w klasie siódmej.

Ukazanie znaczenia miłości w ludzkim życiu.

Przedstawienie konieczności zachowywania granic.

Uwrażliwienie na potrzebę wyciszenia się.

Kształtowanie postawy wdzięczności Bogu za czas odpoczynku.

Treści

Znaczenie wspólnoty Kościoła; działanie Ducha Świętego w Kościele; troska o zachowanie jedności Kościoła; podziały zachodzące w Kościele; treść Przykazań kościelnych; dokonywanie zmian w treści Przykazań kościelnych; grzech łamania przykazań kościelnych brakiem miłości okazywanej Panu Jezusowi; Chrystusowy nakaz miłości wzajemnej; utrata łączności ze wspólnotą Kościoła; moje miejsce we wspólnocie Kościoła.

Znaczenie niedzieli, świąt i uroczystości; niedziela pamiątką zmartwychwstania Chrystusa; udział we Mszy świętej odpowiedzią na wypowiedziane w wieczniku wezwanie Pana Jezusa; święta nakazane; świadome uczestniczenie we Mszy świętej; prace niekonieczne; świętowanie wspólnie z rodziną; znaczenie odpowiedniego przygotowania się do niedzieli i świąt.

Znaczenie sakramentu pokuty; ustanowienie sakramentu pokuty; przywrócenie utraconej łaski uświęcającej – życia Bożego; słowa rozgrzeszenia; sakrament pokuty pojednaniem się ze wspólnotą Kościoła; znaczenie przystępowania do Komunii świętej; wrażliwość sumienia; życie łaską płynącą z przyjmowania Chrystusa w Komunii świętej.

Pokutny charakter piątku – dnia śmierci Pana Jezusa; wstrzemięźliwość; post; czas Wielkiego Postu okresem przygotowania się do wydarzeń paschalnych; zobowiązania płynące z IV przykazania kościelnego; dyspensa; formy pokuty; intencja podejmowanego postu.

Potrzeby wspólnoty Kościoła; potrzeby materialne i duchowe; znaczenie troski; potrzeby Kościoła lokalnego, danego kraju i misyjnego; uwielbienie Boga; składanie ofiary; modlitwa za Kościół; radość płynąca z dzielenia się tym co posiadamy.

Podsumowanie wiadomości omawianych w VII klasie; Dekalog; głos sumienia; osiem Błogosławieństw; Przykazanie miłości; Przykazania kościelne; kochać Boga, siebie samego i drugiego człowieka; zachowywać granice własnych praw i możliwości; zabiegać o ciszę, aby usłyszeć Boga i prośby drugiego człowieka; znaczenie odpoczynku; okazanie Bogu wdzięczności.

- 55. Zachowanie łączności ze wspólnotą Kościoła
- 56. Czas świętowania
- 57. Aktywny udział w życiu wspólnoty Kościoła
- 58. Czas pokuty
- 59. Troska o potrzeby wspólnoty Kościoła
- 60. Razem idziemy drogą wspólnoty zbawionych

Wymagania

Uczeń:

- wyjaśnia samodzielnie, czym jest wspólnota Kościoła,
- wskazuje rolę, jaką pełni Duch Święty we wspólnocie Kościoła,
- zna treść Przykazań kościelnych,
- wskazuje łamanie Przykazań kościelnych jako przekraczanie miłości wobec Pana Jezusa i zerwanie łączności ze wspólnotą Kościoła,
- zna Chrystusowy nakaz miłości wzajemnej,
- wyjaśnia, na czym polega świąteczny charakter niedzieli,
- podają nazwy i daty świąt nakazanych,
- wie, dlaczego udział w Eucharystii jest podstawą chrześcijańskiego świętowania,
- potrafi wyjaśnić, na czym polega świadome uczestnictwo we Mszy św. ,
- wie w jaki sposób należy przygotować się do uczestnictwa w niedzielnej i świątecznej Eucharystii,
- wyjaśnia samodzielnie znaczenie sakramentu pokuty,
- potrafi wskazać miłosiernego Chrystusa, jako Pana ustanawiającego sakrament pokuty i przywracającego utraconą łaskę uświęcającą,
- wie, jakie łaski płyną z częstego przystępowania do Komunii świętej,
- rozumie zależność, jaka istnieje pomiędzy regularnym przystępowaniem do sakramentu pokuty, a częstym przyjmowaniem Chrystusa w Komunii św.,
- potrafi okazać Chrystusowi wdzięczność za łaski otrzymane w sakramencie pokuty i Komunii św.,
- potrafi wyjaśnić, na czym polega pokutny charakter piątku,
- wie na czym polega różnica pomiędzy wstrzemięźliwością, a postem,
- wyjaśnia, jakie jest znaczenie Wielkiego Postu,
- potrafi powiedzieć, jakie zobowiązania łączą się z IV przykazaniem kościelnym,
- wie na czym polega wzbudzenie intencji podczas podejmowanego postu,
- wymienia formy pokuty,
- potrafi powiedzieć, jakiego rodzaju są potrzeby wspólnoty Kościoła,
- wyjaśnia, na czym polega okazywanie troski o potrzeby wspólnoty Kościoła,
- potrafi powiedzieć, na czym polega składanie ofiary,
- zna modlitwę za Kościół,
- radość życia we wspólnocie Kościoła i otaczanie się wzajemnie troską,
- potrafi powiedzieć, jakie treści były omawiane na katechezie w kl. VII,
- wyjaśnia znaczenie miłości w życiu człowieka,
- rozumie znaczenie troski o ciszę wewnętrzną i zewnętrzną w życiu człowieka,
- wie w jaki sposób zachować granice praw i możliwości,
- dziękuje Panu Bogu za dar odpoczynku.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem

ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Historia: Uczeń zna podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do wyznawania wiary; wyjaśnia, na czym polega rola autorytetu w życiu człowieka; wie, czym jest przejęcie odpowiedzialności za wspólnotę, w której żyje; przedstawia problemy moralne młodzieży; rozumie na czym polega przejęcie odpowiedzialności za życie publiczne społeczeństwa oraz udział w nim.

Klasa VIII szkoły podstawowej

Codziennosc uczniów Jezusa – Zbawiciela

I. Znac prawdy wiary

Cele katechetyczne

Przedstawienie znaczenia sakramentu bierzmowania.
Podanie powodów przyjecia sakramentu bierzmowania.
Zachecenie do podjecia wysilku przygotowania sie do sakramentu bierzmowania.
Poglabienie informacji przedstawiajacych wiarę jako odpowiedz czlowieka na Boze objawienie.
Przedstawienie argumentow potwierdzajacych istnienie i dzialanie Boga w swiecie.
Zapoznanie z etapami przyjecia objawienia.
Zachecenie do troski o rozwoj swojej wiary.
Przedstawienie wiary jako bramy zycia duchowego.
Ukazanie znaczenia wiary i jej rozwoju w ludzkim zyciu.
Zwrócenie uwagi na bledne sposoby rozumienia przynaleznosci do Kościoła.
Porównanie podstawowych *Wyznań wiary* katolickiej.
Kształtowanie postawy odpowiedzialności za rozwoj wyznawanej przez siebie wiary.
Przypomnienie posiadanych wiadomości o Bogu Ojcu.
Uwrażliwienie na szczególne znaczenie łaski, jaką jest prawda wiary, że każdy czlowiek może nazywać Boga *Ojcem*.
Wyjaśnienie przymiotów, którymi możemy przedstawiać Boga Ojca.
Kształtowanie postawy miłości do Boga, który jest naszym dobrym Ojcem.
Przeanalizowanie dwóch pierwszych artykułów wiary o Jezusie Chrystusie. Podsumowanie wiadomości związanych z przyjściem na świat Pana Jezusa.
Ukazanie dzialania Boga w sytuacjach, które po ludzku nie mają wyjścia.
Kształtowanie postawy ufności umożliwiajacej zawierzenie swojego zycia Bogu.
Usystematyzowanie posiadanych informacji o imieniu *Jezus* i tytule *Chrystus*.
Zwrócenie szczególnej uwagi na prawdę wiary, że Jezus Chrystus jest jednocześnie prawdziwym Bogiem i prawdziwym czlowiekiem.
Przedstawienie dowodów potwierdzajacych historyczność osoby Jezusa z Nazaretu.
Zachecenie do oddania swojego zycia Jezusowi, który jest naszym Panem.
Podsumowanie posiadanych wiadomości o nauczaniu Pana Jezusa.
Podkreślenie wyjątkowości nauki Pana Jezusa.
Zwrócenie uwagi na konieczność potwierdzenia przyjętej nauki Pana Jezusa swoim codziennym zyciem.
Zachecenie do naśladowania Pana Jezusa, który jest naszym Nauczycielem.
Podkreślenie prawdy o dzialaniu Jezusa Chrystusa w ludzkim zyciu.
Ukazanie Jezusa, za słowami papieża Franciszka, jako Pana ryzyka.
Powtórzenie wiadomości o sakramentach, które są darem Pana Jezusa i umożliwiają zycie łaską jako dzieci Boże.
Zachecenie uczniów do podążania poprzez zycie drogą, którą wskazuje Chrystus.
Zwrócenie szczególnej uwagi na znaczenie zbawczej ofiary Jezusa Chrystusa.
Uwrażliwienie na postawę z jaką Pan Jezus przyjmuje cierpienie.
Zapoznanie z informacjami o Całunie Turyńskim i Chusta z Manoppello.
Zachecenie do łączenia doświadczanych ofiar i cierpienia z ofiarą krzyżową Pana Jezusa.
Podsumowanie posiadanych informacji o tym, co Chrystus uczynił po złożeniu Jego ciała do grobu.
Wyróżnienie najważniejszej chrześcijańskiej prawdy wiary.
Przedstawienie znaczenia, jakie mają chrystofanie.
Kształtowanie postawy wiary w Jezusa Chrystusa.
Poglabienie posiadanych informacji o zakończeniu ziemskiej dzialalności Pana Jezusa.

Ukazanie możliwości doświadczenia nieba.
 Przedstawienie znaczenia zwrotu *siedzi po prawicy*.
 Zachęcenie uczniów do przyjęcia Jezusa jako Pana swojego życia.
 Ukazanie Jezusa jako Pana wszechświata i ziemskiej historii.
 Wyjaśnienie znaczenia dla Kościoła czasów po wniebowstąpieniu Chrystusa.
 Pogłębienie informacji o sądzie szczegółowym i ostatecznym. Umocnienie uczniów na czas próby.
 Pogłębienie rozumienia prawd wiary o Duchu Świętym.
 Przedstawienie działania Ducha Świętego.
 Ukazanie owoców Ducha Świętego.
 Zachęcenie do codziennej modlitwy o dary Ducha Świętego.
 Podsumowanie posiadanych informacji o Kościele.
 Ukazanie, na czym polega wyjątkowość wspólnoty Kościoła.
 Zwrócenie uwagi na konieczność wypełniania *misyjnego nakazu* Pana Jezusa.
 Zachęcenie do troski o jedność Kościoła.
 Przedstawienie Kościoła jako zjednoczenia świętych.
 Pogłębienie posiadanych wiadomości o *obcowaniu Świętych*.
 Ukazanie życiowej drogi nawrócenia świętych.
 Wskazanie uprzywilejowanej roli Maryi w gronie świętych.
 Kształtowanie pragnienia życia w świętości.
 Przedstawienie znaczenia zbawczej misji Pana Jezusa.
 Ukazanie znaczenia sakramentu chrztu świętego.
 Pogłębienie posiadanych informacji o łasce odpuszczenia grzechów.
 Przedstawienie pozasakramentalnych form pokuty.
 Kształtowanie postawy nawrócenia.
 Przedstawienie znaczenia wiary w obliczu doświadczenia ludzkiej śmierci.
 Podsumowanie posiadanych informacji o rzeczach ostatecznych człowieka.
 Uwrażliwienie na znaczenie daru wolności.
 Kształtowanie postawy miłości Boga.

Treści

Sakrament bierzmowania sakramentem dojrzałości; skutki przyjęcia sakramentu bierzmowania; konieczność systematycznego przygotowywania się do sakramentu bierzmowania; życie w Duchu Świętym; doświadczenie działania Ducha Świętego.
 Świat duchowy; znaczenie ludzkiej duszy; stworzenie człowieka na Boży obraz i podobieństwo; Bóg przyczyną wszystkiego – Stwórcą czasu i przestrzeni; Bóg objawia ludziom siebie; odpowiedź Abrahama i Mojżesza na Boże objawienie; pełnia Bożego objawienia w Jezusie Chrystusie; znaczenie wiary; konsekwencje wiary.
 Znaczenie ludzkiej wiary dla Pana Jezusa; udział ludzkiej wiary w cudach Pana Jezusa; wiara Apostołów; zaufanie Bogu podstawą ludzkiej wiary; słowo Chrystusa rodzące ludzką wiarę; wiara wyznawana słowem i czynem drogą zbawienia; osoby wierzące, ale niepraktykujące; osoby praktykujące, ale niewierzące; poznanie wiary po owocach.
 Pewność istnienia Boga; Bóg kochającym Ojcem każdego człowieka; przebaczenie Boga wobec nawracającego się grzesznika; Opatrzność Boża; możliwość doświadczenia Bożej obecności; znaczenie Bożego Imienia *Jahwe*; przymioty Boga: wieczny, wszechobecny, wszechwiedzący, wszechmogący, najświętszy, najsprawiedliwszy, najmiłosierniejszy; Bóg jest Miłością.
 Kim jest Jezus Chrystus; przyjście na świat Syna Bożego; pozdrowienie Archaniola Gabriela; pokora i posłuszeństwo Maryi Panu Bogu; tajemnica wcielenia; małżeństwo Maryi; św. Józef opiekunem Pana Jezusa; Betlejem – przyjście Pana Jezusa w ubóstwie; znaczenie pokłonu pasterzy; działanie Boga w sytuacjach po ludzku bez wyjścia; narodzenie Jezusa w ludzkim sercu.
 Znaczenie imienia *Jezus* i tytułu *Chrystus*; Adwent – czas przyjścia; ziemski sposób rozumienia misji Mesjasza; wypełnienie Bożej obietnicy zbawienia; królestwo Jezusa Chrystusa; tajemnica wcielenia; Jezus namaszczone Duchem Świętym; Jezus Chrystus prawdziwy Bóg i człowiek;

godność dziecka Bożego; miłość Boga do człowieka.

Znaczenie chrztu Pana Jezusa; pokusy, którym oparł się Pan Jezusa; powszechność nauki Pana Jezusa; znaczenie przypowieści; *Modlitwa Pańska*; przykazanie miłości wzajemnej; miłość nieprzyjaciół; potwierdzenie głoszonej nauki Jezusa przykładem własnego życia.

Możliwość doświadczenia w życiu obecności i działania zmartwychwstałego Chrystusa; konieczność codziennego podejmowania decyzji o podążaniu drogą, którą jest Jezus - Pan ryzyka; Chrystus przywraca zdrowie duszy i ciała – uzdrawia ludzkie emocje i relacje; żyć w pokoju Chrystusa i obdarowywać nim innych ludzi; naśladować Chrystusa służąc innym ludziom; Owoce Ducha Świętego.

Brak zrozumienia mesjańskiej misji Pana Jezusa wśród współczesnych Mu ludzi (odkupieńcza ofiara Chrystusa, a polityczne przywództwo); posłuszne wypełnienie przez Pana Jezusa woli Boga Ojca – Boski planu zbawienia; Jezus oddaje życie za zbawienie każdego człowieka – świadectwo największej miłości; znaczenie Całunu Turyńskiego i Chusta z Manoppello.

Złożenie ciała Pana Jezusa do grobu; zstąpienie Chrystusa do piekieł; właściwe rozumienie słowa *piekiel*; zmartwychwstanie najważniejsza prawdą naszej wiary; chrystofanie umocnieniem wiary konkretnych osób; uwielbione ciało zmartwychwstałego Pana Jezusa; wpływ jaki wywarły na życie Apostołów spotkania ze zmartwychwstałym Chrystusem.

Spotkania Pana Jezusa z Apostołami po zmartwychwstaniu; dary zmartwychwstałego Chrystusa; znaczenie wniebowstąpienia Pana Jezusa; możliwość doświadczenia nieba; Boski majestat i władza Syna Bożego; Jezus Chrystus moim Panem; *Modlitwa przyjęcia Jezusa jako Pana swojego życia*; Duchowe wypełnienie ziemskiej historii w Jezusie; kres wieków – początkiem odnowienia całego świata; powtórne przyjścia Pana Jezusa; czas próby wiary Kościoła; sąd ostateczny i szczegółowy; znaczenie miłości okazywanej innym ludziom; nadzieja ludzi pokładana w Bożym miłosierdziu.

Duch Święty trzecią Osobą Boską – osobową Miłością, która łączy Ojca z Synem; działanie Ducha Świętego we wspólnocie Kościoła; indywidualne umocnienie Duchem Świętym – człowiek świątynią Ducha Świętego; działanie Ducha Świętego w czasie Mszy św.; Duch Święty Parakletem; Duch Święty sprawcą przemiany ludzkich serc; *Modlitwa do Ducha Świętego*.

Kościół wspólnotą Boską i ludzką; sakramenty udzielane w Kościele źródłem Bożej łaski dzięki którym Chrystus uświęca grzeszników; spotkanie z Jezusem w drugim człowieku; życie we wspólnocie sposobem umocnienia wiary poszczególnych osób do niej należących; udzielanie pomocy we wspólnocie Kościoła (zakres lokalny, diecezjalny, misyjny); przyjęcie we wspólnocie Kościoła z miłością nawróconych grzeszników; Kościół to Lud Boży.

Kościół zjednoczeniem Świętych; udział w Mistycznym Ciele Chrystusa; Kościół pielgrzymujący; Kościół cierpiący; Kościół Chwalebny; Świętych obcowanie; naśladowanie patronów; powszechne powołanie do świętości; droga nawrócenia św. Augustyna, św. Edyty Stein; sługi Bożego Mateusza Talbot; uprzywilejowane miejsce Maryi w gronie Świętych.

Pan Jezus – Syn Boży ma władzę odpuszczania grzechów; zbawienie człowieka – cel misji Pana Jezusa; Apostołowie otrzymują od Chrystusa władzę odpuszczania grzechów; sakramenty drogą otrzymania odpuszczenia grzechów; znaczenie sakramentu pokuty i Eucharystii; pozasakramentalne formy pokuty; konieczność nieustannego nawracania się.

Znaczenie wiary w obliczu doświadczenia ludzkiej śmierci; powołanie człowieka do życia; doświadczenie cierpienia duchowego i fizycznego w ziemskim życiu Pana Jezusa; rzeczy ostateczne człowieka; śmierć – rozdzielenie duszy od ciała; sąd szczegółowy; sąd ostateczny; ciała zmartwychwstanie; niebo; czyściec; piekło; wieczór szkołą umierania.

1. Klasa VIII przygotowaniem do bierzmowania
2. Wiara odpowiedzią na Boże objawienie
3. Życie wiarą i jej wyznawanie
4. Bóg Wszechmogący Stworzycielem i Ojcem
5. Jezus – poczęty z Ducha Świętego i narodzony z Maryi
6. Jezus Chrystus prawdziwy Bóg i prawdziwy człowiek
7. Niepowtarzalność nauki Jezusa – naszego Pana

8. Jezus – Dobry Pasterz prowadzi nas przez życie
9. Męka, śmierć i złożenie do grobu Pana Jezusa
10. Zstąpienie do piekieł i zmartwychwstanie Jezusa
11. Pan Jezus wstępuje do nieba i siedzi po prawicy Boga Ojca
12. Pan Jezus przyjdzie sądzić żywych i umarłych
13. Duch Święty – Pan i Ożywiciel
14. Święty Kościół powszechny
15. Świętych obcowanie
16. Grzechów odpuszczenie
17. Ciało zmartwychwstanie i żywot wieczny

Wymagania

Uczeń:

- rozumie, dlaczego należy przygotować się do przyjęcia sakramentu bierzmowania,
- potrafi wyjaśnić, co daje przyjęcie sakramentu bierzmowania,
- wie, na czym polega życie w Duchu Świętym ,
- podaje na czym polega przygotowanie do sakramentu bierzmowania,
- rozumie, jakie znaczenie dla człowieka ma życie duchowe i przynależność do świata duchowego,
- potrafi wyjaśnić, jak należy rozumieć wielkość Pana Boga, który jest przyczyną wszystkiego,
- tłumaczy, czym jest Boże objawienie i podaje przykłady ludzi, którzy na nie odpowiedzieli,
- wyjaśnia, w jaki sposób Bóg najpełniej objawił się człowiekowi,
- podaje, czym jest wiara,
- wie, jakie znaczenie dla Pana Jezusa miała ludzka wiara,
- podaje zaufanie do Boga jako podstawę ludzkiej wiary,
- przedstawia osobę Pana Jezusa, jako fundament ludzkiej wiary,
- wyjaśnia, różnicę jaka jest pomiędzy żywą a pozorną wiarą,
- tłumaczy w jaki sposób wyznaje się wiarę słowem i czynem,
- podaje przykłady wyznań katolickiej wiary,
- potrafi wyjaśnić, jaka relacja łączy Boga z człowiekiem,
- wie w jaki sposób można odkryć znaki istnienia Boga w świecie otaczającym człowieka,
- potrafi podać i wyjaśnić znaczenie Bożego Imienia,
- wymienia i tłumaczy znaczenie przymiotów Pana Boga,
- podaje prawdy wiary wynikające z pierwszej części *Wyznania wiary* poświęconej osobie Syna Bożego,
- potrafi samodzielnie opowiedzieć o wydarzeniach związanych z przyjściem na świat Syna Bożego,
- wymienia cechy Maryi, które były najistotniejsze w jej odpowiedzi na Boże objawienie,
- rozumie, jakie jest działanie Boga w sytuacjach po ludzku bez wyjścia,
- pragnie przyjąć do swego serca Bożą Dziecinę i otoczyć ją miłością,
- wyjaśnia znaczenie imienia *Jezusa* i tytułu *Chrystus*,
- podaje, jak należy rozumieć znaczenie historycznego Adwentu,
- wie jaka jest różnica pomiędzy Mesjaszem oczekiwanym przez ludzi i rozumianym na sposób ziemski a Jezusem Chrystusem i Jego zbawczą misją,
- rozumie prawdę, że Jezus jest jednocześnie prawdziwym Bogiem i prawdziwym człowiekiem,
- potrafi podziękować Bogu za godność dziecka Bożego,
- samodzielnie opowiada, w jaki sposób Pan Jezus rozpoczął działalność,
- wyjaśnia znaczenie chrztu Pana Jezusa,
- wymienia na czym polegała niepowtarzalność nauki Pana Jezusa,
- zna i wyjaśnia naukę Pana Jezusa zawartą w przykazaniu wzajemnej miłości i wezwaniu do miłości nieprzyjaciół,
- wyjaśnia w jaki sposób we własnym życiu można doświadczyć obecności i działania zmartwychwstałego Chrystusa,

- wskazuje Jezusa jako drogę ludzkiego życia i Pana ryzyka
- rozumie konieczność podejmowania codziennie świadomej decyzji podążania drogą Pana Jezusa,
- podaje w jaki sposób można powrócić na drogę Jezusa Chrystusa,
- wymienia Owoce Ducha Świętego, który pomaga człowiekowi podążać drogą Jezusa Chrystusa,
- rozumie konieczność dokonania się zbawczej ofiary Pana Jezusa,
- potrafi powiedzieć, w jaki sposób Pan Jezus cierpiał duchowo i fizycznie,
- wie czym jest Całun z Turynu i Chusta z Manoppello,
- rozumie wielkość miłości Chrystusa do człowieka,
- potrafi w modlitwie prosić o żywą wiarę,
- opowiada o wydarzeniach jakie nastąpiły bezpośrednio po śmierci Pana Jezusa,
- potrafi swoimi słowami wyjaśnić, jak należy rozumieć zawarte w *Wyznaniu wiary* określenie: *zstąpił do piekieł*,
- wymienia zmartwychwstanie Pana Jezusa jako najważniejszą prawdę wiary,
- tłumaczy, dlaczego ciało Pana Jezusa po zmartwychwstaniu nazywamy ciałem uwielbionym,
- wyjaśnia znaczenie chrystofanii i podaje przykłady,
- opowiada o wniebowstąpieniu Pana Jezusa,
- wyjaśnia, co znaczy wniebowstąpienie Pana Jezusa dla człowieka,
- tłumaczy swoimi słowami stwierdzenia: *niebo jest w nas, siedzi po prawicy*,
- wymienia konsekwencje wyboru Jezusa jako Pana swojego życia,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego czasy, w których żyjemy, nazywamy kresem wieków,
- wie czym jest próba, jakiej doświadcza wspólnota Kościoła,
- podaje przykłady modlitw, w których prosimy o powtórne przyjście Pana Jezusa i zapanowanie Jego królestwa,
- wyjaśnia, jaka jest różnica pomiędzy sądem szczegółowym a ostatecznym,
- pokłada nadzieję w Bożym Miłosierdziu,
- potrafi powiedzieć, jakie jest działanie Ducha Świętego w życiu człowieka,
- ukazuje Ducha Świętego jako dar miłości Boga Ojca i Syna Bożego,
- podaje, jakie jest działanie Ducha Świętego w czasie Mszy św.
- wyjaśnia, co oznacza określenie *Paraklet*,
- zna modlitwę do Ducha Świętego i rozumie, że należy ją codziennie odmawiać, aby życie człowieka było wypełnione Jego owocami,
- przedstawia Kościół jako wspólnotę Boską i ludzką,
- tłumaczy, na czym polega obecność Pana Jezusa we wspólnocie Kościoła,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego Pan Jezus zbawia indywidualnego człowieka we wspólnocie,
- podaje *nakaz misyjny* Pana Jezusa oraz wyjaśnia, jak można go wypełniać
- wskazuje Kościół jako wspólnotę pomagającą grzesznikowi w podjęciu trudu nawrócenia,
- opisuje Kościół jako Lud Boży,
- wyjaśnia, co to jest Świętych obcowanie,
- wymienia części Kościoła, które są Mistycznym Ciałem Chrystusa,
- podaje przykłady świętych, którzy przeszli wyjątkową drogę nawrócenia,
- wie, że dążenie do świętości jest głównym powołaniem każdego człowieka,
- wyjaśnia, jakie miejsce w gronie Świętych zajmuje Maryja,
- przedstawia Jezusa jako Syna Bożego, który ma władzę odpuszczania ludzkich grzechów,
- wyjaśnia odkupieńcze znaczenie śmierci Pana Jezusa,
- wymienia osoby, którym została przekazana władza odpuszczania grzechów,
- zna zwyczajną i nadzwyczajną drogę odpuszczenia grzechów,
- wymienia sakramenty, które dają łaskę odpuszczenia grzechów,
- podaje przykłady pozasakramentalnych form pokuty,
- potrafi wyjaśnić znaczenie nadziei, jaką daje w obliczu śmierci wiara
- wie, że człowiek jest powołany do życia, a nie do śmierci,
- podaje definicję śmierci,
- potrafi powiedzieć, jak należy rozumieć zmartwychwstanie ciała,

- wskazuje chrzest jako początek życia wiecznego
- wyjaśnia, jak należy rozumieć stan nieba, czyśćca i piekła.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń wyszukuje i porządkuje potrzebne informacje w tekście; wie jak prowadzić dyskusję i przedstawiać własne argumenty; dokonuje interpretacji religijnych dzieł sztuki; potrafi wykonać notatkę.

Wiedza o społeczeństwie: Uczeń zna podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do wyznawania wiary; wyjaśnia, na czym polega rola autorytetu w życiu człowieka.

II. Bronić prawd wiary

Cele katechetyczne

Przedstawienie znaczenia troski o rozwój swojej wiary.

Uwrażliwienie na potrzebę poznania drogi życiowego powołania.

Ukazanie przeszkód uniemożliwiających dojście do prawdziwej wiary.

Zachęcenie do codziennego dawania świadectwa życia wiarą w Pana Jezusa.

Wskazanie na znaczenie, jakie ma w Kościele troska o jedność.

Podanie informacji o podziałach, które na przestrzeni wieków dokonały się w Kościele.

Przedstawienie najważniejszych informacji o Kościołach prawosławnych i protestanckich.

Zachęcenie do modlitwy o dar ponownej jedności Kościoła.

Ukazanie Pisma Świętego i Tradycji, jako dwóch głównych dróg prowadzących do poznania Bożego objawienia.

Podanie informacji wyjaśniających, czym jest Tradycja Kościoła.

Wyjaśnienie, na czym polega sukcesja apostolska.

Kształtowanie postawy podjęcia modlitewnej odpowiedzialności za duszpasterzy Kościoła.

Pogłębienie posiadanych informacji o prymacie papieża.

Wyjaśnienie w jaki sposób jest prowadzony Kościół.

Porównanie stopni udzielanych święceń ze stopniami sprawowanej w Kościele władzy.

Podanie informacji o dogmacie o nieomyślności papieża.

Kształtowanie postawy podjęcia modlitewnej odpowiedzialności za papieża.

Przedstawienie głównych filarów działalności Kościoła.

Ukazanie, jakie znaczenie ma historia w życiu Kościoła.

Podanie informacji o *Dniu Przebaczenia*.

Kształtowanie postawy osobistej odpowiedzialności za tworzoną historię Kościoła.

Usystematyzowanie posiadanych informacji o pochodzeniu człowieka.

Przedstawienie znaczenia pierwszych rozdziałów Księgi Rodzaju.

Podsumowanie posiadanych informacji o tym, kim jest człowiek. Zachęcenie do codziennej lektury Pisma Świętego.

Przedstawienie roli, jaką człowiek może spełniać na ziemi.

Ukazanie różnicy jaka istnieje pomiędzy ewolucją ludzkiego ciała, a pochodzeniem człowieka.

Pogłębienie rozumienia daru wolności w odniesieniu do powierzonego ludziom przez Boga zadania panowania nad światem.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za otaczający nas świat.

Ukazanie cierpienia jako tajemnicy, której człowiek doświadcza w swoim życiu.

Przedstawienie roli krzyża, jaka dokonała się w życiu Pana Jezusa.

Wskazanie w jaki sposób można postąpić w sytuacji, gdy doświadcza się cierpienia szczególnie polegającego na doświadczeniu krzywdy wyrządzonej przez innych ludzi.

Zapoznanie z *Modlitwą przebaczenia*.

Zachęcenie do odpowiadania miłością na doświadczane krzywdy.

Ukazanie istoty prawdziwego życia religijnego.

Przedstawienie wymiarów życia religijnego.
Przeanalizowanie praktyk życia ludzi wierzących, którzy są katolikami.
Zapoznanie ze skutkami życia religijnego.
Zachęcenie do życia zgodnie z zasadami wiary katolickiej.
Przedstawienie różnicy pomiędzy żywą wiarą a tradycyjną pobożnością.
Ukazanie wątpliwości związanych z życiem wiarą.
Zwrócenie uwagi na niebezpieczeństwo popełniania grzechu świętokradztwa przez człowieka, dla którego wiara jest jedynie tradycją.
Zachęcenie do prowadzenia sakramentalnego życia.
Przedstawienie różnicy pomiędzy zewnętrzną wesołością, a wewnętrzną radością.
Ukazanie znaczenia radości w życiu chrześcijanina.
Wyjaśnienie znaczenia doświadczanego smutku.
Kształtowanie postawy radości.
Ukazanie zadań kobiet w Kościele.
Przedstawienie, w jaki sposób Pan Jezus odnosił się do kobiet.
Przypomnienie wiadomości mówiących o takiej samej godności każdej osoby ludzkiej.
Zwrócenie uwagi na rolę, jaką kobiety odegrały w historii Kościoła.
Kształtowanie postawy szacunku wobec kobiet działających dla dobra Kościoła.
Zwrócenie uwagi na rolę, jaką pełnią mass media we współczesnym świecie i sposób przedstawiania w nich Kościoła.
Przeanalizowanie znaczenia Kościoła, jako Ludu Bożego.
Ukazanie wartości wspólnoty Kościoła.
Zachęcenie do modlitwy za wspólnotę kościoła.
Kształtowanie postawy radości mającej swoje źródło w przynależności do Kościoła.
Przedstawienie dzieła Nowej Ewangelizacji.
Ukazanie znaczenia ewangelizacji w codziennym życiu.
Zwrócenie uwagi na różne sposoby głoszenia Chrystusa innym ludziom we współczesnym świecie.
Przypomnienie o konieczności autentycznego życia Bogiem jako podstawy dawania świadectwa Bożej miłości we współczesnym świecie.
Zachęcenie do dawania świadectwa wiary swoim codziennym życiem.
Przypomnienie informacji, w jaki sposób Bóg wkracza w historię świata, aby dokonać dzieła zbawienia człowieka.
Przedstawienie znaczenia wspólnoty Kościoła w dziele zbawienia wszystkich ludzi.
Zapoznanie z nauczaniem Kościoła o zbawieniu.
Ukazanie Jezusa Chrystusa jako jedynego Zbawiciela.
Zachęcenie do modlitwy o przyjęcie łaski zbawienia przez wszystkich ludzi.
Przypomnienie wiadomości o Bożej sprawiedliwości, Bożej karze i nagrodzie oraz o Bożym miłosierdziu.
Przypomnienie, na czym polega istota piekła.
Kształtowanie postawy ciągłego nawracania się.

Treści

Rozwój wiary; rozpoznanie drogi życiowego powołania; rozwój relacji z Bogiem; rozmowa Jezusa z Samarytanką (wrogi nastawienie człowieka, odczuwanie potrzeby realnych dowodów działania Chrystusa, bezczynność i bierne trwanie w tym, jakim się jest); osobista odpowiedzialność ponoszona za dar wiary otrzymany w sakramencie chrztu; dawanie świadectwa wiary swoim życiem.

Powołanie przez Pana Jezusa do istnienia jednej wspólnoty Kościoła; działanie łaski Bożej w Kościele; pierwotna troska o jedność Kościoła; przyczyny podziału wspólnoty Kościoła; Kościół prawosławny; Marcin Luter; Kościoły protestanckie; prozelityzm; ruchy ekumeniczne; modlitwa o jedność Kościoła.

Drogi poznanie Bożego objawienia; działanie Duch Świętego w ustnym przekazie Tradycji;

działanie Ducha Świętego w spisaniu ksiąg Nowego Testamentu; Urząd Nauczycielski Kościoła; podział tekstu Dekalogu; odczytywanie Starego Testamentu w świetle Nowego Testamentu; Jezus – widzialny obraz Boga; sukcesja apostołska; kolejni biskupi Diecezji Opolskiej.

Piotr pierwszym wśród Apostołów; hierarchiczne prowadzenie Kościoła; papież – pierwszy wśród wszystkich biskupów; zasada kolegiałności; stopnie udzielanych święceń; stopnie sprawowanej władzy; zadania papieża; dogmat o nieomyślności papieża; sprawowanie prymatu.

Filary działalności Kościoła (liturgia, diakonia, martyria); budowanie koinonii – chrześcijańskiej wspólnoty; nakaz misyjny Pana Jezusa; działalność misyjna Kościoła na przestrzeni wieków; dzieło ewangelizacji i katechizacji w historii Kościoła; uwarunkowania historyczne wpływające na zmianę pojmowania świata; znaczenie *Dnia Przebaczenia*; odnowa życia wspólnoty Kościoła; tworzenie historii Kościoła; znaczenie historii.

Pojawiające się wątpliwości związane ze stworzeniem człowieka; znaczenie właściwej interpretacji tekstu biblijnego; prawdy wynikające z biblijnych opisów stworzenia człowieka; stworzenie człowieka do życia w relacji miłości z innymi ludźmi; znaczenie indywidualnej lektury Pisma Świętego; *lectio divina* sposobem pogłębiania osobistej relacji miłości Boga; etapy *lectio divina* (*lectio, meditatio, oratio i contemplatio*).

Sposoby działania człowieka w świecie; ewolucja ludzkiego ciała; biblijne opisy stworzenia człowieka; stworzenie człowieka na Boży obraz i podobieństwo; wyjątkowość ludzkiej duszy; różnica istniejąca pomiędzy relacjami, jakie człowiek może zbudować z innymi ludźmi, a kontaktem ze zwierzętami; dobre i złe wykorzystanie daru wolności; współpraca człowieka z Bogiem.

Rodzaje cierpienia, jakich człowiek doświadcza w życiu; przyjęcie cierpienia przez Pana Jezusa; *Dla kogo?* możemy przyjąć doświadczane cierpienia; doświadczenie bliskości Pana Jezusa w doświadczanym cierpieniu; przyjęcie pomocy w przeżywanym cierpieniu; skutki krzywdy wyrządzonej przez ludzi; *Modlitwa przebaczenia*; dar życia miłością w doświadczanym cierpieniu. Zasady religijnego życia; znaczenie życia w jedności z Bogiem; przeżycie każdego dnia jako „tu i teraz” dla Jezusa; życie religijne, a cierpienia i niepowodzenia; znaczenie prawdziwej miłości; życie religijne jako obrona przed pokusami szatana.

Zaangażowanie duszy i ciała w dokonywane czynności religijne; świętokradcze przystępowanie do Komunii świętej; doświadczane wątpliwości i kryzysy wiary; obchodzenie tajemnice wiary chrześcijańskiej we współczesnym świecie; świadome przeżycie własnego nawrócenia.

Różnica pomiędzy wesołością, a radością; radość wewnętrzną pogodą ducha; fragmenty Pisma Świętego wzywające do życia radością; doświadczenie smutku; sytuacje, w których Pan Jezus zapłakał; poznanie grzechu oddalającego od Boga przyczyną ludzkiego smutku; konsumpcyjny hedonizm świata.

Zadania mężczyzn i kobiet w Kościele; postać kobieta w nauczaniu papieży: św. Jana Pawła II, Benedykta XVI i Franciszka; sposób traktowania kobiet przez Pana Jezusa; nauczanie Kościoła o takiej samej godności każdego człowieka; dokonania kobiet w historii Kościoła; doktorzy Kościoła: św. Katarzyna ze Sieny, św. Teresa od Jezusa, św. Teresa od Dzieciątka Jezus, św. Hildegarda z Bingen.

Obraz wspólnoty Kościoła w mass mediach; Chrystus niewidzialną Głową Kościoła; działanie Ducha Świętego we wspólnocie Kościoła tworzonej przez grzesznych ludzi; Kościół Ludem Bożym: prawdziwość nauki głoszonej przez Kościół, znajomość ludzkiej natury, otwartość na grzeszników, odwaga w działaniu na rzecz najsłabszych ludzi, prowadzenie do spotkania z Bogiem, autentyczność; „MY” Kościoła.

Nakaz misyjny Chrystusa; dzieło Nowej Ewangelizacji – głoszenie Dobrej Nowiny o zbawieniu w Jezusie Chrystusie w miejscu, w którym się żyje; trudności i opory napotykanie w głoszeniu Chrystusa innym ludziom; oddanie swojego życia Chrystusowi; dzielenie się z bliźnimi swoim życiem w Komunii z Bogiem i relacją łączącą z Bogiem; budowanie środowiska wiary.

Grzech pierworodny; zbawienie ludzi – pojednanie ich na nowo z Bogiem; znaczenie ofiary Jezusa Chrystusa – jedynego Zbawiciela, który na krzyżu oddaje życie za zbawienie każdego człowieka; znaczenie Kościoła w zbawieniu ludzi; nauczanie zawarte w *Konstytucji Dogmatycznej o Kościele*;

przynależność różnych osób do Ludu Bożego; przyjęcie łaski zbawienia; uwolnienie w Chrystusie od grzechu.

Boża sprawiedliwość i Boże miłosierdzie; Boża kara i nagroda; ponoszenie skutków popełnianego przez człowieka dobra i zła; świadome odrzucenie Bożej miłości i jej konsekwencje; czas dany przez Boga na nawrócenie; *Przypowieść o chwaście*; *Przypowieść o bogaczu i ubogim Łazarzu*; piekło – konsekwencja ludzkiej wolności; grzech bluźnierstwa przeciw Duchowi Świętemu; życie w grzechu ciężkim.

18. Czy rozmowa o wierze ma sens?
19. Troska o jedność – podziały w Kościele
20. Tradycja i Pismo Święte
21. Prymat papieża
22. Wczoraj i dziś Kościoła
23. Kim jest człowiek w świetle pierwszych kart Biblii?
24. Człowiek wśród innych stworzeń
25. Cierpienie w życiu człowieka
26. Co daje człowiekowi religijne życie?
27. Żywa wiara a tradycyjna pobożność
28. Boża radość a ludzki smutek
29. Zadania kobiet w Kościele
30. Obraz Kościoła w Ewangelii i mass mediach
31. Dzieło Nowej Ewangelizacji
32. Zbawienie – ostateczny cel ludzkiego życia
33. Piekło. Czy Bóg potępia człowieka?

Wymagania

Uczeń:

- umacniając wiarę troszczy się o rozwój swojej relacji z Bogiem,
- podejmuje wysiłek rozpoznania drogi swojego życiowego powołania,
- wie z kim może rozmawiać o swojej wierze,
- potrafi zinterpretować rozmowę Pana Jezusa z Samarytanką,
- wie, że ponosi odpowiedzialność za rozwój swojej wiary,
- potrafi wytłumaczyć w jaki sposób daje się świadectwo wiary swoim słowem i czynem,
- potrafi opowiedzieć w jaki sposób pierwsi chrześcijanie troszczyli się o zachowanie jedności Kościoła,
- wymienia wydarzenia, które doprowadziły w Kościele do trwałych podziałów,
- wyjaśnia czym odróżnia się Kościół katolicki od Kościoła prawosławnego i protestanckiego,
- wie czym są ruchy ekumeniczne w Kościele,
- rozumie konieczność ciągłej modlitwy o ponowną jedność Kościoła,- potrafi wyjaśnić czym **jest** Tradycja i Pismo Święte,
- wymienia Tradycję i Pismo Święte jako drogi poznania Bożego objawienia,
- wie, że Tradycja chronologicznie uprzedzała powstanie Pisma Świętego Nowego Testamentu,
- wyjaśnia pojęcie *sukcesji apostoelskiej*,
- podaje podział Dekalogu na przykazania jako przykład interpretacji słowa Bożego poprzez Nauczycielski Urząd Kościoła,
- wie, że w Panu Jezusie Bóg dał człowiekowi widzialny obraz tego, Kim jest,
- potrafi wyjaśnić czym jest Tradycja i Pismo Święte,
- wymienia Tradycję i Pismo Święte jako drogi poznania Bożego objawienia,
- wie, że Tradycja chronologicznie uprzedzała powstanie Pisma Świętego Nowego Testamentu,
- wyjaśnia pojęcie *sukcesji apostoelskiej*,
- podaje podział Dekalogu na przykazania jako przykład interpretacji słowa Bożego poprzez Nauczycielski Urząd Kościoła,

- wie, że w Panu Jezusie Bóg dał człowiekowi widzialny obraz tego, Kim jest,
- potrafi wyjaśnić pojęcie prymatu,
- interpretuje tekst Pisma Świętego opisujący przybycie apostołów Piotra i Jana do pustego grobu,
- wie, że prowadzenie wspólnoty Kościoła w sposób hierarchiczny było wolą Pana Jezusa,
- wymienia udzielane w Kościele stopnie święceń i władzy sprawowanej w Kościele,
- potrafi wyjaśnić, kim w Kościele jest papież,
- wie, czym jest dogmat o nieomyślności papieża,
- podaje główne filary działalności Kościoła,
- wie, że Kościół prowadzi działalność misyjną poprzez dzieło ewangelizacji i katechezę,
- wie, jaki wpływ na działalność Kościoła wywierały uwarunkowania społeczne, kulturowe i historyczne,
- potrafi wyjaśnić znaczenie *Dnia Przebaczenia*,
- rozumie, że swoim postępowaniem tworzy historię Kościoła,
- potrafi zinterpretować biblijne opisy stworzenia człowieka,
- wymienia prawdy wynikające z biblijnych opisów stworzenia człowieka,
- podaje, że stworzenie człowieka na obraz Boga, który jest jeden w Trójcy Świętej, polega na powołaniu człowieka do życia w relacji miłości z innymi ludźmi,
- rozumie, jak ważne dla rozwoju wiary jest systematyczne czytanie Pisma Świętego
- wie czym jest *lectio divina*,
- wyjaśnia w jaki sposób człowiek różni się od innych stworzeń,
- potrafi powiedzieć na czym polega różnica pomiędzy ewolucją ludzkiego ciała a pochodzeniem człowieka,
- wie, jaką rolę spełniają zwierzęta w ludzkim życiu,
- tłumaczy, w jaki sposób Bóg zaprosił człowieka do współpracy ze sobą poprzez otaczanie opieką całego stworzonego świata,
- rozumie, że cierpienie jest rodzajem tajemnicy, której doświadczamy w czasie ziemskiego życia,
- wie, że Pan Jezus, który cierpiał na krzyżu, daje ludziom przykład, jak przyjąć cierpienie i jest obecny w cierpieniach, jakie przeżywa każdy człowiek,
- potrafi powiedzieć, jakie postawy może człowiek przyjąć w obliczu cierpienia i co się z tym wiąże,
- zna *Modlitwę przebaczenia*,
- potrafi wyjaśnić kiedy i w jaki sposób doświadczane cierpienie może człowieka ubogacić,
- potrafi odpowiedzieć na pytanie, co daje człowiekowi religijne życie,
- wyjaśnia, na czym polega różnica pomiędzy człowiekiem wierzącym i praktykującym, a niepraktykującym,
- potrafi powiedzieć, jak postępują ludzie wierzący,
- rozumie, na czym polega życie dla Jezusa,
- wie, w jaki sposób życie religijne chroni człowieka przed pokusami szatana,
- potrafi wyjaśnić, w jaki sposób wykonuje czynności religijne osoba żyjąca wiarą,
- wie, kiedy przystępowanie do Komunii jest świętokradztwem,
- rozumie, że odpowiednio doświadczane wątpliwości religijne mogą być podążaniem w kierunku tajemnic wiary,
- wyjaśnia komercyjne znaczenie świąt religijnych dla współczesnego świata,
- wie, czym jest świadome nawrócenie i chce go doświadczyć,
- wyjaśnia na czym polega różnica pomiędzy wesołością, a radością,
- zna wzywające do życia radością fragmenty Pisma Świętego,
- wie, w jakich sytuacjach Pan Jezus zapłakał,
- potrafi wytłumaczyć, dlaczego grzech jest przyczyną chrześcijańskiego smutku,
- wyjaśnia różnicę pomiędzy chrześcijańską radością, a konsumpcyjnym hedonizmem świata,
- wie, w jaki sposób Pan Jezus odnosił się do kobiet,
- zna zadania, jakie mają kobiety do wypełnienia w Kościele,
- potrafi własnymi słowami wyjaśnić nauczanie o takiej samej godności każdej osoby ludzkiej,

- wymienia kobiety, które w szczególny sposób przyczyniły się dla dobra Kościoła,
- wie jakie jest znaczenie obrazu wspólnoty Kościoła ukazywanego w mass mediach,
- potrafi przedstawić Kościół jako Lud Boży, którego niewidzialną Głową jest Jezus Chrystus,
- przedstawia pozytywne cechy wspólnoty Kościoła,
- dąży w Kościele do życia prawdą,
- identyfikuje się ze wspólnotą Kościoła,
- wie czym jest dzieło Nowej Ewangelizacji,
- potrafi swoimi słowami wyjaśnić nakaz misyjny Chrystusa,
- rozumie na czym polega ewangelizowanie poprzez dawanie świadectwa życia Bogiem w codziennym życiu,
- troszczy się o umacnianie swojej własnej wiary i budowanie relacji łączącej go z Bogiem,
- potrafi przedstawić Jezusa Chrystusa jako jedynego Zbawiciela,
- wyjaśnia, na czym polegała konieczność dokonania zbawienia człowieka przez Boga,
- wie, jakie jest Kościoła w dziele zbawienia ludzi,
- zna kręgi przynależności do Kościoła przedstawione w *Konstytucji Dogmatycznej o Kościele*,
- rozumie, czym jest przyjęcie łaski zbawienia,
- potrafi swoimi słowami powiedzieć, czym jest Boża sprawiedliwość i Boże miłosierdzie,
- ukazuje konsekwencje popełnianego zła i dobra jako doświadczanie kary i nagrody,
- wyjaśnia, czym jest piekło,
- omawia *Przypowieść o chwaście* i *Przypowieść o bogaczu i ubogim Łazarzu*,
- rozumie znaczenie ciągłego nawracania się.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń porównuje różne wizje sądu i kary po śmierci w literaturze; przedstawia bohaterów, którzy odnaleźli prawdziwy sens życia.

Wiedza o społeczeństwie: Uczeń wie, czym jest przejęcie odpowiedzialności za wspólnotę, w której żyje; przedstawia problemy moralne młodzieży; rozumie na czym polega przejęcie odpowiedzialności za życie publiczne społeczeństwa oraz udział w nim.

III. Życ według prawd wiary

Cele katechetyczne

Przedstawienie na czym polega podjęcie odpowiedzialności za swoje życie.

Przypomnienie o konieczności rozwijania posiadanych talentów, które są Bożymi darami.

Ukazanie różnych aspektów powołania.

Kształtowanie postawy podjęcia odpowiedzialności za swoje życie.

Omówienie starotestamentalnego *Poematu o dzielnej niewieście*.

Ukazanie Maryi jako wyjątkowego wzoru dla dziewcząt i kobiet.

Wyjaśnienie słów Maryi, jakie są zapisane w Ewangeliach.

Przybliżenie wyjątkowości relacji jaka łączyła Maryję z Panem Bogiem.

Kształtowanie pragnienia naśladowania Maryi.

Przedstawienie biblijnych postaci, które przeżyły wewnętrzną przemianę i starały się żyć zgodnie z Bożą wolą.

Przypomnienie informacji o św. Józefie – opiekunie Pana Jezusa.

Ukazanie znaczenia decyzji, jakie podjął św. Józef i jego otwartości na Bożą wolę.

Kształtowanie pragnienia naśladowania św. Józefa.

Przypomnienie wezwania Pana Jezusa do życia w czystości.

Ukazanie, w jaki sposób wyraża się życie w czystości w zależności od podjętej drogi powołania i etapu życia.

Przedstawienie znaczenia życia w czystości w przygotowaniu się do przyjęcia sakramentu małżeństwa, w którym małżonkowie stają się wzajemnie dla siebie darem.

Podanie podstawowych informacji o Ruchu Czystych Serc.

Kształtowanie pragnienia życia w czystości.

Przypomnienie prawdy o obecności Pana Jezusa we wspólnocie osób zebranych w Jego imię (Mt 18, 20).

Przedstawienie znaczenia walorów zewnętrznych i wartości wewnętrznych drugiego człowieka.

Ukazanie różnych sposobów poznania wnętrza drugiego człowieka i jego prawdziwej osobowości.

Przedstawienie w jaki sposób wpływa stopień poznania drugiego człowieka na rozwój międzyludzkiej znajomości, koleżeństwa, przyjaźni.

Przypomnienie, czym różni się zakochanie od miłości, której źródłem jest Bóg.

Kształtowanie pragnienia poznania drugiego człowieka.

Przeanalizowanie współczesnego obrazu „małżeństwa”.

Przedstawienie sakramentu małżeństwa jako fundamentu szczęśliwej rodziny oraz konieczności odpowiedniego przygotowania się przed jego zawarciem.

Ukazanie działania Chrystusa w sakramencie małżeństwa.

Kształtowanie wdzięczności za dar sakramentu małżeństwa.

Uwrażliwienie na konieczność dokonania odpowiedniego wyboru przyszłej żony i męża.

Przedstawienie obowiązków narzeczonych.

Ukazanie znaczenie przysięgi małżeńskiej oraz wiernego wytrwania w niej.

Przedstawienie przebiegu liturgii sakramentu małżeństwa.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za świadome przygotowanie się do sakramentu małżeństwa.

Zachęcenie do modlitwy o dobrą żonę i dobrego męża.

Przedstawienie konieczności przygotowania się do zawarcia sakramentu małżeństwa.

Zapoznanie z elementami nauczania papieży św. Jana Pawła II i Franciszka o małżeństwie i rodzinie.

Wskazanie kolejnych etapów przygotowania do zawarcia sakramentu małżeństwa.

Przedstawienie sakramentu małżeństwa jako początek wspólnego życia, które ma trwać aż do śmierci.

Zapoznanie z różnymi formami przygotowania do zawarcia sakramentu małżeństwa w Kościele.

Zachęcenie do częstej modlitwy o wybranie w przyszłości odpowiedniej drogi życiowej.

Wskazanie rozmowy jako podstawy w porozumieniu się z innymi ludźmi.

Przypomnienie nauki Pana Jezusa o właściwym wykorzystywaniu daru mowy.

Uwrażliwienie na konieczność doskonalenia umiejętności prowadzenia rozmowy i aktywnego słuchania.

Kształtowanie postawy świadomego wypowiadania słów i przyjmowania za nie odpowiedzialności.

Uświadomienie różnorodności poszczególnych ludzi, która jest przyczyną tworzenia się konfliktów.

Omówienie źródeł rodzinnych konfliktów.

Zachęcanie do nieustannego budowania zgody we własnym środowisku życia.

Przypomnienie, że przykazania są dla ludzi gwarantem życia w wolności.

Zwrócenie uwagi na odmienne funkcjonowanie psychiki mężczyzny i kobiety.

Zachęcenie do panowania nad sobą i swoim gniewem.

Ukazanie różnych dróg prowadzących do międzyludzkiego porozumienia.

Przedstawienie wartości jaką jest zgodne współdziałanie w różnych wspólnotach, do których się należy.

Wskazanie na znaczenie umiejętności rezygnowania i ustępowania w dążeniu do wzajemnego porozumienia się.

Przedstawienie dialogu jako podstawy w budowaniu międzyludzkich relacji.

Wskazanie fragmentu Pisma Świętego opisującego troskę Pana Jezusa i Jego modlitwę o budowanie międzyludzkiej jedności.

Zachęcenie do kierowania się w dorosłym życiu swoim sercem i rozumem.

Zapoznanie z fragmentami Pisma Świętego opisującymi wzajemną relację pomiędzy mężem i żoną oraz pomiędzy dziećmi i rodzicami w sakramencie małżeństwa i w rodzinie.

Przedstawienie wartości zawierzenia codziennego życia rodziny Panu Bogu.

Uświadomienie możliwości życia Chrystusową radością nawet w trudnościach codziennego życia.
Ukazanie łaski Jezusa Chrystusa oraz świadomego wyboru wierności współmałżonkowi jako podstawy trwałej i silnej rodziny.
Zachęcenie do budowania rodziny, w której żyjemy, na Chrystusie.
Przedstawienie kapłanów jako osoby, które realizują swoje powołanie w łączności z Chrystusem..
Ukazanie Pana Jezusa jako jedynego pośrednika między Bogiem i ludźmi.
Zwrócenie uwagi na problemy związane z przyjęciem powołania do sakramentu kapłaństwa i czasem przygotowania w seminarium.
Ukazanie tajemnicy powołania do sakramentu kapłaństwa.
Uwrażliwienie na potrzebę modlitwy za kapłanów.
Kształtowanie postawy wdzięczności za dar kapłaństwa.
Ukazanie znaczenia sakramentu kapłaństwa.
Przedstawienie zadań i obowiązków wypełnianych przez kapłanów.
Zwrócenie uwagi na działanie Ducha Świętego w życiu kapłanów i ich grzeszność.
Uwrażliwienie na potrzebę modlitwy o nowe powołania do kapłaństwa.
Kształtowanie postawy wdzięczności za dar nowych kapłanów.
Przedstawienie zaproszenia Pana Jezusa, który wzywa ludzi, aby pójść za Nim wypełniając rady ewangeliczne.
Przypomnienie znaczenia składanego podczas wstąpienia do zgromadzenia zakonnego ślubu czystości, ubóstwa i posłuszeństwa.
Omówienie zasad, którymi kierują się poszczególne zgromadzenia zakonne.
Ukazanie konieczności wspierania zgromadzeń zakonnych modlitwą, życzliwością i pomocą.
Zapoznanie z codziennym życiem zgromadzeń zakonnych.
Ukazanie znaczenia dzieła św. Benedykta w rozwoju życia zgromadzeń zakonnych.
Kształtowanie postawy wdzięczności za odmawianą w klasztorach modlitwę w intencji osób świeckich.
Przedstawienie, jakie znaczenie ma powołanie do życia w samotności dla całej wspólnoty Kościoła.
Wyjaśnienie chrześcijańskiego rozumienia życia w samotności dla okazania większej miłości bliźnim.
Przypomnienie, czym jest przykład chrześcijańskiego życia dla współczesnego świata.
Przekazanie informacji o
Kształtowanie postawy odważnego dawania świadectwa wiary poprzez przykład codziennego życia.
Uwrażliwienie na konieczność dokonania wyboru drogi swojego powołania.
Podanie przykładów osób ze Starego i Nowego Testamentu, które w różny sposób odpowiedziały na kierowane do nich Boże powołanie.
Przedstawienie, czym jest powołanie, którym obdarza człowieka Pan Bóg
Kształtowanie postawy zawierzenia swojego życia Panu Bogu.

Treści

Podjęcie przez młodego człowieka odpowiedzialności za swoje życie; *Przypowieść o talentach*; różnica pomiędzy życiem w świecie wirtualnym, a realnym; powołanie człowieka do świętości; dokonanie wyboru kolejnej szkoły, drogi życiowego powołania; warunki podjęcia odpowiedzialnej decyzji.
Korzystanie z doświadczenia życiowego innych ludzi; *Poemat o dzielnej niewieście*; relacja łącząca Maryję z Panem Bogiem; znaczenie zachowanych słów Maryi; *Magnificat*.
Odpowiedź człowieka na Boże wezwanie; wewnętrzna przemiana biblijnych postaci; żywot św. Józefa; decyzje podjęte przez św. Józefa w odpowiedzi na usłyszany głos Boga.
Wezwanie Pana Jezusa do zachowania czystego serca (Mt 5, 8); cnota czystości; troska o życie w czystości; współmałżonkowie wzajemnym darem dla siebie w sakramencie małżeństwa; grzechy sprzeciwiające się życiu w czystości; życie w czystości współmałżonków i osób samotnych; wartość życia w czystości; Ruch Czystych Serc;

Przemijalność cielesności człowieka; poznanie prawdziwej wartości wewnętrznej człowieka; kierunek zmian zachodzących w życiu człowieka; zakochanie, a doświadczenie prawdziwej miłości; Bóg źródłem miłości; modlitwa o łaskę poznania drugiego człowieka i jego prawdziwych intencji; działanie Pana Jezusa we wspólnocie zebranej w jego imię.

Małżeństwo planem Stworzyciela; nierozzerwalność sakramentu małżeństwa; znaczenie sakramentu małżeństwa dla rodziny; cele sakramentu małżeństwa; krzyż symbolem sakramentu małżeństwa; obecność Chrystusa w małżeństwie; wpływ wspólnej modlitwy i życia zgodnego z naturą na trwałość małżeństwa.

Modlitwa o dobrą żonę i dobrego męża; wybór współmałżonka jedną z najważniejszych decyzji życiowych; szafarze sakramentu małżeństwa; przebieg liturgii sakramentu małżeństwa; ważne zawarcie sakramentu małżeństwa; przysięga małżeńska; znaczenie obrączek; wierne wytrwanie w składanej przysiędze małżeńskiej; nierozzerwalność sakramentu małżeństwa.

Elementy nauczania św. Jana Pawła II: - Adhortacja apostolska *Familiaris consortio* (komunia małżeńska, komunია rodzinna, stopniowy i ciągły proces przygotowania do zawarcia sakramentu małżeństwa: przygotowanie dalsze, przygotowanie bliższe, przygotowanie bezpośrednie); *List do rodzin* (cywilizacja miłości, wymagająca miłość, Kościół domowy); elementy nauczania papieża Franciszka: Adhortacja apostolska *Amoris laetitia* (etapy: uczenie się miłości, dojrzewanie miłości miłość ponad wszystko); zawarcie sakramentu małżeństwa początkiem wspólnego życia, a nie zakończeniem weselnych starań; bogactwo nauk przedmałżeńskich.

Znaczenie dialogu; nauczanie Pana Jezusa o odpowiednim wykorzystywaniu daru mowy; kierowanie się prawdą; odmienne postrzeganie przez ludzi otaczającej ich rzeczywistości; unikanie sformułowań prowadzących do kłótni; aktywne słuchanie; modlitwa o radość której źródłem jest spotkanie z drugim człowiekiem.

Panowanie nad źródłami rodzinnych konfliktów; przestrzeganie Bożych przykazań, które są gwarantem wolności człowieka; odmienne funkcjonowanie psychiki mężczyzny i kobiety; doświadczenie gniewu, a popełnianie grzechów; modlitwa o umocnienie w unikaniu konfliktów.

Troska o międzyludzkie porozumienie się; umiejętność rezygnowania i ustępowania; dialog podstawą budowania międzyludzkich relacji; Modlitwa Pana Jezusa o zachowanie jedności wśród uczniów (J 17, 20-26); konieczność unikania wszelkich grzechów; kierowanie się sercem i rozumem w podejmowaniu odpowiedzialnych decyzji; modlitwa o tworzenie jedności.

Fragmenty tablic życia domowego (Ef 5, 21; 6, 1-4); radości i trudności życia codziennego każdej rodziny; niedzielna Eucharystia wspólnym dziękczynieniem Panu Bogu za łaski jakimi obdarzyła rodzinę w zakończonym tygodniu oraz prośbą o błogosławieństwo w tym, który rozpoczyna się; Jezus Chrystus fundamentem sakramentu małżeństwa i rodziny; znaczenie wytrwania w wierności współmałżonkowi; małżeńskie jubileusze.

Kapłan – osoba działająca w jedności z Chrystusem; lęk związany z przyjęciem powołania do kapłaństwa; tajemnica kapłańskiego powołania; celibat; znaczenie stuły; czas przygotowania w seminarium; znaczenie sakramentu kapłaństwa dla całego Kościoła; rola kapłana.

Misja głoszenia słowa Bożego; sprawowanie sakramentów dla uświęcenia Ludu Bożego; posłuszeństwo kapłana biskupowi; codzienna modlitwa kapłana; przykład życia kapłana; obowiązki wypełniane w kancelarii parafialnej; żywot św. Jana Marii Vianney'a – patrona proboszczów.

Wezwanie Jezusa do podążania drogą rad ewangelicznych; zakonne śluby czystości, ubóstwa i posłuszeństwa; znaczenie zakonnego charyzmatu, duchowości, modlitwy, reguły zakonnej; etapy przygotowania do wstąpienia do zakonu i i złożenia ślubów wieczystych męskie zgromadzenia zakonne.

Codziennie życie prowadzone przez poszczególne zgromadzenia zakonne; etapy wstąpienia do zakonu; żywot św. Benedykta; *Reguła* św. Benedykta; plan dnia benedyktynów; zakony klauzurowe; żeńskie zakony i zgromadzenia zakonne.

Powołanie do życia w samotności; życie w samotności drogą umożliwiającą otaczanie większą miłością bliźnich; bycie *solą ziemi i światłem świata* (Mt 5, 13, 16); instytuty świeckie Kościoła katolickiego i indywidualne formy życia konsekrowanego (dziewice i wdowy konsekrowane, pustelnice i pustelnicy); powołanie do przemieniania świata „od wewnątrz”.

Dokonanie wyboru drogi życiowego powołania; decyzje podjęte poprzez: Abrahama, Jakuba, Jonasza, Marię Magdalenę, Pawła; życie w modlitewnym dialogu z Panem Bogiem; wolność człowieka w przyjęciu daru powołania; podejmowanie decyzji; obecność i działanie Pana Jezusa w ludzkim życiu.

34. Życiowe powołanie człowieka
35. Maryja wzorem dla kobiet
36. Święty Józef wzorem dla mężczyzn
37. Znaczenie życia w czystości
38. Poznanie drugiego człowieka i pokochanie go
39. Czym naprawdę jest małżeństwo?
40. Powołanie do małżeństwa i związane z tym trudności
41. Przygotowanie do małżeństwa
42. Umiejętność rozmowy
43. Jak unikać konfliktów?
44. Umiejętność porozumienia się
45. Codzienne życie w małżeństwie i rodzinie
46. Powołanie i przygotowanie do kapłaństwa
47. Codzienne życie w kapłaństwie
48. Powołanie i przygotowanie do złożenia ślubów zakonnych
49. Codzienne życie w klasztorze
50. Powołanie do życia w samotności
51. Podjęcie świadomej decyzji

Wymagania

Uczeń:

- wie czym jest powołanie,
- zna swoje talenty i wie, w jaki sposób może je rozwijać,
- rozumie na czym polega różnica pomiędzy prowadzeniem życia wirtualnego, a realnego,
- potrafi powiedzieć jakim powołaniem Bóg obdarza ludzi,
- wie, jakie decyzje będzie musiał w przyszłości podjąć,
- zna warunki podjęcia odpowiedzialnej decyzji,
- wie dlaczego warto korzystać z doświadczenia życiowego innych ludzi,
- potrafi swoimi słowami wyjaśnić, jakie jest znaczenie *Poematu o dzielnej niewieście*,
- wyjaśnia, jaka relacja łączyła Maryję z Panem Bogiem,
- zna znaczenie zachowanych słów Maryi,
- pragnie naśladować Maryję w swoim życiu,
- zna przykłady biblijnych postaci, które przeszły wewnętrzną przemianę,
- potrafi powiedzieć, jakie decyzje podjął św. Józef wypełniając Bożą wolę,
- wie, na czym polega zawierzenie swojego życia Panu Bogu,
- pragnie naśladować w swoim życiu św. Józefa,
- potrafi swoimi własnymi słowami opowiedzieć o znaczeniu i wartości życia w czystości,
- zna błogosławieństwo, w którym Pan Jezus wzywa ludzi do życia w czystości,
- wie w jaki sposób można żyć w czystości w czasie swojego całego życia,
- zna grzechy przeciwstawne cnocie czystości,
- troszczy się o zachowanie czystości w swoim własnym życiu,
- wie w jaki sposób można poznać drugiego człowieka,
- ma świadomość nietrwałości ludzkiego wyglądu zewnętrznego,
- potrafi powiedzieć, co tworzy wewnętrzną wartość człowieka,
- wie, że kierunek zmian zachodzących w danym człowieku ma wpływ na tworzone przez niego relacje osobowe,
- potrafi swoimi słowami powiedzieć, czym różni się zakochanie od prawdziwej miłości,

- wie, że jedynym źródłem miłości jest Bóg,
- potrafi w modlitwie prosić Boga o łaskę poznania drugiego człowieka,
- wie, jaki był zamysł Stwórcy wobec małżeństwa,
- potrafi wyjaśnić, na czym polega nierozzerwalność sakramentu małżeństwa,
- rozumie, że dzięki sakramentowi małżeństwa Chrystusa umacnia rodzinę,
- wyjaśnia dlaczego krzyż jest symbolem sakramentu małżeństwa,
- wie jaki wpływ na trwałość małżeństwa ma wspólna modlitwa małżonków,
- rozumie znaczenie, jakie ma wybór współmałżonka na całe przyszłe życie,
- wie, kto i w jaki sposób udziela sakramentu małżeństwa,
- potrafi swoimi słowami wyjaśnić treść przysięgi małżeńskiej,
- wyjaśnia czym jest małżeńska obrączka,
- tłumaczy, jakie jest działanie łaski sakramentu małżeństwa w codziennym życiu współmałżonków,
- rozumie wagę dochowania wiernego wytrwania w przysiędze małżeńskiej,
- modli się o dokonanie w przyszłości odpowiedniego wyboru współmałżonka,
- zna podstawowe elementy nauczania papieża o małżeństwie i rodzinie,
- wie o konieczności odpowiedniego przygotowania się przed zawarcia sakramentu małżeństwa,
- modli się o wybranie w przyszłości odpowiedniej drogi życiowej,
- wie, że trzeba świadomie wypowiadać słowa,
- zna nauczanie Pana Jezusa o tym, jak należy wykorzystywać dar mowy,
- potrafi unikać sformułowań prowadzących do kłótni,
- zdaje sobie sprawę, że każdy człowiek odbiera rzeczywistość w inny sposób,
- stara się uważnie słuchać wypowiedzi innych osób,
- w swoich wypowiedziach kieruje się prawdą,
- stara się nie doprowadzać do rodzinnych konfliktów lub szybko je zażegnawać,
- wie, że przykazania stoją na straży wolności każdego człowieka,
- ma świadomość odmiennego funkcjonowania psychiki mężczyzny i kobiety,
- wie, że nad gniewem trzeba starać się zapanować, aby nie popełniać grzechów (Ef 4, 26),
- potrafi w modlitwie prosić o mądre rozpoznawanie sytuacji życiowej, w której się znajduje,
- wie, że tworzenie jedności we wspólnocie jest wartością, o którą trzeba codziennie starać się,
- potrafi samodzielnie powiedzieć w jaki sposób należy troszczyć się o tworzenie jedności,
- zna słowa Pana Jezusa, w których modli się o jedność swoich uczniów,
- wie, że w tworzeniu jedności nie można iść na kompromis z grzechem,
- potrafi uzasadnić, dlaczego w podejmowaniu dojrzałych i odpowiedzialnych decyzji trzeba kierować się zarówno swoim sercem i rozumem,
- zna modlitwę o tworzenie jedności w rodzinie,
- wyjaśnia znaczenie omawianych fragmentów tablic życia domowego,
- wie, w jaki sposób poprzez uczestnictwo w niedzielnej Eucharystii może zawierzyć swoje codzienne życie w rodzinie Panu Bogu,
- potrafi wyjaśnić dzięki czemu doświadczane w rodzinie trudności nie przeszkadzają w życiu Bożą radością,
- wskazuje Jezusa Chrystusa jako fundament sakramentu małżeństwa i rodziny,
- potrafi modlić się za swoją rodzinę,
- wie, kto powołuje do sakramentu kapłaństwa,
- zna obawy związane z przyjęciem sakramentu kapłaństwa,
- wie, że powołanie do kapłaństwa jest tajemnicą,
- wyjaśnia, jakie jest znaczenie stuły,
- potrafi wyjaśnić, czym jest seminarium,
- rozumie znaczenie modlitwy o nowe powołania kapłańskie,
- potrafi wyjaśnić, jakie jest znaczenie sakramentu kapłaństwa dla całego Kościoła,
- zna codzienną posługę i obowiązki kapłanów,
- wie, kim był św. Jan Maria Vianney i zna główne wydarzenia z Jego życia,

- potrafi modlić się za kapłanów,
- zna wezwanie Pana Jezusa do podążania drogą rad ewangelicznych,
- potrafi własnymi słowami podać podstawowe informacje o zgromadzeniach zakonnych
- wyjaśnia co ślubują osoby pragnące żyć w zgromadzeniach zakonnych,
- podaje przykłady żeńskich zakonów i zgromadzeń zakonnych,
- zna postać św. Benedykta i dorobek jego życia,
- wyjaśnia specyfikę zakonów klauzurowych,
- zdaje sobie sprawę, że można wszystkie prace wykonywać na większą chwałę Bożą,
- podaje przykłady żeńskich zakonów i zgromadzeń zakonnych,
- wie, że Pan Bóg może obdarzać ludzi powołaniem do życia w samotności,
- potrafi wyjaśnić czym charakteryzuje się życie w samotności, które umożliwia okazywanie większej miłości bliźnim,
- rozumie, jakie jest znaczenie dawania świadectwa chrześcijańskiego życia dla świata,
- podaje przykłady indywidualnego życia konsekrowanego w Kościele,
- wie, czym są instytuty świeckie,
- wie, jakie decyzje będzie musiał podjąć u progu dorosłego życia,
- podaje przykłady biblijnych postaci i dokonanych przez nich wyborów,
- rozumie, jakie jest znaczenie modlitwy w życiu w dialogu z Panem Bogiem,
- rozumie, na czym polega wolność człowieka w przyjęciu powołania,
- wie, jak przygotować się do podjęcia ważnych decyzji
- potrafi powiedzieć co ułatwia i utrudnia podejmowanie decyzji.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń stosuje poprawne formy gramatyczne, pisze poprawnie pod względem ortograficznym; tworzy spójne wypowiedzi i teksty na tematy poruszane na zajęciach.

Biologia: Uczeń definiuje początek ludzkiego życia.

Wiedza o społeczeństwie: Uczeń wie jak unikać konfliktów oraz rozwiązywać już istniejące.

Uczeń Wychowanie do życia w rodzinie: Uczeń ukazuje małżeństwo jako podstawę rodziny, która jest jednocześnie najmniejszą a zarazem podstawową komórką życia społecznego; wyjaśnia rolę rodziców i osób starszych w rodzinie; analizuje prawa i obowiązki młodego człowieka w rodzinie; wyjaśnia czym jest odpowiedzialne rodzicielstwo.

IV. Bierzmowanie (realizacja zależy od terminu udzielenia sakramentu)

Cele katechetyczne

Przypomnienie materiału o świętości Boga i wezwanie każdego człowieka do dążenia do świętości.

Ukazanie nauczania zawartego w Adhortacji apostolskiej *Gaudete et exsultate – O powołaniu do świętości w świecie współczesnym*.

Przedstawienie znaczenia wspólnoty w dążeniu do świętości poprzez wypełnianie swoich codziennych obowiązków.

Zachęcenie do codziennej modlitwy o umocnienie mocą Ducha Świętego, który sprawia, że osiągnięcie świętości jest możliwe.

Kształtowanie postawy dążenia do świętości.

Przypomnienie wiadomości o darze łaski Bożej i sakramentach.

Ukazanie Jezusa jako prasakramentu i Kościoła jako sakramentu podstawowego.

Ugruntowanie wiadomości związanych z łaską Bożą, dzięki której Bóg zbawia człowieka usprawiedliwiając go.

Kształtowanie pragnienia życia łaską Bożą.

Przypomnienie wiadomości o sakramentach wtajemniczenia chrześcijańskiego.

Ukazanie sakramentu chrztu, bierzmowania i Eucharystii jako znaków Bożej miłości.

Wyjaśnienie w jaki sposób należy rozumieć urzeczywistnienie w sakramentach działania łaski

Bożej.
 Kształtowanie postawy wdzięczności za otrzymane sakramenty.
 Przypomnienie informacji na temat Zesłania Ducha Świętego.
 Szczegółowe omówienie znaków obecności Ducha Świętego.
 Szczegółowe omówienie znaczenia sakramentu bierzmowania.
 Ukazanie znaczenia dojrzałości chrześcijańskiej.
 Zachęcenie do częstej modlitwy o otwartość na przyjęcie mocy Ducha Świętego.
 Omówienie obietnicy Pana Jezusa, w której zapowiada On zesłanie Ducha Świętego.
 Przedstawienie roli jaką spełniał Duch Święty w życiu Kościoła.
 Ukazanie skutków działania Ducha Świętego w pierwszym Kościele.
 Zachęcenie do częstej modlitwy o otwartość na przyjęcie mocy Ducha Świętego.
 Ukazanie sposobu działania Ducha Świętego.
 Przypomnienie treści związanych z darami Ducha Świętego.
 Przedstawienie owoców sakramentu bierzmowania jako cech opisujących dojrzałego chrześcijanina.
 Kształtowanie postawy wdzięczności za dary Ducha Świętego oraz pragnienia rozwijania w sobie Jego owoców.
 Ukazanie różnych dróg świętości.
 Przedstawienie Jezusa Chrystusa jako przewodnika świętych.
 Przypomnienie o korzyściach wpływających z kierowania się w codziennym życiu przykładem życia świętych patronów.
 Zapoznanie z życiem św. Stanisława.
 Uwrażliwienie na konieczność odwagi w głoszeniu Chrystusa.
 Zapoznanie ze sposobem udzielania sakramentu bierzmowania w pierwotnym Kościele.
 Ukazanie znaczenia i przebiegu liturgii bierzmowania.
 Przedstawienie formuły sakramentu bierzmowania.
 Kształtowanie postawy pragnienia odpowiedniego przygotowania się do przyjęcia sakramentu bierzmowania.
 Przedstawienie konieczności odpowiedniego przygotowania się do przyjęcia sakramentu bierzmowania.
 Zapoznanie z przebiegiem bezpośredniego przygotowania się do przyjęcia sakramentu bierzmowania.
 Ukazanie przyjęcia bierzmowania jako początku życia wypełnionego mocą i darami Ducha Świętego.
 Zachęcenie do częstej modlitwy o życie wypełnione mocą Ducha Świętego.

Treści

Świętość istotą Boga; wezwanie wszystkich ludzi do świętości; istota nauczania papieża Franciszka zawarta w Adhortacji apostolskiej *Gaudete et exsultate – O powołaniu do świętości w świecie współczesnym*; działanie Ducha Świętego w dążeniu do świętości; życie we wspólnotce drogą świętości każdego człowieka w codziennym życiu; fragmenty Pisma Świętego wzywające do dążenia do świętości: Kpł 11, 45; Hbr 12, 14.

Dar łaski - udział w życiu samego Stwórcy; Chrystus prasakramentem; Kościół sakramentem podstawowym;

usprawiedliwienie grzesznika działaniem poprzez które Bóg zbawia człowieka; łaska Boża - Bożą pomocą i darem niewidzialnym, niezasłużonym i nadprzyrodzonym; rodzaje łaski.

Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego fundamentem chrześcijańskiego życia; sakrament chrztu; sakrament bierzmowania; Najświętszy Sakrament; sakramenty urzeczywistnieniem łaski.

Zesłanie Ducha Świętego; znaki obecności Ducha Świętego w wieczniku; znaczenie słowa *bierzmowanie*; ukazanie sakramentu bierzmowania jako dopełnienia i udoskonalenia łaski sakramentu chrztu, udzielenie pełni darów Ducha Świętego, obdarzenie mocą Ducha Świętego i uzdolnienie do budowania Kościoła; dojrzałość chrześcijańska; człowiek świętą Ducha

Świętego.

Duch Święty – obiecany przez Chrystusa Pocieszyciel; perykopa opisująca Zesłanie Ducha Świętego; konsekwencje przyjęcia przez Apostołów mocy Ducha Świętego; wzrost pierwszej wspólnoty Kościoła; Uroczystość Zesłania Ducha Świętego; działanie Ducha Świętego w życiu ludzi przyjmujących Jego moc.

Nieustanne, podstawowe i niepostrzeżone działanie Ducha Świętego; dary Ducha Świętego umożliwiające podjęcie różnych zadań: dar mądrości, dar rozumu, dar rady, dar męstwa, dar umiejętności, dar pobożności, dar bojaźni Bożej; Owoce sakramentu bierzmowania.

Różnorodne drogi świętości; Jezus Chrystus przewodnikiem świętych; świadectwo wiary św. Stanisława; wybór i naśladowanie patrona; determinacja w podążaniu drogą powołania; współczesne drogi prowadzące do świętości.

Udzielanie sakramentu bierzmowania w pierwotnym Kościele (Dz 8, 14-17); szafarze sakramentu bierzmowania; rozwój liturgii sakramentu bierzmowania; przebieg liturgii sakramentu bierzmowania; formuła sakramentu bierzmowania..

Otwartość serca i gotowość współdziałania z otrzymanymi darami Ducha Świętego; dalsze i bliższe przygotowanie do przyjęcia sakramentu bierzmowania; świadek bierzmowania; imię wypowiedziane podczas udzielania sakramentu bierzmowania; znaczenie przystąpienia do sakramentu pokuty przed przyjęciem bierzmowania.

52. Powołanie do świętości

53. Sakrament źródłem Bożej łaski

54. Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego

55. Bierzmowanie – umocnienie Duchem Świętym

56. Zesłanie Ducha Świętego

57. Dary i owoce Ducha Świętego

58. Mój patron

59. Obrzędy sakramentu bierzmowania

60. Bierzmowanie – bezpośrednie przygotowanie

Wymagania

Uczeń:

- potrafi wyjaśnić, na czym polega świętość,
- rozumie to, że jest powołany do świętości,
- wyjaśnia istotę nauczania papieża Franciszka o świętości zawartą w Adhortacji apostolskiej *Gaudete et exsultate – O powołaniu do świętości w świecie współczesnym*,
- własnymi słowami potrafi wyjaśnić drogę do świętości prowadzoną poprzez codzienne życie we wspólnocie z innymi ludźmi i sumienne wypełnianie swoich obowiązków.,
- wyjaśnia, czym jest łaska Boża,
- potrafi wyjaśnić znaczenie sakramentów, jako źródeł Bożej łaski,
- wymienia rodzaje łaski Bożej i podaje, jakie jest ich znaczenie,
- potrafi wytłumaczyć swoimi słowami Bóg zbawia grzesznika usprawiedliwiając go,
- wymienia znaki obecności Ducha Świętego,
- przedstawia bierzmowanie jako: umocnienie Duchem Świętym, dopełnienie łaski otrzymanej na chrzcie, otrzymanie pełni darów Ducha Świętego i uzdolnienie do budowania wspólnoty Kościoła;
- wyjaśnia znaczenie słowa *bierzmowanie*,
- potrafi swoimi słowami powiedzieć, czym jest dojrzałość chrześcijańska,
- zna obietnicę Pana Jezusa, w której zapowiada zesłanie Ducha Świętego,
- potrafi własnymi słowami opowiedzieć o zesłaniu Ducha Świętego,
- wymienia jakie konsekwencje miało dla wspólnoty Kościoła przyjęcie mocy Ducha Świętego,
- potrafi swoimi słowami wyjaśnić, kiedy człowiek może stać się świątynią Ducha Świętego,
- własnymi słowami sposób działania Ducha Świętego
- wie, jakie dary otrzymujemy od Ducha Świętego,

- wymienia owoce Ducha Świętego,
- wyjaśnia, w jaki sposób należy współdziałać z otrzymanymi darami Ducha Świętego, aby dojrzałe chrześcijańskie życie było wypełnione Jego owocami,
- podaje przykłady podążania różnymi drogami świętości,
- wskazuje, w jaki sposób może naśladować postać św. Stanisława,
- wskazuje, w jaki sposób może dawać świadectwo wiary we współczesnym świecie,
- zna swojego patrona i wie w jaki sposób może go naśladować,
- wyjaśnia, kto i w jaki sposób udziela sakrament bierzmowania,
- wie, komu może być udzielony sakrament bierzmowania,
- podaje przebieg liturgii sakramentu bierzmowania,
- potrafi wyjaśnić znaczenie odpowiedniego przygotowania do przyjęcia bierzmowania;
- wymienia elementy bezpośredniego przygotowania do przyjęcia bierzmowania,
- przystępuje do sakramentu pokuty przed przyjęciem bierzmowania,
- ma świadomość rozpoczęcia nowego etapu życia wypełnionego mocą i darami Ducha Świętego.

Korelacja z edukacją szkolną

Język polski: Uczeń przedstawia przykłady opisu modlitwy w literaturze, czasu dojrzewania oraz owocnego życia

Muzyka: Uczeń stara się samodzielnie zaśpiewać pieśni o Duchu Świętym.

Plastyka: Uczeń dokonuje interpretacji obrazów przedstawiających Zesłanie Ducha Świętego.